

29.08.2022

Kokousaika 29.08.2022 16:00 - 16:43

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali/sähköinen kokous

Läsnä

Jäsenet

Vartiainen, Juhana	pormestari
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
Razmyar, Nasima	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
Arhinmäki, Paavo	apulaispormestari
Gebhard, Elisa	
Iskanius, Anniina	
Koskela, Minja	
Nuorteva, Johanna	
Rantala, Marcus	
Rantanen, Tuomas	
Sarkomaa, Sari (etänä)	
Sazonov, Daniel	apulaispormestari
Vierunen, Maarit	
Kivistö, Kasper	varajäsen
Rantanen, Mari (etänä)	varajäsen

Muut

Diarra, Fatim (etänä)	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry (etänä)	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Torsti, Pilvi (etänä)	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
Aalto, Laura	vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Hyvärinen, Silja	vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Jolkkonen, Juha (etänä)	sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Järvenkallas, Satu	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

29.08.2022

	Gros, Nina	henkilöstöjohtaja
	Kivelä, Liisa	viestintäjohtaja
	Kühn, Markus (etänä)	strategiajohtaja
	Peltonen, Antti	va. hallintojohtaja
	Rinkineva, Marja-Leena (etänä)	elinkeinojohtaja
	Rope, Jenni (etänä)	kaupunginlakimies
	Saxholm, Tuula	rahoitusjohtaja
	Menna, Lauri (etänä)	johtava asiantuntija
	Hopeakunnas, Maisa	viestintäasiantuntija
	Ainola, Pilvi	hallintoasiantuntija
	Nirkko, Saara	hallintoasiantuntija
Puheenjohtaja		
	Juhana Vartiainen	pormestari 565-579 §
Esittelijät		
	Juhana Vartiainen	pormestari 565 §
	Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö 566-579 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Saara Nirkko	hallintoasiantuntija 565-579 §

29.08.2022

§	Asia	
565	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
566	Asia/2	V 7.9.2022, Laajasalon Hämeenapajantien, Puhuritien ja Puuskakujan asemakaavan muuttaminen (nro 12709)
567	Asia/3	V 7.9.2022, Meilahden Tukholmankatu 10 asemakaavan muuttaminen (nro 12745)
568	Asia/4	V 7.9.2022, Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite vesiliikenteen kehittämisestä Hakaniemestä työmatkaliikenteenä
569	Asia/5	Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta eräisiin julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle covid-19-epidemiasta aiheutuviin lisäkustannuksiin vuonna 2022
570	Asia/6	Lainan myöntäminen Puotilan Liikuntapuisto Oy:lle
571	Asia/7	Lainan myöntäminen Kiinteistösaakeyhtiö Namika Areenalle
572	Asia/8	Tietosuojavastaavan virkasuhteen päättymisen ja viran täyttömenettelyn aloittaminen
573	Asia/9	Oikaisuvaatimus maahanmuutto- ja työllisyysasioiden johtajan päätöksestä 17.6.2022, § 37, virkasuhteen täyttäminen, kaupunginkanslia, elinkeino-osasto, määräaikainen juristin virka, työavain KANSLIA-01-30-22
574	Asia/10	Alueen varaaminen Kulmakivi Oy:lle ja Kiinteistö Oy Oulunkylän Kauppagallerialle asuin- ja liikerakennushankkeen kehittämistä ja toteutusedellytysten jatkoselvittämistä varten (Oulunkylä)
575	Asia/11	Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän alustavasta talous- ja toimintasuunnitelmasta 2023–2025, jätehuollon ja vesihuollon investointiohjelmista 2023–2032 sekä HSY:n, jätehuollon ja vesihuollon strategioista 2030
576	Asia/12	Lausunto Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2023–2025
577	Asia/13	Valtuutettu Amanda Pasasen toivomusponsi roskien lajittelumahdollisuuksien parantamisesta yleisillä alueilla
578	Asia/14	Kaupunginvaltuuston 24.8.2022 tekemien päätösten täytäntöönpano

29.08.2022

579 Asia/15 Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

29.08.2022

Asia/1

§ 565

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Elisa Gebhardin ja Marcus Rantalan sekä varatarkastajiksi Kasper Kivistön ja Sari Sarkomaan.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti puheenjohtajan ehdotuksesta valita varatarkastajaksi Reetta Vanhasen sijasta Kasper Kivistön.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.08.2022

Asia/2

§ 566

V 7.9.2022, Laajasalon Hämeenapajantien, Puhuritien ja Puuskakujan asemakaavan muuttaminen (nro 12709)

HEL 2020-000530 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 49. kaupunginosan (Laajasalo, Jollas) korttelin 49223 tontteja 1, 2 ja 3, korttelin 49224 tontteja 3, 4, 5, 6, 9, 11, 15 ja 18, korttelin 49225 tontteja 13, 14 ja 15, korttelin 49239 tontteja 1, 3, 4, 8 ja 9, korttelin 49240 tontteja 4, 5 ja 6 ja katu- ja lähivirkistysalueita sekä venesatamaa koskevan asemakaavan muutoksen 29.3.2022 päivätyn ja 5.4.2022 muutetun piirustuksen nro 12709 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12709 kartta, päivätty 29.3.2022, muutettu 5.4.2022
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12709 selostus, päivätty 29.3.2022, päivitetty Kylk:n 5.4.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Muistutukset
- 4 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7218 / 29.3.2022)
- 5 Havainnekuva, 29.3.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

29.08.2022

Asia/2

Kymp/Talouden tuki	Esitysteksti
Puolustusvoimat	Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristö- keskus	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4
Kaavamuutoksen haki- jat	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Kirjeen kirjoittaja	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee osaa Hämeenapajantien, Puhuritien ja Puuskakujan varsien kiinteistöistä ja kaupungin omistuksessa olevaa lähivirkistysaluetta. Alue sijaitsee Laajasalon Jollaksessa. Kaavaratkaisu mahdollistaa kaava-alueen tonttien sekä Puhuritien eteläpuolisen nykyisen VL-alueen täydennysrakentamisen olevaan ympäristöön sopivalla asuinrakentamisella ja turvaa metsä- ja puustoinen verkosto -suunnitelman (2019) mukaisen yhteyden Laajasalon Jollaksessa.

Kaavaratkaisu on tehty, koska Laajasalon Jollaksen täydennysrakentaminen on tullut ajankohtaiseksi Helsingin yleiskaavan 2016 myötä ja sitä on toivottu kiinteistöjen omistajien taholta. Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty ratkaisemaan alueen yleiskaavan mukaisuus täydennysrakentamisen määrän ja laadun osalta. Tonttien täydentäminen pienimittakaavaisella asuinrakentamisella on sovitettu ympäristön henkeen. Tonttitehokkuuden nostoa tarjottiin kaikille alueen yksityisille kiinteistönomistajille. Kaavamuutoksessa ovat mukana vain sitä hakeneet eli yhteensä 21 hakijaa.

Alueelle on suunniteltu 21 yksityisomistuksessa olevan kiinteistön sekä nykyisen lähivirkistysalueen täydennysrakentamista. Metsä- ja puustoinen verkosto -selvityksen tavoitteet ja Laajasalon viheryhteys on turvattu. 150 k-m²:n suuruinen rakennusoikeus Hämeenapajantien tuntu-

massa mahdollistaa ranta-alueen käytön tarpeisiin rakennettavan rakennuksen.

Nykyisin alueen yhteenlaskettu rakennusoikeus on n. 4 800 k-m². Uutta asuntokerrosalaa on n. 11 800 k-m². Tonttien tehokkuus vaihtelee e=0,35 ja e=0,6 välillä. Asukasmäärän lisäys on n. 260 asukasta.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7218), jonka mukaan Puhuritietä levennetään ajoneuvoliikenteelle ja jalankulkijoille sopivaksi väyläksi mahdollistaen kadun eteläpuolen asuinrakentamisen.

Kaavaratkaisun toteuttaminen tiivistää alueen olevaa rakennettua ympäristöä ja uusia asuntoja rakentuu olemassa olevan rakenteen keskelle joukkoliikenneyhteyksien läheisyyteen. Samalla metsä- ja puustoisien verkoston yhteys kapenee.

Kaavassa on osoitettu Puhuritien varteen uusi asuintontti tehokkuudella e=0,6 (n. 3 400 k-m²). Korttelialue tulee toteuttaa asumisoikeusasuntoina, koska alueen koulupiiriin ei tällä hetkellä sijoitu lainkaan asumisoikeusasuntoja. Tämä ohjaus nojaa kaupunginvaltuuston 11.11.2020 päättämään AM - eli asumisen ja maankäytön toteuttamisohjelmaan 2020. Tonttia koskee myös puurakentamiseen ohjaava määräys. Muutointontin kaavamääräykset on jätetty tarkoituksellisesti verrattain väljiksi, koska tontista on tarkoitus järjestää tontinluovutuskilpailu, jossa tavoitteet tarkentuvat.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on asuntovaltaista aluetta merkinnöin A4 ja A3. Helsingin maanalaisessa yleiskaavassa 2021 ei ole aluetta koskevia merkintöjä. Kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen tavoitteiden mukainen.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista edistämällä laadukasta täydennysrakentamista ja vahvistamalla alueen tunnistettavaa identiteettiä.

Kaavan tavoitteet perustuvat Jollaksen suunnitteluperiaatteisiin (kaupunkiympäristölautakunta 11.6.2019) ja Laajasalon itärannan suunnitteluperiaatteisiin (kaupunkiympäristölautakunta 4.2.2020).

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueen rakennuskanta on perusilmeeltään verrattain kirjavaa: eri tyypiset ja eri materiaaliset sekä eri väriset omakotitalot vehreine pihoineen muodostavat alueen perusolemuksen. Rakennusten rakentamisajankohdat vaihtelevat 1950-luvulta aina 2020-luvulle.

29.08.2022

Asia/2

Hämeenapajantien alue muodostaa oman kokonaisuutensa, jolle leimaa-antavaa on yhteys Hämeenapajanlahdelle ja rantareitille. Alue toimii osana poikittaista viheryhteyttä, joka liittyy Jollaksen itäosan rantametsät toisiinsa.

Luoteeseen avautuvalla ranta-alueella on arvokasta puustoa. Alueella on myös komeita siirtolohkareita sekä uhanalaiseksi luokiteltava terva-leppäluhta.

Puhuritien ja Hepokalliontien omakotitalojen välissä olevalla lehtokais-taleella kulkee hulevesipainanne, joka laskee Puuskaniementieltä rantaluhdan läpi Hämeenapajanlahteen. Lehtoalueen luontoarvot ovat paikoin heikentyneet kulumisen, tonttien laajentumisen ja haitallisten vieraslajien takia.

Puhuritien eteläpuolella olevan metsäalueen länsipääty on kallioista tuoretta kangasta, muuttuen länteen päin mennessä lehtomaiseksi kankaaksi. Puuskaniementieltä nousevat portaat yhdistävät kevyenliikenteen reitin Hämeenapajantiehen.

Alueella on voimassa neljä asemakaavaa vuosilta 1990–1999.

Helsingin kaupunki omistaa kadut, Puhuritien eteläpuolisen alueen, joka on nykyisin lähivirkistysaluetta (VL), sekä Hämeenapajanlahden ranta-alueen, joka on venesatama-alue (LV/s). Korttelialueet ovat yksityisomistuksessa. Kaavoitus on tullut vireille maanomistajien hakemuksista.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonlisäveroa seuraavasti: kadut 0,7 milj. euroa ja kunnallistekniikka 0,3 milj. euroa. Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa. Kaavoitettavan rakennusoikeuden arvo on karkeasti arvioiden 2-4 milj. euroa.

Lautakunnan esityksen mukaan kaupunki saisi mahdollisesti yksityisessä omistuksessa olevien tonttien osalta maankäyttökorvauksia, mutta kaupunkiympäristön toimialalta on 6.4.2022 ilmoitettu, että tarkempien laskelmien perusteella maanomistajat eivät saa kaavamuu- toksesta sellaista merkittävää hyötyä, että maankäyttösopimusmenet- ty olisi tarpeen.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluajana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluajana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien tahojen kanssa:

- Helen Oy
- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- kaupunginkanslia
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala (kaupunginmuseo ja merelliset palvelut -yksikkö)

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta kohdistuivat alueella sijaitsevien vesihuoltolinjojen johtosiirtotarpeiden, johdokujien aluevarausten ja infran riittävien tilavarausten huomioimiseen suunnittelussa, alustavaan vesihuollon yleissuunnitelman laatimistarpeeseen kustannusarvioineen, ympäristön mittakaavan huomioimiseen sekä inventointiaineiston puuttumiseen 1940-luvun jälkeen valmistuneen rakennusperinnön osalta. Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että kaavaselostuksessa on esitetty yhdyskuntateknisiin verkostoihin kohdistuvat toimenpiteet ja niihin liittyvät kustannusarviot ja rakentaminen on sovitettu ympäristön mittakaavaan.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta kohdistuivat kaava-alueen tulevaan kehitykseen, korttelitehokkuuteen, rakentamisen määrään, asukkaiden tasapuoliseen kohteluun, kaavahankkeesta tiedottamiseen, liikenne- ja pysäköintijärjestelyihin, palveluihin, virkistysalueisiin ja ulkoilureitteihin sekä Puhuritien eteläpuolisen sekametsän rakentamiseen, uhanalaisten luontotyyppien selvitystarpeeseen ja Helsingin luontotietojärjestelmässä tunnistettuun ekologiseen runkoyhteyteen. Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä kaavamääräyksillä sekä huomioimalla luonto- ja virkistysarvot sekä runkoyhteydet. Kirjallisia mielipiteitä saapui 9 kpl.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 23.11.–22.12.2021, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin neljä muistutusta. Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat virkistysalueisiin, luontoarvoihin, metsäverkostoon, maisemaan, kaupungin tavoitteisiin, tonttitehokkuuteen, liikenteeseen, alueen nykyiseen luonteeseen ja kaupunkikuvaan.

Lisäksi muistutusajan ja lautakunnan käsittelyn jälkeen on saapunut yksi muistutukseksi nimetty kirje 6.4.2022, jota on täydennetty 8.4.2022. Kirjeessä pidetään kaavaa mm. laajasalolaista elämänmuotoa heikentävänä ja kestävän kehityksen vastaisena ja todetaan ettei kaavaa tulisi hyväksyä.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta: HSY, Helen Sähköverkko Oy ja kaupunginmuseo.

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat Jollaksen rakennusinventoinnin täydennystarpeeseen liittyvään epäkohtaan ja venesatamaa palvelevan rakennuksen vesihuoltoon, hulevesiä johtavan avo-ojan toimintaan sekä Hämeenapajantiellä sijaitsevien vesihuoltolinjojen huomioimiseen. Lisäksi seuraavat tahot ilmoittivat, ettei ole lausuttavaa: Helsingin seudun liikenne- ja kuntayhtymä (HSL), Puolustusvoimat sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin. Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa. Niitä, joiden etua muutokset koskevat, on kuultu erikseen sähköpostilla, kokouksissa ja puhelimitse.

Kirje 6.4.2022 ei anna aihetta enempiin toimenpiteisiin kaavaratkaisun osalta.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun vaikutukset ja tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

29.08.2022

Asia/2

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12709 kartta, päivätty 29.3.2022, muutettu 5.4.2022
- 2 Asemakaavan muotosehdotuksen nro 12709 selostus, päivätty 29.3.2022, päivitetty Kylk:n 5.4.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Muistutukset
- 4 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7218 / 29.3.2022)
- 5 Havainnekuva, 29.3.2022

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset
- 4 Muistutus, Heinonen Pentti, 6.4.2022
- 5 Muistutus, Heinonen Pentti, täydennys 8.4.2022

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Helen Oy	Esitysteksti
Helen Sähköverkko Oy	Esitysteksti
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	Esitysteksti
Kymp/Talouden tuki	Esitysteksti
Puolustusvoimat	Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4
Kaavamuutoksen hakijat	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Kirjeen kirjoittaja	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

29.08.2022

Asia/2

Tiedoksi

Asemakaavoitus

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto

Kaupunkiympäristölautakunta

Kaupunginmuseo

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 05.04.2022 § 210

HEL 2020-000530 T 10 03 03

Hankenumero 5325_4, 2181

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 29.3.2022 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12709 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 49. kaupunginosan (Laajasalo, Jollas) korttelin 49223 tontteja 1, 2 ja 3, korttelin 49224 tontteja 3, 4, 5, 6, 9, 11, 15 ja 18, korttelin 49225 tontteja 13, 14 ja 15, korttelin 49239 tontteja 1, 3, 4, 8 ja 9, korttelin 49240 tontteja 4, 5 ja 6 ja katu- ja lähivirkistysalueita sekä venesatamaa.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin sekä julkisena nähtävillä-oloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

29.08.2022

Asia/2

- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:

***** 639 €

***** 639 €

***** 639 €

Asunto Oy La Jolla: 639 €

***** 639 €

Asunto Oy Helsingin Villa Meriapaja: 639 €

Rikala Company Oy: 639 €

Asunto Oy Helsingin Hämeenapajantanta: 639 €

***** 639 €

***** 639 €

***** 639 €

***** 639 €

***** 639 €

***** 639 €

***** 639 €

***** 639 €

***** 639 €

***** 639 €

***** 2 500 €

***** 2 500 €

Asunto Oy Puuskaniementie 11: 2 500 €

Lautakunta korosti, että verrattuna nykyiseen, Puhuritien eteläpuolta kulkevaan viheryhteyden linjaukseen kaavan mukainen suunnitelma on viheryhteyden jatkuvuuden kannalta selvästi parempi.

29.08.2022

Lautakunta edellytti, että jatkossa selvitetään mahdollisuuksia parantaa viheryhteyden jatkuvuutta Puuskaniementien itäpuolelle esimerkiksi Poikkilaakson Ala-asteen pihasuunnittelun yhteydessä.

Kun Puuskaniementielle tehdään katusuunnitelma lisärakentamisen vuoksi, kadulla huomioidaan puuttuva jalkakäytävä.

Käsittely

05.04.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Maria Isotupa ja liikenneinsinööri Otto Tarnanen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Olli-Pekka Koljonen: Kun Puuskaniementielle tehdään katusuunnitelma lisärakentamisen vuoksi, kadulla huomioidaan puuttuva jalkakäytävä.

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Olli-Pekka Koljosen vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs: Lautakunta korosti, että verrattuna nykyiseen, Puhuritien eteläpuolta kulkevaan viheryhteyden linjaukseen kaavan mukainen suunnitelma on viheryhteyden jatkuvuuden kannalta selvästi parempi.

Lautakunta edellytti, että jatkossa selvitetään mahdollisuuksia parantaa viheryhteyden jatkuvuutta Puuskaniementien itäpuolelle esimerkiksi Poikkilaakson Ala-asteen pihasuunnittelun yhteydessä.

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Otso Kivekkään vastaehdotuksen.

29.03.2022 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Maria Isotupa, arkkitehti, puhelin: 310 37303

maria.isotupa(a)hel.fi

Johanna Salmela, Maisema-arkkitehti, maisema- ja viheraluesuunnittelu, puhelin: 310 36267

johanna.salmela(a)hel.fi

Otto Tarnanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 25765

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

29.08.2022

Asia/2

otto.tarnanen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 13.10.2021 § 43

HEL 2020-000530 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12709 pohjakartan kaupunginosassa 49 Laajasalo. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12709
Kaupunginosa: 49 Laajasalo
Kartoituksen työnumero: 25/2021
Pohjakartta valmistunut: 11.10.2021
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

29.08.2022

Asia/3

§ 567

V 7.9.2022, Meilahden Tukholmankatu 10 asemakaavan muuttaminen (nro 12745)

HEL 2018-010678 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Mari Rantasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12745 kartta, päivätty 10.5.2022
- 2 Asemakaavan muutoksen nro12745 selostus, päivätty 10.5.2022, päivitetty Kylk:n 10.5.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 20.9.2021, täydennetty 10.5.2022
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset
- 6 Kuvaliite suojelukohteesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 15. kaupunginosan (Meilahti) korttelin 15526 tontin 3 ja katualueen asemakaavan muutoksen 10.5.2022 päivätyn piirustuksen nro 12745 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos koskee Kojamo Oyj:n kaupungilta ostamaa entisen ammattikorkeakoulu Metropolian tonttia. Rakennus sijaitsee keskeisellä paikalla Meilahdessa. Opetustoiminnan muutettua rakennuksesta Myllypuroon uudelle Metropolian kampusalueelle tontilla on suunniteltu olemassa olevan rakennuksen uutta käyttöä asuin- ja toimiloina sekä lisärakentamista Paciuksenkadun ja Tukholmankadun kulmaan. Tavoitteena on edistää elävää, omaleimaista ja turvallista kaupunginosaa, mahdollistaa yrityksille monipuolisia sijaintipaikkoja sekä uudistaa palveluita asukaslähtöisesti.

Uutta asuntokerrosalaa on 15 450 k-m² ja toimitilakerrosalaa on 1 970 k-m². Tontin tehokkuusluku on e=1,9. Asukasmäärän lisäys on noin 400.

Asemakaavan muutoksessa Tukholmankatu 10 rakennuksen nykyinen suojelumerkintä sr-1 säilyy ennallaan. Suojelumääräys tarkistetaan vastaamaan nykyisiä rakennussuojelun tavoitteita ja samalla huomioidaan myös sisätilojen suojeleminen, erityisesti sisäänkäyntiaula, luento- ja voimistelusalit ensimmäisessä kerroksessa, nk. Mannerheim-sali C-siiven kolmannessa kerroksessa sekä kolme pääportaikkoa. Portaikkojen lasiseinät sekä alkuperäiset kaiteet ja mosaiikkibetoniset askelmat tulee kaavamääräysten mukaan myös säilyttää. Tulevat korjaukset ja muutokset rakennuksessa eivät saa heikentää rakennuksen ominaispiirteitä. Täydennysrakentaminen sovitetaan olemassa olevaan rakennukseen sopeutuen niin, että nykyinen rakennus säilyy korttelissa hallitsevana. Kaupunginmuseo on ollut mukana laatimassa suojelua koskevia asemakaavamääräyksiä.

Kaavaratkaisun toteuttamisella rakennuksen kulttuurihistorialliset, rakennustaiteelliset ja kaupunkikuvalliset arvot säilyvät ja alueelle tulee lisää asuntoja.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on kantakaupunkialuetta merkinnällä C2 eli keskusta, jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena asumisen, kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, hallinnon, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena. Maanalaisessa yleiskaavassa 2021 kaavamuuotosalueelle on osoitettu sijainniltaan ohjeellinen liikennetunneli. Kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamista edistämällä asuntotuotantoa ja monipuolisten sijaintipaikkojen syntymistä yrityksille sekä mahdollistamalla suojellun rakennuksen uuden käytön.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Tukholmankatu 10 sijaitsee Meilahden sairaala-alueella, jossa on erilaisia toimintoja. Alueella on runsaasti lääketieteen ja sairaanhoidon opetukseen ja tutkimukseen tarkoitettuja rakennuksia. Tukholmankadun pohjoispuolella ja korttelin toisella puolella kulkevan Paciuksenkadun länsipuolella rakenne on asuinpainotteista.

Helsingin yliopistollisen keskussairaalan suurkortteli Meilahdessa on yksi Suomen sairaalarakentamisen avainkohteista. Rakennushistoriallisesti ja -taiteellisesti monipuolinen, vaihteittain rakennettu erityisklinikkojen kokonaisuus kuvastaa sairaalarakentamisen suunnitteluperiaatteita sekä sairaanhoidon ja lääketieteen opetuksen kehitystä 1900-luvun alusta aina 2000-luvulle. Alueen rakennuskanta on selkeälinjaista 1900-luvun modernismia. Myös alueen uusin arkkitehtuuri pohjautuu samaan selkeään muotokieleeseen ja on sovitettu luontevasti olemassa olevaan rakennettuun ympäristöön. Sairaala-alueen rakentaminen ja kehittäminen jatkuu edelleen.

Arkkitehti Uno Ullbergin suunnittelema rakennus oli valmistuessaan Suomen ensimmäinen sairaanhoito-oppilaitokseksi suunniteltu rakennus. Rakennus on toiminut Suomen Punaisen ristin sotasairaalanä vuosina 1940–1947, Helsingin olympialaisissa naisten kisakylänä 1952 ja sairaanhoitajien opiskelupaikkana vuodesta 1946 aina Metropolian opetustoiminnan Myllypuron kampusalueelle muuttoon saakka. Meilahden sairaala-alue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY). Kaavamuutosalueella on voimassa asemakaava vuodelta 2006, jossa sairaanhoito-oppilaitoksen rakennus on suojeltu merkinnällä sr-1. Kaavan mukaan suunnittelualue on opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialuetta YO, jonne saa sijoittaa myös asuntolatiloja. Paciuksenkadun ja Tukholmankadun kulmauksessa on kaavassa istutettava tai luonnonmukaisena säilytettävä alueen osa. Kaupunkikuvallisesti arvokas puusto ja avokallio on säilytettävä. Alueelle saa rakentaa tarpeellisia kulkuteitä huolellisesti maastoon sovittaen.

Korttelialue on yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia. Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa.

Käyttötarkoituksen muuttamisesta on sovittu kaupungin ja maanomistajan välisessä, kiinteistöjen kauppaa ja kehittämistä koskevassa puitesopimuksessa, jonka kohteena on opetuskäytöstä vapautuneita, Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:n käytössä olleita kiinteistöjä. Kaupun-

ginvaltuusto on hyväksynyt Metropolia-ammattikorkeakoulun entisiä kiinteistöjä koskevan kaupan ja kehittämistä koskevan puitesopimuksen 11.5.2016 § 122 ja sopimus on allekirjoitettu 12.10.2017.

Kaupan yhteydessä on sovittu, että kaupunki saa lisäkauppahintaa sen mukaan millainen kaavaratkaisu kullekin tontille myöhemmin osoitetaan. Tästä johtuu, ettei erillinen maankäytösopimusneuvottelumenetely ole asiassa tarpeen. Hinnoitteluperusteet eri käyttötarkoituksille on vahvistettu kaupanteon yhteydessä. Alkuperäinen kauppahinta tämän rakennuksen osalta on ollut 24 milj. euroa ja elinkustannusindeksin nousuun perustuva mahdollinen lisäkauppahinta on suuruudeltaan noin miljoona euroa.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluajana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluajana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Helen Oy
- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo

Viranomaisten kannantotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat kaava-alueen käyttötarkoituksen muutokseen, suojeluarvoihin ja täydennysrakentamisen suunnitelmiin. Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että kaupunginmuseo on ollut mukana kaavoituksessa sairaanhoitopilaitoksen käyttötarkoituksen muutoksen osalta sekä suojelumääräysten laadinnassa.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat Tukholmankadun joukkoliikenteen pysäkin tarpeeseen ja paikalta poistetun pysäkin palauttamiseen. Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että tietoa on viety eteenpäin joukkoliikenteestä vastaavalle organisaatiolle HSL:lle.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 20.9.–19.10.2021, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 4 muistutusta. Meilahti-seuran ja toisen yksityishenkilön muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat Tukholmankatu 10:n kohdalta poistettuihin bussipysäkkeihin, jotka tulisi palauttaa ja uusiin mahdollisiin bussipysäkin sijaintipaikkoihin. Bussipysäkkien välimatkaa ja bussivuoroväliä pidettiin kohtuuttomana Meilahden kantakaupunkisijaintiin nähden. Toinen yksityishenkilön tekemä muistutus kohdistui lintujen turvallisuuteen lasipintojen vuoksi. Kaavamuutoksen hakijan muistutus kohdistui asemakaavaehdotuksessa esitettyihin kaavakartan merkintöihin ja -määräyksiin, kuten rakennusoikeus ja tilojen käyttö -määräyksiin, kaupunkikuva, rakennussuojelu ja rakentaminen -määräyksiin, ilmastomuutos ja siihen sopeutuminen -määräyksiin, liikenne ja pysäköinti -määräyksiin sekä asemakaavaselostuksen tarkentamiseen kerrosalan osalta.

Lausunnot saatiin HSY:ltä, ELY-keskukselta ja kaupunginmuseolta.

HSY:n lausunnossa esitetyt huomautukset kohdistuivat oleviin vesihuoltolinjoihin. Kaupunginmuseon huomautukset kohdistuivat sairaanhoito-oppilaitoksen suojelumääräyksiin ja asumiseen tarkoitettujen lisärakennuksen soveltavuuteen Meilahden sairaala-alueen RKY-alueelle ja sen asemaan kaupunkikuvassa. ELY-keskuksen huomautukset kohdistuivat asuinrakentamiseen kohdistuvan liikennemelun, runkomelun ja tärinä torjuntaan.

Lisäksi HSL ja Helen Sähköverkko Oy ilmoittivat, ettei niillä ole lausuttavaa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin. Kaupunginmuseo ei puoltanut uudisrakennuksen rakentamista Tuhkolmankadun ja Paciuksenkadun kulmaan. Kaavaselostuksen mukaan asemakaavoituspalvelu on tutkinut lisärakentamisen mahdollisuuksia vaihtoehtoisten suunnitelmien kautta, punninnut kaupungin täydennysrakentamisen tavoitteiden ja alueen arvojen yhteensovittamista ja päätynyt kaavaratkaisussa esitettyyn täydennysrakentamiseen. Sairaanhoito-oppilaitoksen siipirakennukset ovat toimineet asuntolana, joten on luontevaa, että niiden

29.08.2022

Asia/3

käyttötarkoitus mahdollistetaan myös jatkossa asumiseen. Uudisrakennukseen osoitettu asuminen vastaa myös sairaala-alueen asuntotarpeeseen. Korttelin puustoa on muilta osin kaavassa määrätty säilytettäväksi ja tarvittaessa uusittavaksi. Lisärakentaminen tontilla edesauttaa osaltaan vanhan suojellun rakennuksen käyttämistä.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu viranomaisten ja asianomaisten tahojen kanssa. Niitä, joiden etua muutokset koskevat, on kuultu erikseen neuvottelussa ja sähköpostilla. ELY-keskuksen kanssa on neuvoteltu kaava-alueen melu- ja ilmanlaatuksymyksistä erillisessä työkokouksessa 24.1.2022.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun vaikutukset ja tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12745 kartta, päivätty 10.5.2022
- 2 Asemakaavan muutoksen nro12745 selostus, päivätty 10.5.2022, päivitetty Kylk:n 10.5.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 20.9.2021, täydennetty 10.5.2022
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset
- 6 Kuvaliite suojelukohteesta

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Rakennushistoriaselvitys
- 4 Tehdyt muutokset
- 5 Metropolia amk puitesopimus
- 6 Kaavamutoshakemus, Tukholmankatu 10

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

29.08.2022

Asia/3

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Kaavamuutoksen hakija

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Tiedoksi

Asemakaavoitus
Kaupunginmuseo
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 10.05.2022 § 291

HEL 2018-010678 T 10 03 03

Hankennumero 6064_2

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

29.08.2022

Asia/3

- 10.5.2022 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12745 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 15. kaupunginosan (Meilahti) korttelin 15526 tonttia 3 ja katualuetta.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluaikana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävillä-oloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

10.05.2022 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Suvi Huttunen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Suvi Huttunen, arkkitehti, puhelin: 310 37335
suvi.huttunen(a)hel.fi
Hanna Pikkarainen, tiimipäällikkö, puhelin: 31037027
hanna.pikkarainen(a)hel.fi
Mikko Tervola, insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 44131
mikko.tervola(a)hel.fi
Sakari Mentu, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 13.09.2021 § 36

HEL 2018-010678 T 10 03 03

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

29.08.2022

Asia/3

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12745 pohjakartan kaupunginosassa 15 Meilahti. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12745

Kaupunginosa: 15 Meilahti

Kartoituksen työnumero: 35/2020

Pohjakartta valmistunut: 21.7.2021 Uusinta (ensi tilaus 2020)

Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25

Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911

merja.kyyro(a)hel.fi

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883

timo.tolkki(a)hel.fi

29.08.2022

Asia/4

§ 568

V 7.9.2022, Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite vesiliikenteen kehittämisestä Hakaniemestä työmatkaliikenteenä

HEL 2021-011264 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 06.10.2021 Karhuvaara Arja Vesiliikennettä Hakaniemestä kehitettävä avoveden aikana työmatkaliikenteenä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Arja Karhuvaara ja 14 muuta kaupunginvaltuutettua esittävät aloitteessaan, että Hakaniemen aluetta kehitettäessä tutkitaan myös mahdollisuus lisätä avoveden aikaista vesiliikennettä työmatkaliikenteenä Hakaniemestä muualle kaupunkiin.

Hakaniemen alueen maankäyttöä suunniteltaessa on tutkittu vesireittiliikenteen kehittämismahdollisuuksia. Vesiliikenteen toimintaedellytysten parantamiseksi alueelle mahdollistetaan kaupallisen vesiliikenteen kotisataman toiminnan laajentaminen, laituri paikkojen lisääminen sekä merellinen huoltotoiminta. Hakaniemenrannan hyväksytyt asemakaava

29.08.2022

Asia/4

mahdollistaa säännöllisen reittiliikenteen laiturin sijoittamisen Hakaniemen torin välittömään läheisyyteen John Stenbergin rannan viereen.

Hakaniemi on tunnistettu hyväksi vesiliikenteen kehittämiskohteeksi. Nykyisin reittiliikenne keskittyy Kauppatorille, jossa ei ole enää kasvunvaraa. Helsingin reittiliikenteen laitureiden saavutettavuudesta tehdyn tarkastelun perusteella Hakaniemi on Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymän (HSL) joukkoliikennejärjestelmän kannalta parhaiten saavutettava paikka.

Kaupungin pääperiaatteena vesiliikenteen järjestämisessä on ollut, että vesiliikenteen palvelujen tulee muodostua markkinaehtoisesti. Palvelun tuottaja vastaa reittien ja aikataulujen suunnittelusta sekä lippujen hinnoittelusta. Kaupungin rooli on toimia mahdollistajana.

Suomenlinnan lauttaliikenne muodostaa vesijoukkoliikenteen järjestämisessä poikkeuksen. Suomenlinnassa on ympärivuotista asumista ja sen vuoksi se kuuluu HSL:n järjestämän joukkoliikenteen piiriin, jolloin kaupungin maksamalla tariffituella myös subventoidaan lippujen hintoja.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 06.10.2021 Karhuvaara Arja Vesiliikennettä Hakaniemestä kehitettävä avoveden aikana työmatkaliikenteenä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 24.05.2022 § 327

HEL 2021-011264 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupungin pääperiaatteena vesiliikenteen järjestämisessä on ollut, että vesiliikenteen palvelujen tulee muodostua markkinaehtoisesti. Markkinaehtoinen liikenne toimii pelkillä asiakastuloilla ilman yhteiskunnan maksamaa julkista tukea. Palvelun tuottava yritys vastaa reittien ja aikataulujen suunnittelusta sekä lippujen hinnoittelusta. Markkinaehtoisessa mallissa kaupungin rooli on toimia vesiliikenteen mahdollistajana ja kaupungin mahdollisuudet vaikuttaa liikenteen tarjontaan ovat rajalliset.

Suomenlinnan lauttaliikenne muodostaa vesijoukkoliikenteen järjestämisessä poikkeuksen. Suomenlinnassa on ympärivuotista asumista ja sen vuoksi se kuuluu Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymän (HSL) järjestämän joukkoliikenteen piiriin, jolloin kaupungin maksamalla tariffituella myös subventoidaan lippujen hintoja. Suomenlinnasta ei voi järjestää joukkoliikennettä muuten kuin vesitse.

Hakaniemen alueen maankäyttöä suunniteltaessa on tutkittu myös alueen vesireittiliikenteen kehittämismahdollisuuksia. Vesiliikenteen toimintaedellytysten parantamiseksi alueelle mahdollistetaan kaupallisen vesiliikenteen kotisataman toiminnan laajentaminen, laituripaikkojen lisääminen sekä merellinen huoltotoiminta. Hakaniemenrannan hyväksytty asemakaava mahdollistaa säännöllisen reittiliikenteen laiturin sijoittamisen Hakaniemen torin välittömään läheisyyteen John Stenbergin rannan viereen.

Hakaniemi on tunnustettu hyväksi vesiliikenteen kehittämiskohteeksi. Nykyisin reittiliikenne keskittyy voimakkaasti Kauppatorille, jossa ei ole enää vesiliikenteen lisäämiseen kasvunvaraa. Helsingin reittiliikenteen laitureiden saavutettavuudesta tehdyn tarkastelun perusteella Hakaniemi on HSL:n joukkoliikennejärjestelmän kannalta parhaiten saavutettava paikka. Puolessa tunnissa Hakaniemen saavuttaa noin 400 000 seudun asukasta. Samassa ajassa Kauppatorin saavuttaa noin 200 000 asukasta. Hyvän saavutettavuutensa vuoksi Hakaniemi voisi nousta matkustajaliikenteen toiseksi solmukohdaksi Kauppatorin rinnalle.

Hakaniemen matkustajaliikenne on nykyisin vähäistä verrattuna Kauppatorin liikenteeseen. Vesiliikenteen matkustajamäärät ovat jääneet pieniksi eikä yrittäjillä ole toistaiseksi ollut erityistä pyrkimystä lisätä liikennettä Hakaniemessä.

29.08.2022

Helsingin merellisen strategian keskeisenä tavoitteena on edistää uusien saarten käyttöönottoa virkistyskohteina. Vesiliikenneyhteydet ovat edellytys sille, että saaret saadaan käyttöön ja palvelut saarissa kehittyvät. Vesiliikenteen järjestäminen ja laitureiden hallinta on Helsingin organisaatiossa nykyisellään hajautunut eri vastuutahoille, joten vesiliikenteen suunnittelusta ja kehittämisestä ei vastaa kaupungissa mikään tahokokonaisuus.

Yritystoiminnan kannalta haasteena on, että markkinaehtoinen vesiliikenne onnistuu parhaiten kesäsesongin aikana, kun taas työmatkaliikenne edellyttäisi liikennöintikauden pidentämistä vilkkaamman kesäsesongin ulkopuolelle. Liikennöintikauden pidentäminen edellyttää vesiliikenneyrittäjältä myös merkittäviä lisäinvestointeja aluksen rakentamiseen, mikä lisää yritystoiminnan riskiä ja voi vähentää kiinnostusta liikennöintiin.

Hakaniemi on joukkoliikenteen merkittävä solmukohta, jossa kohtaavat bussi-, raitiovaunu- ja metrolinjat. Hakaniemen saavutettavuus joukkoliikenteellä on hyvä ja palvelutaso korkealuokkainen. Työmatkaliikenteen näkökulmasta mahdollisen vesiliikenteen tuoma lisäarvo joukkoliikennepalveluun vaikuttaa vähäiseltä. Näin ollen vesiliikenteen kysyntä työmatkayhteytenä todennäköisesti jää niin pieneksi, että toiminnasta ei muodostu taloudellisesti järkevää. Syynä tähän on mm. se, että kaikille asuin- ja työpaikka-alueille on jo järjestetty joukkoliikenneyhteydet (bussi, raitiotie, metro), joiden vuorovälit ovat yleensä paremmat kuin mitä lautoilla voidaan toteuttaa. Vesiliikenneyhteydet Helsingin rantoja pitkin ovat ajatuksena houkuttelevia, mutta työ- ja asiointimatkoja, jotka toisivat vesiliikenteelle peruskysyntää, on siellä vain rajallinen määrä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

§ 569

Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta eräisiin julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle covid-19-epidemiasta aiheutuviin lisäkustannuksiin vuonna 2022

HEL 2022-009606 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta eräisiin julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle covid-19-epidemiasta aiheutuviin lisäkustannuksiin vuonna 2022:

Lausunto on laadittu vastauksena lausuntopalvelussa esitettyihin asetustalonnosta koskeviin 12 kysymykseen.

Yleiset huomiot asetustalonnoksesta

Asetustalonnos ei toteuta pääministeri Marinin hallituksen lupauksista korvata koronaan liittyvät välittömät kustannukset täysimääräisesti. Tautitilanne ja hybridistrategian toimeenpano aiheuttavat edelleen merkittäviä kustannuksia. Testaus- ja jäljitysstrategian muutoksilla ei voi perustella vain lisäkustannusten korvaamista, koska covid-19 luokitellaan edelleen yleisvaaralliseksi tartuntataudiksi ja strategian toteuttaminen aiheuttaa kunnille edelleen merkittäviä kustannuksia. Kunnat ovat vuoden 2022 talouden ja toiminnan suunnittelussaan luottaneet siihen, että koronakustannusten valtionavustukset säilyvät vähintään vuoden 2021 tasolla. Korvausperusteiden muuttaminen ja rajaaminen vain lisäkustannuksiin johtaa siihen, että kaikki kustannukset eivät tule katetuiksi. Koska covid-19-epidemian kustannuksiin ei voida vaikuttaa, täytyy menosäästöjä etsiä muista sosiaali- ja terveystalonnoksesta.

Laskennallinen korvaus (yksikkökorvauksiin perustuva) ei toteuta lupauksista korvata koronan välittömät kustannukset täysimääräisesti. Kustannukset vaihtelevat alueellisesti merkittävästi ja esimerkiksi vuonna 2021 Helsingin saamat valtionavustukset koronan kustannuksiin olivat miljoonia toteutuneita alhaisemmat. Sama tilanne korvausten osalta on myös HUS:ssa: valtio on korvannut noin puolet covid-19-pandemian aiheuttamista kuluista.

Vain aiheutuneiden lisäkustannusten korvaamista ei voi perustella valtionosuusjärjestelmään sisältyvillä määrärahoilla (tartuntatautien vastustamistyö ja varautuminen terveydenhuollon häiriötilanteisiin), sosiaali-

li- ja terveystalouden uudistuksen rahoitusmallilla, aiemmin maksetuilla koronakorvauksilla eikä vuonna 2023 maksettavilla verotulojen tilityksillä. Covid-19 on poikkeuksellinen pandemia ja valtionosuusjärjestelmään ei ole osoitettu lisämäärärahoja tilanteen aiheuttamien kustannusten kattamiseksi.

Helsinki on toistuvasti tuonut lausunnoissaan esille, että poikkeusvuosien 2021 ja 2022 kustannusten käyttäminen sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen rahoitusmallin laskentapohjana on ongelma ja vääristää sosiaali- ja terveydenhuollon todellisia kustannuksia. Valtio ei voi jättää korvaamatta kunnille koronan aiheuttamia välittömiä kustannuksia sillä perusteella, että tämä aiheuttaisi riskin tulevien vuosien sote-kustannusten rahoitusvastuun kasvamisesta.

Valtion koronakustannusten korvaukset ovat kohdentuneet epätasaisesti eikä niissä ole riittävästi huomioitu tautitilanteen vaihtelua ja toteutuneita kustannuksia. Helsingin saamat valtionavustukset koronakorvauksiin eivät ole kattaneet toteutuneita kustannuksia eikä aiemmilla tukitoimilla voida perustella vain lisäkustannusten korvaamista. Vuoden 2022 puolella kertyvät verotulot tilitetään tavanomaisen tilitysjärjestelmän mukaisesti pieneltä osin vuonna 2023, mikä on normaali käytäntö kaikkina vuosina. Käytäntö ei liity mitenkään sote-uudistuksen toteuttamiseen tai kunnille muodostuviin koronakustannuksiin, joten se ei ole peruste velvoittaa kuntia kattamaan koronan välittömiä kustannuksia vuonna 2022.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen vuoksi kunnat joutuvat kattamaan vuoden 2022 lopussa sote-kuntayhtymien mahdolliset alijäämät. Tämä rasittaa kuntataloutta ja kasvattaa sote-kustannuksia. Kuntien ei tule joutua lisäksi maksamaan koronan välittömiä kustannuksia, vaan valtion tulee korvata ne täysimääräisesti.

Helsingin kaupunki edellyttää, että hallitus toteuttaa lupauksensa ja korvaa koronan välittömät kustannukset täysimääräisesti toteutuneiden kustannusten perusteella, ei laskennallisuuteen perustuen koko vuoden 2022 osalta. Helsingin kaupunki edellyttää, että hallitus korvaa myös HUS:lle täysimääräisesti pandemian aiheuttamat kustannukset. On tärkeää huomioida, että koronakustannusten korvausmekanismia tarvitaan myös vuonna 2023, koska hyvinvointialueiden rahoituksessa ole huomioitu suoria koronakustannuksia.

Kommentteja liittyen asetuksen 1 §:ään (Soveltamisala)

Hallitus on luvannut kunnille korvata koronaan liittyvät ylimääräiset kustannukset täysimääräisesti. Valtion talousarviossa vuodelle 2022 on mm. vahvistettu, että ”koronaan liittyvät välittömät kustannukset kuten

testaukseen ja testauskapasiteetin nostamiseen, jäljittämiseen, karanteeneihin, potilaiden hoitoon, matkustamisen terveysturvallisuuteen sekä rokotteeseen liittyvät menot katetaan kehyksen ulkopuolisina menoina vuosina 2021—2023”.

Ei ole hyväksyttävää, että kunnille ilmoitetaan jälkikäteisesti, että kustannusten korvattavuus on poistunut kesken vuoden epidemiatilanteen sekä hybridistrategian ja testaus- ja jäljitysstrategian muuttumisen vuoksi. Kyseisiä strategia-asiakirjoja on muutettu jo helmikuussa 2022 ja epidemianhallintaa on toteutettu näiden asiakirjojen ja muun sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön ohjauksen perusteella siitä lähtien.

Vaikka epidemiatilanne on esimerkiksi vuodenvaihteen tilanteesta muuttunut, syntyy tartuntatautien torjunnan lakisääteisistä velvoitteista ja valtion ohjauksesta edelleen ylimääräisiä ja poikkeuksellisia kustannuksia kunnille. Näin on etenkin siksi, että valtioneuvosto katsoo koronavirustaudin edelleen yleisvaaralliseksi tartuntataudiksi. Tämä lisää sekä testauksen että jäljitystoiminnan volyymia.

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan covid-19-epidemian kustannuksiin tarkoitettujen avustusten tulee kattaa kaikki covid-19-epidemiasta aiheutuneet sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset, ei vain lisäkustannuksia. Avustuksella ei tule keventää koronasta aiheutuvaa taloudellista rasitetta, vaan korvata kustannukset täysimääräisesti. Ei ole myöskään perusteltua rajata kustannuksien korvaamista vain osaksi vuotta 2022, koska kustannuksia aiheutuu koko vuoden ajan.

Asetusluonnoksen muistiossa on todettu, että avustus ei kohdistuisi kaikille kunnille samalla tavoin suhteessa aiheutuneisiin välittömiin kustannuksiin, mutta valtionosuuksien ja valtion muun rahoituksen kautta osoitetut runsaat korvaukset mahdollistavat julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon toimintakyvyn. Vuonna 2021 Helsingin koronakustannukset olivat suuremmat kuin niihin saadut valtionavustukset, koska yksikkökorvaustaso ei kaikilta osin vastannut toteutuneita kustannuksia. Helsingin kaupungin vuoden 2020 tilinpäätöksen mukaan koronan vaikutukset Helsingin vuosikatteeseen jäivät neutraaleiksi, mutta palveluvelan vuoksi todellisuudessa negatiiviseksi. Tähän perustuen koronan välittömät kustannukset tulisi korvata täysimääräisesti koko vuoden 2022 osalta.

Kommentteja liittyen asetuksen 2 §:ään (Avustettavat kustannukset)

Avustettavien kustannusten tulisi olla välittömät koronaan liittyvät kustannukset, koska tähän hallitus on sitoutunut. Kustannukset tulisi korvata täysimääräisesti, ei vain lisäkustannusten osalta. Korvausperusteena

ei tulisi käyttää laskennallista yksikkökorvausta, vaan todellisia kunnille aiheutuneita kustannuksia.

Testausmäärät ovat laskeneet, mutta ovat edelleen täysin poikkeukselliset verrattuna mihin tahansa muuhun tartuntatautiin. Covid-19-testi on myös varsin kallis. Hybridistrategian mukaisesti testausta on kohdennettu riskiryhmiin ja sote-ammattilaisiin sekä säädöspohjaisten etuuk-sien todentamiseksi. Suurin osa positiivisen tuloksen saaneista on Hel-singissä 20–49-vuotiaita, josta voidaan päätellä, että merkittävä osa testeistä tehdään muilla kuin lääketieteellisillä perusteilla. Testausta on yhdenvertaisen kohtelun vuoksi hyvin hankala rajata enempää kuin nyt on tehty.

Myös tartunnanjäljityksen resursointia on optimoitu, mutta Helsingin tar-tunnanjäljityksessä on edelleen yli nelinkertainen määrä henkilöstöä verrattuna epidemiaa edeltäneeseen aikaan. Vaikka jäljitystoiminta on kohdistettu hybridistrategian sekä testaus- jäljitysstrategian mukaisesti vakavan tartuntariskin tilanteisiin, on tartunnanjäljitystä tehtävä nor-maalitilannetta huomattavasti laajemmin. Myös tartuntatautilain mukai-sia rajoituspäätöksiä tehdään edelleen etenkin ryhmäasumisessa ja lai-toksissa, jotta välttämättömille rajoitustoimille on lainmukainen perusta.

Samoin poikkeuksellisia lisäkuluja tuovat suuri sairaalahoitopäivien määrä, infektiovastaanotot, koronaneuvonta, erilaiset sähköiset järjes-telmät, EU-koronarokotustodistusten myöntäminen, sairauspoissaolot sekä varautuminen epidemiatilanteen muutoksiin.

Kommentteja liittyen asetuksen 3 §:ään (Avustuksen saaja)

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan on perusteltua myöntää avustus ensisijaisesti kunnalle.

Kommentteja liittyen asetuksen 4 §:ään (Avustuskokonaisuudet)

Avustuskokonaisuuksissa tulisi huomioida esimerkiksi infektiovastaano-tot, koronaneuvonta ja sähköiset järjestelmät. Muihin välittömiin kus-tannuksiin tarkoitettu erä ei kata näitä kustannuksia. Kustannukset tulisi korvata täysimääräisesti, ei lisäkustannusten osalta.

Kommentteja liittyen asetuksen 5 §:ään (Avustus testaukseen)

Testauskustannukset tulisi korvata koko vuoden ajalta, ei vain 30.6.2022 saakka. Testaus- ja jäljitysstrategian mukaisesti terveyden-huollon testejä tehdään vaikeaoireisille potilaille lääketieteellisin peri-

29.08.2022

aattein, korkean riskin ryhmiin kuuluville lieväoireisille henkilöille, ras-
kaana oleville sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille. Ase-
tuksen perustelumuistiossa ennakoidaan, että syksyn aikana 2022 tar-
tunnat voivat lisääntyä ja aiheuttaa tartunnalle alttiin väestön keskuu-
dessa epidemia-aallon. Testaus- ja jäljitysstrategian mukaisten testi-
määrien voi ennakoida kasvavan syksyllä, mutta avustus testaukseen
loppuisi 30.6.2022.

Kesäkuukausina (touko-heinäkuu) Helsingissä on tehty keskimäärin
kuukausittain reilut 11 000 testiä ja keskimääräinen kuukausikustannus
ollut reilun miljoona euroa. Testimäärät ja kustannukset ovat nousseet.
Mikäli kustannukset korvataan vain kesäkuun loppuun, jää merkittävä
osa testauskustannuksista korvaamatta, varsinkin kun testimäärien ole-
tetaan kasvavan epidemiatilanteen luultavasti pahentuessa.

Kommentteja liittyen asetuksen 6 §:ään (Avustus rokottamiseen)

Epäselväksi jää, miten korvataan 1.10.-31.12.2022 annetut kunnan jär-
jestämät covid-19-rokotukset, koska toteama ”määritellään valtionapu-
viranomaisen arvioon perustuen” ei kerro korvataanko kustannukset
samalla yksikkökorvauksella ja ennakoivasti vai jälkikäteen haun perus-
teella. Suomeen odotetaan syksyllä omikron muunnoksiin paremmin
tehoavaa rokotetta ja loppuvuoden rokotusten korvausperusteet pitäisi
olla samat kuin alkuvuonna.

Kommentteja liittyen asetuksen 7 §:ään (Avustus hoidon kustannuksiin)

Hoidon kustannus pitäisi korvata koko vuoden osalta toteutuneisiin kus-
tannuksiin, ei lisäkustannuksiin perustuen. Sairaalahoido on kallista ja
aiheuttaa merkittäviä kustannuksia.

Kommentteja liittyen asetuksen 8 §:ään (Avustus muihin välittömiin
kustannuksiin)

Avustus muihin välittömiin kustannuksiin olisi tarkoitettu kattamaan osa
lisäkustannuksista, joita aiheutuu erityisesti karanteeniin ja eristykseen
määräämisestä, suojavälineiden lisääntyneestä käytöstä ja toiminnan
mukauttamisesta vastaamaan kohonneita terveysturvallisuusvaatimuk-
sia. Kunnille on aiheutunut paljon muitakin lisäkustannuksia, joita avus-
tus muihin välittömiin kustannuksiin ei kata. Poikkeuksellisia lisäkuluja
tuovat esimerkiksi infektiovastaanotot, koronaneuvonta, erilaiset säh-
köiset järjestelmät sekä EU-koronarokotustodistusten myöntäminen.

29.08.2022

Asia/5

Kommentteja liittyen asetuksen 9 §:ään (Avustuskokonaisuuksien korvaustaso)

Helsingin näkemyksen mukaan koronan välittömät kustannukset tulee korva todellisten toteutuneiden kustannusten mukaan, ei kansallisiin lisäkustannusten yksikkökorvauksiin perustuen. Kuten asetusluonnoksessa on todettu, kustannuserissä on suuria poikkeamia ja mediaanin käyttäminen tuottaa toisille liikaa ja toisille liian vähän korvauksia. Valtio ei ole Helsingin osalta pitänyt lupaustaan korvata koronan aiheuttamat välilliset kustannukset täysimääräisesti.

Kommentteja liittyen asetuksen 10 §:ään (Valtionavustuksen hakeminen)

Hakuaika ja päätösaikataulu tulee olla kunnan talouden suunnittelun kannalta tiedossa hyvissä ajoin.

Kommentteja liittyen asetuksen 11 §:ään (Voimaantulo)

Ei kommentteja.

Kaupunginhallitus päätti antaa sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta eräisiin julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle covid-19-epidemiasta aiheutuviin lisäkustannuksiin vuonna 2022:

Lausunto on laadittu vastauksena lausuntopalvelussa esitettyihin asetusluonnosta koskeviin 12 kysymykseen.

Yleiset huomiot asetusluonnoksesta

Asetusluonnos ei toteuta pääministeri Marinin hallituksen lupausta korvata koronaan liittyvät välittömät kustannukset täysimääräisesti. Tautitilanne ja hybridistrategian toimeenpano aiheuttavat edelleen merkittäviä kustannuksia. Testaus- ja jäljitysstrategian muutoksilla ei voi perustella vain lisäkustannusten korvaamista, koska covid-19 luokitellaan edelleen yleisvaaralliseksi tartuntataudiksi ja strategian toteuttaminen aiheuttaa kunnille edelleen merkittäviä kustannuksia. Kunnat ovat vuoden 2022 talouden ja toiminnan suunnittelussaan luottaneet siihen, että koronakustannusten valtionavustukset säilyvät vähintään vuoden 2021 tasolla. Korvausperusteiden muuttaminen ja rajaaminen vain lisäkustannuksiin johtaa siihen, että kaikki kustannukset eivät tule katetuiksi.

Koska covid-19-epidemian kustannuksiin ei voida vaikuttaa, täytyy menosäästöjä etsiä muista sosiaali- ja terveystalouksista.

Laskennallinen korvaus (yksikkökorvauksiin perustuva) ei toteuta lupauksia korvata koronan välittömät kustannukset täysimääräisesti. Kustannukset vaihtelevat alueellisesti merkittävästi ja esimerkiksi vuonna 2021 Helsingin saamat valtionavustukset koronan kustannuksiin olivat miljoonia toteutuneita alhaisemmat.

Vain aiheutuneiden lisäkustannusten korvaamista ei voi perustella valtionosuusjärjestelmään sisältyvillä määrärahoilla (tartuntatautiin vastustamistyö ja varautuminen terveydenhuollon häiriötilanteisiin), sosiaali- ja terveystalouksien uudistuksen rahoitusmallilla, aiemmin maksetuilla koronakorvauksilla eikä vuonna 2023 maksettavilla verotulojen tilityksillä. Covid-19 on poikkeuksellinen pandemia ja valtionosuusjärjestelmään ei ole osoitettu lisämäärärahoja tilanteen aiheuttamien kustannusten kattamiseksi.

Helsinki on toistuvasti tuonut lausunnoissaan esille, että poikkeusvuosien 2021 ja 2022 kustannusten käyttäminen sosiaali- ja terveystalouksien uudistuksen rahoitusmallin laskentapohjana on ongelma ja vääristää sosiaali- ja terveydenhuollon todellisia kustannuksia. Valtio ei voi jättää korvaamatta kunnille koronan aiheuttamia välittömiä kustannuksia sillä perusteella, että tämä aiheuttaisi riskin tulevien vuosien sote-kustannusten rahoitusvastuun kasvamisesta.

Valtion koronakustannusten korvaukset ovat kohdentuneet epätasaisesti eikä niissä ole riittävästi huomioitu tautitilanteen vaihtelua ja toteutuneita kustannuksia. Helsingin saamat valtionavustukset koronakorvauksiin eivät ole kattaneet toteutuneita kustannuksia eikä aiemmilla tukitoimilla voida perustella vain lisäkustannusten korvaamista. Vuoden 2022 puolella kertyvät verotulot tilitetään tavanomaisen tilitysjärjestelmän mukaisesti pieneltä osin vuonna 2023, mikä on normaali käytäntö kaikkina vuosina. Käytäntö ei liity mitenkään sote-uudistuksen toteuttamiseen tai kunnille muodostuviin koronakustannuksiin, joten se ei ole peruste velvoittaa kuntia kattamaan koronan välittömiä kustannuksia vuonna 2022.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen vuoksi kunnat joutuvat kattamaan vuoden 2022 lopussa sote-kuntayhtymien mahdolliset alijäämät. Tämä rasittaa kuntataloutta ja kasvattaa sote-kustannuksia. Kuntien ei tule joutua lisäksi maksamaan koronan välittömiä kustannuksia, vaan valtion tulee korvata ne täysimääräisesti.

Helsingin kaupunki edellyttää, että hallitus toteuttaa lupauksensa ja korvaa koronan välittömät kustannukset täysimääräisesti toteutuneiden kustannusten perusteella, ei laskennallisuuteen perustuen koko vuoden

2022 osalta. On tärkeää huomioida, että koronakustannusten korvausmekanismia tarvitaan myös vuonna 2023, koska hyvinvointialueiden rahoituksessa ole huomioitu suoria koronakustannuksia.

Kommentteja liittyen asetuksen 1 §:ään (Soveltamisala)

Hallitus on luvannut kunnille korvata koronaan liittyvät ylimääräiset kustannukset täysimääräisesti. Valtion talousarviossa vuodelle 2022 on mm. vahvistettu, että ”koronaan liittyvät välittömät kustannukset kuten testaukseen ja testauskapasiteetin nostamiseen, jäljittämiseen, karanteeneihin, potilaiden hoitoon, matkustamisen terveysturvallisuuteen sekä rokotteeseen liittyvät menot katetaan kehyksen ulkopuolisina menoina vuosina 2021—2023”.

Ei ole hyväksyttävää, että kunnille ilmoitetaan jälkikäteisesti, että kustannusten korvattavuus on poistunut kesken vuoden epidemiatilanteen sekä hybridistrategian ja testaus- ja jäljitysstrategian muuttumisen vuoksi. Kyseisiä strategia-asiakirjoja on muutettu jo helmikuussa 2022 ja epidemianhallintaa on toteutettu näiden asiakirjojen ja muun sosiaali- ja terveysministeriön ohjauksen perusteella siitä lähtien.

Vaikka epidemiatilanne on esimerkiksi vuodenvaihteen tilanteesta muuttunut, syntyy tartuntatautien torjunnan lakisääteisistä velvoitteista ja valtion ohjauksesta edelleen ylimääräisiä ja poikkeuksellisia kustannuksia kunnille. Näin on etenkin siksi, että valtioneuvosto katsoo koronavirustaudin edelleen yleisvaaralliseksi tartuntataudiksi. Tämä lisää sekä testauksen että jäljitystoiminnan volyyymia.

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan covid-19-epidemian kustannuksiin tarkoitetun avustuksen tulee kattaa kaikki covid-19-epidemiasta aiheutuneet sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset, ei vain lisäkustannuksia. Avustuksella ei tule keventää koronasta aiheutuvaa taloudellista rasitetta, vaan korvata kustannukset täysimääräisesti. Ei ole myöskään perusteltua rajata kustannuksien korvaamista vain osaksi vuotta 2022, koska kustannuksia aiheutuu koko vuoden ajan.

Asetusluonnoksen muistiossa on todettu, että avustus ei kohdistuisi kaikille kunnille samalla tavoin suhteessa aiheutuneisiin välittömiin kustannuksiin, mutta valtionosuuksien ja valtion muun rahoituksen kautta osoitetut runsaat korvaukset mahdollistavat julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon toimintakyvyn. Vuonna 2021 Helsingin koronakustannukset olivat suuremmat kuin niihin saadut valtionavustukset, koska yksikkökorvaustaso ei kaikilta osin vastannut toteutuneita kustannuksia. Helsingin kaupungin vuoden 2020 tilinpäätöksen mukaan koronan vaikutukset Helsingin vuosikatteeseen jäivät neutraaleiksi, mutta palveluvelan vuoksi todellisuudessa negatiiviseksi. Tähän perustuen koronan vä-

littömät kustannukset tulisi korvata täysimääräisesti koko vuoden 2022 osalta.

Kommentteja liittyen asetuksen 2 §:ään (Avustettavat kustannukset)

Avustettavien kustannusten tulisi olla välittömät koronaan liittyvät kustannukset, koska tähän hallitus on sitoutunut. Kustannukset tulisi korvata täysimääräisesti, ei vain lisäkustannusten osalta. Korvausperusteena ei tulisi käyttää laskennallista yksikkökorvausta, vaan todellisia kunnille aiheutuneita kustannuksia.

Testausmäärät ovat laskeneet, mutta ovat edelleen täysin poikkeukselliset verrattuna mihin tahansa muuhun tartuntatautiin. Covid-19-testi on myös varsin kallis. Hybridistrategian mukaisesti testausta on kohdennettu riskiryhmiin ja sote-ammattilaisiin sekä säädöspohjaisten etuuskien todentamiseksi. Suurin osa positiivisen tuloksen saaneista on Helsingissä 20–49-vuotiaita, josta voidaan päätellä, että merkittävä osa testeistä tehdään muilla kuin lääketieteellisillä perusteilla. Testausta on yhdenvertaisen kohtelun vuoksi hyvin hankala rajata enempää kuin nyt on tehty.

Myös tartunnanjäljityksen resursointia on optimoitu, mutta Helsingin tartunnanjäljityksessä on edelleen yli nelinkertainen määrä henkilöstöä verrattuna epidemiaa edeltäneeseen aikaan. Vaikka jäljitystoiminta on kohdistettu hybridistrategian sekä testaus- jäljitysstrategian mukaisesti vakavan tartuntariskin tilanteisiin, on tartunnanjäljitystä tehtävä normaalitilannetta huomattavasti laajemmin. Myös tartuntatautilain mukaisia rajoituspäätöksiä tehdään edelleen etenkin ryhmäasumisessa ja laitoksissa, jotta välttämättömille rajoitustoimille on lainmukainen perusta.

Samoin poikkeuksellisia lisäkuluja tuovat suuri sairaalahoitopäivien määrä, infektiovastaanotot, koronaneuvonta, erilaiset sähköiset järjestelmät, EU-koronarokotustodistusten myöntäminen, sairauspoissaolot sekä varautuminen epidemiatilanteen muutoksiin.

Kommentteja liittyen asetuksen 3 §:ään (Avustuksen saaja)

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan on perusteltua myöntää avustus ensisijaisesti kunnalle.

Kommentteja liittyen asetuksen 4 §:ään (Avustuskokonaisuudet)

Avustuskokonaisuuksissa tulisi huomioida esimerkiksi infektiovastaanotot, koronaneuvonta ja sähköiset järjestelmät. Muihin välittomiin kustannuksiin tarkoitettu erä ei kata näitä kustannuksia. Kustannukset tulisi korvata täysimääräisesti, ei lisäkustannusten osalta.

Kommentteja liittyen asetuksen 5 §:ään (Avustus testaukseen)

29.08.2022

Testauskustannukset tulisi korvata koko vuoden ajalta, ei vain 30.6.2022 saakka. Testaus- ja jäljitysstrategian mukaisesti terveydenhuollon testejä tehdään vaikeaoireisille potilaille lääketieteellisin periaattein, korkean riskin ryhmiin kuuluville lieväoireisille henkilöille, raskeana oleville sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille. Asetuksen perustelumuihostiossa ennakoidaan, että syksyn aikana 2022 tartunnat voivat lisääntyä ja aiheuttaa tartunnalle alttiin väestön keskuudessa epidemia-aallon. Testaus- ja jäljitysstrategian mukaisten testimäärien voi ennakoida kasvavan syksyllä, mutta avustus testaukseen loppuisi 30.6.2022.

Kesäkuukausina (touko-heinäkuu) Helsingissä on tehty keskimäärin kuukausittain reilut 11 000 testiä ja keskimääräinen kuukausikustannus ollut reilun miljoona euroa. Testimäärät ja kustannukset ovat nousseet. Mikäli kustannukset korvataan vain kesäkuun loppuun, jää merkittävä osa testauskustannuksista korvaamatta, varsinkin kun testimäärien oletetaan kasvavan epidemiatilanteen luultavasti pahentuessa.

Kommentteja liittyen asetuksen 6 §:ään (Avustus rokottamiseen)

Epäselväksi jää, miten korvataan 1.10.–31.12.2022 annetut kunnan järjestämät covid-19-rokotukset, koska toteama ”määritellään valtionapuviranomaisen arvioon perustuen” ei kerro korvataanko kustannukset samalla yksikkökorvauksella ja ennakoivasti vai jälkikäteen haun perusteella. Suomeen odotetaan syksyllä omikron muunnoksiin paremmin tehoavaa rokotetta ja loppuvuoden rokotusten korvausperusteet pitäisi olla samat kuin alkuvuonna.

Kommentteja liittyen asetuksen 7 §:ään (Avustus hoidon kustannuksiin)

Hoidon kustannus pitäisi korvata koko vuoden osalta toteutuneisiin kustannuksiin, ei lisäkustannuksiin perustuen. Sairaalahoido on kallista ja aiheuttaa merkittäviä kustannuksia.

Kommentteja liittyen asetuksen 8 §:ään (Avustus muihin välittömiin kustannuksiin)

Avustus muihin välittömiin kustannuksiin olisi tarkoitettu kattamaan osa lisäkustannuksista, joita aiheutuu erityisesti karanteeniin ja eristykseen määräämisestä, suojavälineiden lisääntyneestä käytöstä ja toiminnan mukauttamisesta vastaamaan kohonneita terveysturvallisuusvaatimuksia. Kunnille on aiheutunut paljon muitakin lisäkustannuksia, joita avustus muihin välittömiin kustannuksiin ei kata. Poikkeuksellisia lisäkuluja tuovat esimerkiksi infektiovastaanotot, koronaneuvonta, erilaiset sähköiset järjestelmät sekä EU-koronarokotustodistusten myöntäminen.

Kommentteja liittyen asetuksen 9 §:ään (Avustuskokonaisuuksien korvaustaso)

29.08.2022

Asia/5

Helsingin näkemyksen mukaan koronan välittömät kustannukset tulee korva todellisten toteutuneiden kustannusten mukaan, ei kansallisiin lisäkustannusten yksikkökorvauksiin perustuen. Kuten asetusluonnoksessa on todettu, kustannuserissä on suuria poikkeamia ja mediaanin käyttäminen tuottaa toisille liikaa ja toisille liian vähän korvauksia. Valtio ei ole Helsingin osalta pitänyt lupaustaan korvata koronan aiheuttamat välilliset kustannukset täysimääräisesti.

Kommentteja liittyen asetuksen 10 §:ään (Valtionavustuksen hakeminen)

Hakuaika ja päätösaikataulu tulee olla kunnan talouden suunnittelun kannalta tiedossa hyvissä ajoin.

Kommentteja liittyen asetuksen 11 §:ään (Voimaantulo)

Ei kommentteja.

Käsittely

Vastaehdotus:

Johanna Nuorteva: Kappaleen 4 loppuun lisäys: "Sama tilanne korvausten osalta on myös HUS:ssa: valtio on korvannut noin puolet covid-19-pandemian aiheuttamista kuluista."

Kappaleen 9 keskelle virkkeen --2022 osalta.-- jälkeen: "Helsingin kaupunki edellyttää, että hallitus korvaa myös HUS:lle täysimääräisesti pandemian aiheuttamat kustannukset."

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Johanna Nuortevan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö
- 2 Asetusluonnos
- 3 Asetusluonnoksen perustelumuistio

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.08.2022

Asia/5

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi valtiovastuksesta eräisiin julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle covid-19-epidemiasta aiheutuviin lisäkustannuksiin vuonna 2022:

Lausunto on laadittu vastauksena lausuntopalvelussa esitettyihin asetuseräluonnosta koskeviin 12 kysymykseen.

Yleiset huomiot asetuseräluonnoksesta

Asetuseräluonnos ei toteuta pääministeri Marinin hallituksen lupaus korvata koronaan liittyvät välittömät kustannukset täysimääräisesti. Tautitilanne ja hybridistrategian toimeenpano aiheuttavat edelleen merkittäviä kustannuksia. Testaus- ja jäljitysstrategian muutoksilla ei voi perustella vain lisäkustannusten korvaamista, koska covid-19 luokitellaan edelleen yleisvaaralliseksi tartuntataudiksi ja strategian toteuttaminen aiheuttaa kunnille edelleen merkittäviä kustannuksia. Kunnat ovat vuoden 2022 talouden ja toiminnan suunnittelussaan luottaneet siihen, että koronakustannusten valtionavustukset säilyvät vähintään vuoden 2021 tasolla. Korvauserusteiden muuttaminen ja rajaaminen vain lisäkustannuksiin johtaa siihen, että kaikki kustannukset eivät tule katetuiksi. Koska covid-19-epidemian kustannuksiin ei voida vaikuttaa, täytyy menosäästöjä etsiä muista sosiaali- ja terveystalouksista.

Laskennallinen korvaus (yksikkökorvauksiin perustuva) ei toteuta lupaus korvata koronan välittömät kustannukset täysimääräisesti. Kustannukset vaihtelevat alueellisesti merkittävästi ja esimerkiksi vuonna 2021 Helsingin saamat valtionavustukset koronan kustannuksiin olivat miljoonia toteutuneita alhaisemmat.

Vain aiheutuneiden lisäkustannusten korvaamista ei voi perustella valtionosuusjärjestelmään sisältyvillä määrärahoilla (tartuntatautien vastustamistyö ja varautuminen terveydenhuollon häiriötilanteisiin), sosiaali- ja terveystalouksien uudistuksen rahoitusmallilla, aiemmin maksetuilla koronakorvauksilla eikä vuonna 2023 maksettavilla verotulojen tilityksillä. Covid-19 on poikkeuksellinen pandemia ja valtionosuusjärjestelmään ei ole osoitettu lisämäärärahoja tilanteen aiheuttamien kustannusten kattamiseksi.

Helsinki on toistuvasti tuonut lausunnoissaan esille, että poikkeusvuosien 2021 ja 2022 kustannusten käyttäminen sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen rahoitusmallin laskentapohjana on ongelma ja vääristää sosiaali- ja terveydenhuollon todellisia kustannuksia. Valtio ei voi jättää korvaamatta kunnille koronan aiheuttamia välittömiä kustannuksia sillä perusteella, että tämä aiheuttaisi riskin tulevien vuosien sote-kustannusten rahoitusvastuun kasvamisesta.

Valtion koronakustannusten korvaukset ovat kohdentuneet epätasaisesti eikä niissä ole riittävästi huomioitu tautitilanteen vaihtelua ja toteutuneita kustannuksia. Helsingin saamat valtionavustukset koronakorvauksiin eivät ole kattaneet toteutuneita kustannuksia eikä aiemmilla tukitoimilla voida perustella vain lisäkustannusten korvaamista. Vuoden 2022 puolella kertyvät verotulot tilitetään tavanomaisen tilitysjärjestelmän mukaisesti pieneltä osin vuonna 2023, mikä on normaali käytäntö kaikkina vuosina. Käytäntö ei liity mitenkään sote-uudistuksen toteuttamiseen tai kunnille muodostuviin koronakustannuksiin, joten se ei ole peruste velvoittaa kuntia kattamaan koronan välittömiä kustannuksia vuonna 2022.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen vuoksi kunnat joutuvat kattamaan vuoden 2022 lopussa sote-kuntayhtymien mahdolliset alijäämät. Tämä rasittaa kuntataloutta ja kasvattaa sote-kustannuksia. Kuntien ei tule joutua lisäksi maksamaan koronan välittömiä kustannuksia, vaan valtion tulee korvata ne täysimääräisesti.

Helsingin kaupunki edellyttää, että hallitus toteuttaa lupauksensa ja korvaa koronan välittömät kustannukset täysimääräisesti toteutuneiden kustannusten perusteella, ei laskennallisuuteen perustuen koko vuoden 2022 osalta. On tärkeää huomioida, että koronakustannusten korvausmekanismia tarvitaan myös vuonna 2023, koska hyvinvointialueiden rahoituksessa ole huomioitu suoria koronakustannuksia.

Kommentteja liittyen asetuksen 1 §:ään (Soveltamisala)

Hallitus on luvannut kunnille korvata koronaan liittyvät ylimääräiset kustannukset täysimääräisesti. Valtion talousarviossa vuodelle 2022 on mm. vahvistettu, että ”koronaan liittyvät välittömät kustannukset kuten testaukseen ja testauskapasiteetin nostamiseen, jäljittämiseen, karanteeneihin, potilaiden hoitoon, matkustamisen terveysturvallisuuteen sekä rokotteeseen liittyvät menot katetaan kehyksen ulkopuolisina menoina vuosina 2021—2023”.

Ei ole hyväksyttävää, että kunnille ilmoitetaan jälkikäteisesti, että kustannusten korvattavuus on poistunut kesken vuoden epidemiatilanteen sekä hybridistrategian ja testaus- ja jäljitysstrategian muuttumisen vuoksi. Kyseisiä strategia-asiakirjoja on muutettu jo helmikuussa 2022

ja epidemianhallintaa on toteutettu näiden asiakirjojen ja muun sosiaali- ja terveystieteiden ohjauksen perusteella siitä lähtien.

Vaikka epidemiatilanne on esimerkiksi vuodenvaihteen tilanteesta muuttunut, syntyy tartuntatautiin torjunnan lakisääteisistä velvoitteista ja valtion ohjauksesta edelleen ylimääräisiä ja poikkeuksellisia kustannuksia kunnille. Näin on etenkin siksi, että valtioneuvosto katsoo koronavirustaudin edelleen yleisvaaralliseksi tartuntataudiksi. Tämä lisää sekä testauksen että jäljitystoiminnan volyyymiä.

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan covid-19-epidemian kustannuksiin tarkoitettujen avustusten tulee kattaa kaikki covid-19-epidemiasta aiheutuneet sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset, ei vain lisäkustannuksia. Avustuksella ei tule keventää koronasta aiheutuvaa taloudellista rasitetta, vaan korvata kustannukset täysimääräisesti. Ei ole myöskään perusteltua rajata kustannuksien korvaamista vain osaksi vuotta 2022, koska kustannuksia aiheutuu koko vuoden ajan.

Asetusluonnoksen muistiossa on todettu, että avustus ei kohdistuisi kaikille kunnille samalla tavoin suhteessa aiheutuneisiin välittömiin kustannuksiin, mutta valtionosuuksien ja valtion muun rahoituksen kautta osoitetut runsaat korvaukset mahdollistavat julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon toimintakyvyn. Vuonna 2021 Helsingin koronakustannukset olivat suuremmat kuin niihin saadut valtionavustukset, koska yksikkökorvaustaso ei kaikilta osin vastannut toteutuneita kustannuksia. Helsingin kaupungin vuoden 2020 tilinpäätöksen mukaan koronan vaikutukset Helsingin vuosikatteeseen jäivät neutraaleiksi, mutta palveluvelan vuoksi todellisuudessa negatiiviseksi. Tähän perustuen koronan välittömät kustannukset tulisi korvata täysimääräisesti koko vuoden 2022 osalta.

Kommentteja liittyen asetuksen 2 §:ään (Avustettavat kustannukset)

Avustettavien kustannusten tulisi olla välittömät koronaan liittyvät kustannukset, koska tähän hallitus on sitoutunut. Kustannukset tulisi korvata täysimääräisesti, ei vain lisäkustannusten osalta. Korvausperusteena ei tulisi käyttää laskennallista yksikkökorvausta, vaan todellisia kunnille aiheutuneita kustannuksia.

Testausmäärät ovat laskeneet, mutta ovat edelleen täysin poikkeukselliset verrattuna mihin tahansa muuhun tartuntatautiin. Covid-19-testi on myös varsin kallis. Hybridistrategian mukaisesti testausta on kohdennettu riskiryhmiin ja sote-ammattilaisiin sekä säädöspohjaisten etuuskosten todentamiseksi. Suurin osa positiivisen tuloksen saaneista on Helsingissä 20–49-vuotiaita, josta voidaan päätellä, että merkittävä osa testeistä tehdään muilla kuin lääketieteellisillä perusteilla. Testausta on

yhdenvertaisen kohtelun vuoksi hyvin hankala rajata enempää kuin nyt on tehty.

Myös tartunnanjäljityksen resursointia on optimoitu, mutta Helsingin tartunnanjäljityksessä on edelleen yli nelinkertainen määrä henkilöstöä verrattuna epidemiaa edeltäneeseen aikaan. Vaikka jäljitystoiminta on kohdistettu hybridistrategian sekä testaus- jäljitysstrategian mukaisesti vakavan tartuntariskin tilanteisiin, on tartunnanjäljitystä tehtävä normaalitilannetta huomattavasti laajemmin. Myös tartuntatautilain mukaisia rajoituspäätöksiä tehdään edelleen etenkin ryhmäasumisessa ja laitoksissa, jotta välttämättömille rajoitustoimille on lainmukainen perusta.

Samoin poikkeuksellisia lisäkuluja tuovat suuri sairaalahoitopäivien määrä, infektiovastaanotot, koronaneuvonta, erilaiset sähköiset järjestelmät, EU-koronarokotustodistusten myöntäminen, sairauspoissaolot sekä varautuminen epidemiatilanteen muutoksiin.

Kommentteja liittyen asetuksen 3 §:ään (Avustuksen saaja)

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan on perusteltua myöntää avustus ensisijaisesti kunnalle.

Kommentteja liittyen asetuksen 4 §:ään (Avustuskokonaisuudet)

Avustuskokonaisuuksissa tulisi huomioida esimerkiksi infektiovastaanotot, koronaneuvonta ja sähköiset järjestelmät. Muihin välittömiin kustannuksiin tarkoitettu erä ei kata näitä kustannuksia. Kustannukset tulisi korvata täysimääräisesti, ei lisäkustannusten osalta.

Kommentteja liittyen asetuksen 5 §:ään (Avustus testaukseen)

Testauskustannukset tulisi korvata koko vuoden ajalta, ei vain 30.6.2022 saakka. Testaus- ja jäljitysstrategian mukaisesti terveydenhuollon testejä tehdään vaikeaoireisille potilaille lääketieteellisin periaattein, korkean riskin ryhmiin kuuluville lievaoireisille henkilöille, raskeana oleville sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille. Asetuksen perustelumuiotiossa ennakoitaan, että syksyn aikana 2022 tartunnat voivat lisääntyä ja aiheuttaa tartunnalle alttiin väestön keskuudessa epidemia-aallon. Testaus- ja jäljitysstrategian mukaisten testimäärien voi ennakoita kasvavan syksyllä, mutta avustus testaukseen loppuisi 30.6.2022.

Kesäkuukausina (touko-heinäkuu) Helsingissä on tehty keskimäärin kuukausittain reilut 11 000 testiä ja keskimääräinen kuukausikustannus ollut reilun miljoona euroa. Testimäärät ja kustannukset ovat nousseet. Mikäli kustannukset korvataan vain kesäkuun loppuun, jää merkittävä

osa testauskustannuksista korvaamatta, varsinkin kun testimäärien oletetaan kasvavan epidemiatilanteen luultavasti pahentuessa.

Kommentteja liittyen asetuksen 6 §:ään (Avustus rokottamiseen)

Epäselväksi jää, miten korvataan 1.10.–31.12.2022 annetut kunnan järjestämät covid-19-rokotukset, koska toteama ”määritellään valtionapuviranomaisen arvioon perustuen” ei kerro korvataanko kustannukset samalla yksikkökorvauksella ja ennakoivasti vai jälkikäteen haun perusteella. Suomeen odotetaan syksyllä omikron muunnoksiin paremmin tehoavaa rokotetta ja loppuvuoden rokotusten korvauserusteet pitäisi olla samat kuin alkuvuonna.

Kommentteja liittyen asetuksen 7 §:ään (Avustus hoidon kustannuksiin)

Hoidon kustannus pitäisi korvata koko vuoden osalta toteutuneisiin kustannuksiin, ei lisäkustannuksiin perustuen. Sairaalahoito on kallista ja aiheuttaa merkittäviä kustannuksia.

Kommentteja liittyen asetuksen 8 §:ään (Avustus muihin välittömiin kustannuksiin)

Avustus muihin välittömiin kustannuksiin olisi tarkoitettu kattamaan osa lisäkustannuksista, joita aiheutuu erityisesti karanteeniin ja eristykseen määräämisestä, suojavälineiden lisääntyneestä käytöstä ja toiminnan mukauttamisesta vastaamaan kohonneita terveysturvallisuusvaatimuksia. Kunnille on aiheutunut paljon muitakin lisäkustannuksia, joita avustus muihin välittömiin kustannuksiin ei kata. Poikkeuksellisia lisäkuluja tuovat esimerkiksi infektiovastaanotot, koronaneuvonta, erilaiset sähköiset järjestelmät sekä EU-koronarokotustodistusten myöntäminen.

Kommentteja liittyen asetuksen 9 §:ään (Avustuskokonaisuuksien korvaustaso)

Helsingin näkemyksen mukaan koronan välittömät kustannukset tulee korva todellisten toteutuneiden kustannusten mukaan, ei kansallisiin lisäkustannusten yksikkökorvauksiin perustuen. Kuten asetusluonnoksessa on todettu, kustannuserissä on suuria poikkeamia ja mediaanin käyttäminen tuottaa toisille liikaa ja toisille liian vähän korvauksia. Valtio ei ole Helsingin osalta pitänyt lupaustaan korvata koronan aiheuttamat välilliset kustannukset täysimääräisesti.

Kommentteja liittyen asetuksen 10 §:ään (Valtionavustuksen hakeminen)

Hakuaika ja päätösaikataulu tulee olla kunnan talouden suunnittelun kannalta tiedossa hyvissä ajoin.

Kommentteja liittyen asetuksen 11 §:ään (Voimaantulo)

Ei kommentteja.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää 2.9.2022 mennessä Helsingin kaupungin lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta eräisiin julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle covid-19-epidemiasta aiheutuviin lisäkustannuksiin vuonna 2022 (liitteet 1–3). Lausunto on pyydetty antamaan vastaamalla lausuntopalvelussa yksilöityihin kysymyksiin.

Avustuskokonaisuudella korvattaisiin kunnille covid-19-epidemian aiheuttamia lisäkustannuksia ja avustus keventäisi kunnille vuonna 2022 aiheutuvaa taloudellista rasitetta. Asetusluonnoksen mukaan kunnille korvataan tiettyjä covid-19-epidemian aiheuttamia lisäkustannuksia toimintokohtaisesti:

- 1) covid-19-testaus
- 2) rokottaminen covid-19-tautia vastaan
- 3) covid-19-tautin sairaalahoito
- 4) muut välittömät kustannukset

Testausta ja sairaalahoitoa avustettaisiin ajanjaksolla 1.1.–30.6.2022 ja rokottamista 1.1.–30.9.2022. Rokottamisen osalta avustus 1.10.–31.12.2022 lisäkustannuksiin määritetään valtionapuviranomaisen arvioon perustuen. Testauksen, rokottamisen ja sairaalahoidon osalta avustus perustuisi yksikkökorvaukseen, jonka pohjautuu arvioon avustuskokonaisuuden aiheuttamasta keskimääräisestä lisäkustannuksesta. Arviot yksikkökustannusten tasosta perustuvat havaintojen mediaaneihin.

Asetuksen valmistelusta on vastannut sosiaali- ja terveysministeriö. Valmistelua varten on asetettu ohjaus- ja valmisteluryhmä, joissa kummassakin on ollut edustus sosiaali- ja terveysministeriöstä sekä valtiovarainministeriöstä.

Asia on valmisteltu yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimialan sekä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston kanssa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

29.08.2022

Asia/5

- 1 Lausuntopyyntö
- 2 Asetusluonnos
- 3 Asetusluonnoksen perustelumuistio

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministe-
riö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano

§ 570

Lainan myöntäminen Puotilan Liikuntapuisto Oy:lle

HEL 2022-006737 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää Puotilan Liikuntapuisto Oy:lle urheilu- ja ulkoilulaitosrahastosta 84 000 euron lainan Vartiokylän kaupunginosassa sijaitsevan Puotilankentän tekonurmimaton uusimisen rahoittamiseksi seuraavin ehdoin:

Laina-aika: Laina on maksettava takaisin tasalyhennyksin 10 vuoden kuluessa lainan nostosta.

Lainan korko: Lainasta veloitettava korko on vallitsevan peruskoron suuruinen.

Lainan vakuus: Lainan vakuudeksi on pantattava kiinteistöön kiinnitettyjä panttikirjoja tai muuta kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston hyväksymää vakuutta.

Lisäksi sovelletaan kaupunginhallituksen 20.4.2015 hyväksymiä yleisiä velka-, panttaus- ja takausehtoja.

Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston rahoitusyksikköä laatimaan tarvittavat laina-asiakirjat.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lainahakemus
- 2 Hankesuunnitelma
- 3 Rahoitussuunnitelma

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Otteen liitteet

29.08.2022

Asia/6

Hakija

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Puotilan Liikuntapuisto Oy on Puotinkylän Valtti ry:n omistama yhtiö. Valtti on Helsingin kolmanneksi suurin jalkapalloseura yli 1200 lisenssi-pelaajallaan. Seura tarjoaa jalkapallon harrastusmahdollisuuksia Itä-Helsingissä lapsista ikäihmisiin asti.

Puotilan Liikuntapuisto Oy:n hallinnoiman, Vartiokylän kaupunginosassa sijaitsevan, Puotilankentän tekonurmimatto on asennettu 11 vuotta sitten ja tarvitsee siten uuden tekonurmipinnan. Kentän käyttäjinä ovat Valtin seurapelaajien lisäksi alueen jalkapallon harrastajat, koululaiset ja päiväkotilapset.

Kaupunginhallitus päätti 26.4.2021, § 309 vuokrata Puotilan Liikuntapuisto Oy:lle Vartiokylän kaupunginosassa sijaitsevalta Puotilankentältä 13 025 neliömetrin suuruisen maa-alueen jalkapalloseuran toimintaa varten ajalle 1.6.2021 - 31.12.2043. Kulttuurin- ja vapaa-ajan toimiala on uusiutunut vuokrasopimuksen kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti.

Puotilan Liikuntapuisto Oy hakee kokonaiskustannuksiltaan 228 000 euron (alv. 0 %) hankkeelle Helsingin kaupungilta 84 000 euron lainaa. Kaupungin lainan lisäksi hanketta on suunniteltu rahoitettavan yhtiön omilla varoilla 144 000 euroa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on puoltanut lainan myöntämistä Puotilan Liikuntapuisto Oy:lle ja todennut hakemuksen olevan urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston sääntöjen mukainen.

Päätösehdotuksen mukaisen lainan korko on tällä hetkellä 0 % ja se muuttuu puolivuositain peruskoron muuttuessa. Urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston varoja on käytettävissä noin 34,5 miljoonaa euroa.

Kuntalain 129 §:n 1 momentin mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Kaupungin talouden tunnuslukujen perusteella voidaan todeta, että kaupungin lakisääteisten tehtävien hoitamisen tai talouden ei erittäin

29.08.2022

Asia/6

varovaisestikaan arvioituna voida katsoa vaarantuvan yksittäiselle yhteisölle myönnetyn 84 000 euron lainan perusteella.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(1) mukaan jäsenvaltion myöntämä tai valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Kaupungin Puotilan Liikuntapuisto Oy:lle myöntämä laina sisältää korkotukea. Tekonurmikentän pääasiallisia käyttäjiä ovat paikalliset urheiluseurat, yksittäiset harrastajat ja koulut. Kaupungin myöntämän lainan sisältämä korkotuki ei kuulu valtioneuvoston soveltamisalaan, koska kyse on urheilutilasta, joka palvelee ensisijaisesti paikallisia asukkaita ja joka ei todennäköisesti houkuttele asiakkaita tai investointeja muista EU:n jäsenvaltioista. Korkotuella ei siten ole vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan (Komission tiedonanto valtioneuvoston käsitteestä 2016/C 262/01 kohdat 196 ja 197).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lainahakemus
- 2 Hankesuunnitelma
- 3 Rahoitussuunnitelma

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 07.06.2022 § 98

HEL 2022-006737 T 02 05 03 00

29.08.2022

Asia/6

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Puotilan Liikuntapuisto Oy:n lainahakemuksesta. Asiakirja koskee vanhan tekonurmimaton poistamista ja uuden asentamista Vartiokylän kaupunginosassa sijaitsevalle Puotilankentälle:

Puotilan Liikuntapuisto Oy on hakenut rahoitussuunnitelman perusteella kokonaiskustannuksiltaan noin 228 000 euron (alv. 0 %) hankkeelle 84 000 euron (alv. 0 %) lainaa Helsingin kaupungilta. Kaupungin lainan lisäksi hanketta on suunniteltu rahoitettavan Puotilan Liikuntapuisto Oy:n omilla varoilla 144 000 euroa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa ilmoitetuilla kokonaiskustannuksilla ja esitetyllä rahoitussuunnitelmalla kyseisen lainan myöntämistä hakemuksessa mainitulle kenttäyhtiölle kaupungin urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston varoista kymmenen (10) vuoden laina-ajalla. Lainaa tarkoitetaan käytettäväksi osarahoituksena tekonurmimaton uusimiseen Puotilankentälle.

Jalkapallo on yksi suosituimmista urheilulajeista lasten ja nuorten keskuudessa. Helsingin alueen jalkapallon harrastajien määrä on kasvanut viime vuosina tasaisesti ja lajin kehitystä rajaavaksi tekijäksi on koettu tekonurmipohjaisten jalkapallokenttien vähäisyys. Vastaavassa tilanteessa Puotilan kaltaiset seurakenttähankkeet on koetta hyväksi toimintamalliksi.

Edellä esitetyn perusteella tekonurmimaton asentaminen Puotilaan on liikuntapalvelukokonaisuuden näkökulmasta ajankohtainen ja perusteltu hanke. Näin ollen kaupungin lainan myöntäminen hakijalle urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston varoista on myös kaupungin edun mukaista.

Puotilan Liikuntapuisto Oy:lle vuokratun maa-alueen vuokrasopimusta jatkettiin kenttäpinnoitteen uusimiseksi kaupunginhallituksen päätöksellä 26.4.2021, § 309. Maa-alueen vuokrasopimus on voimassa 31.12.2043 saakka.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

29.08.2022

Asia/7

§ 571

Lainan myöntäminen Kiinteistösaakeyhtiö Namika Areenalle

HEL 2022-006292 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää Kiinteistösaakeyhtiö Namika Areenalle urheilu- ja ulkoilulaitosrahastosta 5 400 000 euron lainan Pakilaan sijoittuvan liikuntahallin rakentamisen rahoittamiseksi seuraavin ehdoin:

Laina-aika: Laina on maksettava takaisin tasalyhennyksin 30 vuoden kuluessa lainan nostosta kuitenkin niin, että ensimmäinen vuosi on lyhennyksistä vapaa.

Lainan korko: Lainasta veloitettava korko on vallitsevan peruskoron suuruinen.

Lainan vakuus: Lainan vakuudeksi on pantattava kiinteistöön kiinnitettyjä panttikirjoja tai muuta kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston hyväksymää vakuutta.

Lisäksi sovelletaan kaupunginhallituksen 20.4.2015 hyväksymiä yleisiä velka-, panttaus- ja takausehtoja.

Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston rahoitusyksikköä laatimaan tarvittavat laina-asiakirjat.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Lainahakemus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhalli-

tus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kiinteistöosakeyhtiö Namika Areena on kokonaan Helsingin NMKY:n Tukisäätiön omistama yhtiö. Säätiö on yleishyödyllinen ja voittoa tavoittelematon yhteisö, jonka tuotot käytetään pääasiallisesti lasten ja nuorten toimintaan. Helsingin Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys (Helsingin NMKY) on vuonna 1889 perustettu seura, joka tunnetaan nuorisaja urheilutoiminnastaan. Seuran mukaan se on aloittanut sekä koripallon että kerho- ja partiotoiminnan ensimmäisenä Suomessa. Nykyään seuran viikoittaisen toiminnan piirissä on lähes 6 000 lasta, nuorta ja aikuista.

Kiinteistöosakeyhtiö Namika Areenan tarkoituksena on rakentaa Pakilan kaupunginosaan vuosien 2022–2023 aikana kokonaispinta-alaltaan 3 200 brm²:n kokoinen liikuntahalli. Kiinteistöön on suunniteltu kolmeksi erikokoiseksi koripallokentäksi jaettavissa oleva koripalloareena sekä tiloja oheisharjoittelulle ja ryhmäliikunnalle, 360 hengen katsomo, pukuhuoneita, keittiö, kahvila sekä varasto- ja teknistä tilaa. Areenan pihaluokkeelle on suunniteltu koripallo- ja padel-kenttiä sekä alueita ulkoilun, skeittaamiselle ja skuaattamiselle. Hallin valmistumisen jälkeen Kiinteistöosakeyhtiö Namika Areenan tarkoituksena on jäädä hallin omistajaksi, joka huolehtii kiinteistön ylläpidosta.

Namika Areena toteutetaan yhteistyössä Pakilan Allianssi –hankkeen kanssa. Kaupunginvaltuuston 15.1.2020 hyväksymän allianssin hankesuunnitelman mukaan Paloheinä-Pakila -alueelle rakennetaan kaupungin uusia koulu-, päiväkotij- ja nuorisotiloja. Lisäksi hankesuunnitelman mukaan koulutiloihin ei toteuteta erillisiä liikuntatiloja, vaan niiden sijaan kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on vuokrannut opetukseen tarvittavat liikuntatilat pääosin Kiinteistöosakeyhtiö Namikan Areenan hallista kahdeksikymmeneksi vuodeksi.

Esitetyssä hallihankkeessa yhdistyvät kustannustehokas monipuolisen liikuntatilan tarjoaminen alueen kouluille, Helsingin NMKY:n Pakilassa sijainneen toimintakeskuksen uusiminen ja seuran kasvavan liikuntatoiminnan kehittäminen.

Kaupunginvaltuusto vahvisti 13.4.2022, § 90 kaupunginhallituksen esittämät vuokrausperiaatteet, jotka koskivat Kiinteistöosakeyhtiö Namika Areenan esittämää Pakilan kaupunginosassa sijaitsevaa 10 180 m²:n suuruista maa- aluetta. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on vuokrannut

alueen Kiinteistöosakeyhtiö Namika Areenalle 1.7.2022 - 30.6.2062 väliseksi ajaksi.

Kiinteistöosakeyhtiö Namika Areena hakee kokonaiskustannuksiltaan 13 500 000 euron (alv 0 %) hankkeelle rahoitussuunnitelman mukaista 5 400 000 euron lainaa Helsingin kaupungilta. Kaupungin lainan lisäksi hanketta on suunniteltu rahoitettavan pankkilainalla 7 350 000 euroa sekä opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä valtionavustuksella 750 000 euroa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on puoltanut lainan myöntämistä Kiinteistöosakeyhtiö Namika Areenalle ja todennut lainoitettavan kohteen olevan urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston sääntöjen mukainen.

Päätösehdotuksen mukaisen lainan korko on tällä hetkellä 0 % ja se muuttuu puolivuositain peruskoron muuttuessa. Urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston varoja on käytettävissä noin 34,5 miljoonaa euroa.

Kuntalain 129 §:n 1 momentin mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Kaupungin talouden tunnuslukujen perusteella arvioituna voidaan todeta, että kaupungin lakisääteisten tehtävien hoitamisen tai talouden ei erittäin varovaisestikaan arvioituna voida katsoa vaarantuvan yksittäiselle yhteisölle myönnetyn 5 400 000 euron lainan perusteella.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(1) mukaan jäsenvaltion myöntämä tai valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Kaupungin Kiinteistöosakeyhtiö Namika Areenalle myöntämä laina sisältää korkotukea. Rakennettavan urheiluhallin pääasiallisia käyttäjiä ovat paikalliset urheiluseurat, yksittäiset harrastajat ja koulut. Kaupungin myöntämän lainan sisältämä korkotuki ei kuulu valtioneuvoston soveltamisalaan, koska kyse on urheilu- ja vapaa-ajan tilasta, joka palvelee ensisijaisesti paikallisia asukkaita ja joka ei todennäköisesti houkuttele asiakkaita tai investointeja muista EU:n jäsenvaltioista. Korkotuella ei siten ole vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan (Komission tiedonanto valtioneuvoston käsitteestä 2016/C 262/01 kohta 197).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

29.08.2022

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Lainahakemus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 21.06.2022 § 109

HEL 2022-006292 T 02 05 03 00

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle KOY Namika Areenan lainahakemuksesta, joka koskee Pakilan kaupunginosaan rakennettavaa liikuntahallia:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa omalta osaltaan ilmoitetuilla kokonaiskustannuksilla ja esitetyllä rahoitussuunnitelmalla 5 400 000 euron lainan myöntämistä KOY Namika Areenalle kaupungin urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston varoista kolmenkymmenen (30) vuoden laina-ajalla käytettäväksi osarahoituksena liikuntahallin rakentamiseksi Pakilan kaupunginosaan.

KOY Namika Areenan tarkoituksena on rakentaa vuosien 2022–2023 aikana kokonaispinta-alaltaan 3 200 brm²:n kokoinen liikuntahalli. Kiinteistöön on suunniteltu kolmeksi erikokoiseksi koripallokentäksi jaettavissa oleva koripalloareena sekä tiloja oheisharjoittelulle ja ryhmäläiskunnalle, 360 hengen katsomo, pukuhuoneita, keittiö, kahvila sekä varasto- ja teknistä tilaa. Areenan piha-alueelle on suunniteltu koripallo- ja padel-kenttiä sekä alueita ulkokuntoilulle, skeittaamiselle ja skuauttamiselle. Hallin valmistumisen jälkeen KOY Namika Areenan tarkoituksena on jäädä hallin omistajaksi, joka huolehtii kiinteistön ylläpidosta.

29.08.2022

KOY Namika Areena hakee kokonaiskustannuksiltaan 13 500 000 euron (alv 0 %) hankkeelle rahoitussuunnitelman mukaista 5 400 000 euron (alv 0 %) lainaa Helsingin kaupungilta. Kaupungin lainan lisäksi hanketta on suunniteltu rahoitettavan pankkilainalla 7 350 000 euroa sekä opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä valtionavustuksella 750 000 euroa.

Lautakunta on aiemmin tarkoituksenmukaisiksi katsomissaan hankkeissa puoltanut KOY Namika Areenan hakemuksen kaltaista, eli korkeintaan 40 prosentin lainaosuutta kokonaiskustannuksista.

KOY Namika Areena on sopinut liikuntahallin tonttialueen vuokraamisesta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa 1.7.2022–30.6.2062 väliseksi ajaksi.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

29.08.2022

Asia/8

§ 572

Tietosuojavastaavan virkasuhteen päättymisen ja viran täyttömenettelyn aloittaminen

HEL 2022-009948 T 01 01 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi ***** eroilmoituksen kaupunginkanslian tietosuojavastaavan virasta 1.11.2022 alkaen. Samalla kaupunginhallitus kehottaa kaupunginkansliaa käynnistämään hakumenettelyn kaupunginkanslian tietosuojavastaavan viran täyttämiseksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sari Sohlberg, vs. tiedonhallintapäällikkö, puhelin: 310 64438
sari.sohlberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

***** on jättänyt 7.7.2022 päivätyn eroilmoituksen kaupunginkanslian tietosuojavastaavan virasta eläkkeelle siirtymisen vuoksi 1.11.2022 alkaen.

Kaupungin hallintosäännön 23 luvun 3 §:n mukaan virkasuhteen päättämisestä päättää virkasuhteeseen ottava viranomainen. Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan tietosuojavastaavan valitsee kaupunginhallitus.

Tietosuojavastaavan tehtävänä on huolehtia Helsingin kaupungin osalta EU:n tietosuoja-asetuksen 39 artiklan mukaisista tehtävistä:

- antaa rekisterinpitäjälle tai henkilötietojen käsitteleville työntekijöille tietoja ja neuvoja, jotka koskevat asetuksen ja muiden unionin tai jäsenvaltion tietosuojalainsäädännösten mukaisia velvollisuuksia;

29.08.2022

Asia/8

- seurata, että noudatetaan tietosuoja-asetusta, muita unionin tai jäsenvaltion tietosuojalainsäädännöksiä ja rekisterinpitäjän tai henkilötietojen käsittelijän toimintamenettelyjä, jotka liittyvät henkilötietojen suojaan, mukaan lukien vastuunjako, tiedon lisääminen ja käsittelyyn osallistuvan henkilöstön koulutus ja tähän liittyvät tarkastukset;
- antaa pyydettäessä neuvoja tietosuojaa koskevista vaikutustenarvioinneista ja valvoa sen toteutusta 35 artiklan mukaisesti;
- tehdä yhteistyötä valvontaviranomaisen kanssa;
- toimia valvontaviranomaisen yhteyspisteenä käsittelyyn liittyvissä kysymyksissä, mukaan lukien 36 artiklan mukainen ennakkokuuleminen ja tarvittaessa kuuleminen muista mahdollisista kysymyksistä.

Kaupunginhallituksen päätöksen 26.6.2017 § 701 mukaan viran kelpoisuusvaatimukset ovat ylempi oikeustieteellinen korkeakoulututkinto ja erinomainen suomen kielen suullinen ja kirjallinen taito sekä tyydyttävä ruotsin kielen suullinen ja kirjallinen taito.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sari Sohlberg, vs. tiedonhallintapäällikkö, puhelin: 310 64438
sari.sohlberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Eroava viranhaltija

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

29.08.2022

Asia/9

§ 573

Oikaisuvaatimus maahanmuutto- ja työllisyysasioiden johtajan päätöksestä 17.6.2022, § 37, virkasuhteen täyttäminen, kaupunginkanslia, elinkeino-osasto, määräaikainen juristin virka, työavain KANS-LIA-01-30-22

HEL 2022-007869 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hylätä maahanmuutto- ja työllisyysasioiden johtajan päätöksestä 17.6.2022, § 37 tehdyn oikaisuvaatimuksen, koska oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aiheutta päätöksen kumoamiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Johannes Hirvelä, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 82535
johannes.hirvela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 1.7.2022
- 2 Oikaisuvaatimus 1.7.2022, saate
- 3 Oikaisuvaatimus 1.7.2022, sivu 1
- 4 Oikaisuvaatimus 1.7.2022, sivu 2

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

***** on tehnyt oikaisuvaatimuksen maahanmuutto- ja työllisyysasioiden johtajan päätöksestä 17.6.2022, § 37 jolla maahanmuutto- ja työllisyysasioiden johtaja päätti juristin virkaan ottamisesta.

Kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Kuntalain 137 §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kuntalain 139 §:n mukaan päätöksen tiedoksiantoon asianosaiselle sovelletaan, mitä hallintolain 59 §:ssä säädetään tavallisesta tiedoksiannosta ja sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 19 §:ssä säädetään tavallisesta sähköisestä tiedoksiannosta.

Oikaisuvaatimus on tehty perustuen asianosaisuuteen ja se on saapunut 4.7.2022 Helsingin kaupungin kirjaamoon. Oikaisuvaatimus on osoitettu oikealle viranomaiselle ja se on saapunut säädetyssä määräajassa.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksen mukaan maahanmuutto- ja työllisyysasioiden johtajan virkaanottamispäätös 17.6.2022, § 37 on oikaistava, koska oikaisuvaatimuksen tekijää on pidettävä tehtävään valittua hakijaa ansioituneempana.

Viran nimitysperusteet ja kelpoisuusvaatimukset

Viran kelpoisuusehtona on oikeustieteen maisterin tutkinto tai vastaava aiempi oikeustieteellinen korkeakoulututkinto. Lisäksi tehtävässä edellytetään erinomaista suullista ja kirjallista suomen kielen taitoa sekä hyvää englannin ja tyydyttävää ruotsin kielen suullista ja kirjallista taitoa.

Muodollisen kelpoisuusvaatimuksen lisäksi hakuilmoituksessa todettiin, että hakijalta edellytetään halua kehittyä työvoima- ja yrityspalveluiden lainsäädännön syväosaajaksi, hyvää juridista yleissivistystä, erinomaisia yhteistyö-, vuorovaikutus- ja neuvottelutaitoja sekä palveluhenkisyttä ja ratkaisuhakuisuutta.

Lisäksi hakuilmoituksessa mainittiin hakijan eduksi luettavina seikkoina osaaminen tai aiempi kokemus julkisiin työvoima- ja yrityspalveluihin liittyvän lainsäädännön soveltamistehtävistä, kokemus tai osaaminen esimerkiksi sosiaali-, hallinto-, hallintoprosessi- tai tietosuojaoikeuden alueella sekä kiinnostus oikeusmuotoilua kohtaan. Hakuilmoituksessa oli erikseen todettu tehtävän sopivan hyvin myös vastavalmistuneelle juristille.

Virkaa täytettäessä tulee varsinaisten kelpoisuusehtojen lisäksi ottaa huomioon perustuslain 125 §:ssä säädetyt yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin eli taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto.

Valintamenettely

Juristin virka oli julkisesti haettavana 13.5. – 27.5.2022. Rekrytointi toteutettiin anonyymisti. Määräajassa virkaan jätti hakemuksensa 20 henkilöä, joista 18 hakijaa täytti kelpoisuusvaatimukset. Haastatteluun kutsuttiin neljä hakijaa, joilla arvioitiin olevan hakemuksen perusteella täytettävänä olevan viran hoitamisen kannalta riittävän laaja kokemus oikeudellisista asiantuntijatehtävistä sekä hakuilmoituksessa edellytetyt ja hakemusasiakirjoissa esille tuotuja asiakaspalvelu- ja vuorovaikutustaitoja sekä motivaatiotekijöitä erikoistua verrattain kapealle oikeudenalalle. Alkuperäisistä haastatteluun kutsuista yksi perui tulonsa, jolloin haasteltavien ryhmää täydennettiin yhdellä hakijalla

Neljälle haastatteluun kutsutuille annettiin ennakkotehtävä, jolla arvioitiin hakijoiden soveltuvuutta, juridista hahmotuskykyä sekä tiedonhankintaosaamista työllisyyspalveluiden oikeudellisen neuvonnan kontekstissa. Hakijoita haastattelivat sekä hakijoiden laatimat ennakkotehtävät arvioivat 2.6.2022 asiakkuuspäällikkö Hannu Hyytinen sekä Työvoima ja maahanmuutto -yksikön kehittämistiimin juristi Marlo Puro.

Oikaisuvaatimuksen tekijä ei saanut kutsua haastatteluun, vaan rajautui hakemusasiakirjojen vertailussa haastatteluun kutsutun hakijajoukon ulkopuolelle. Oikaisuvaatimuksen tekijän hakemuksessa esitetty osaaminen on vahvaa tietosuojakysymysten sekä sopimusoikeuden alueella. Hakijalla oli lisäksi työhistoriansa valossa laaja juridinen yleissivistys ja monipuolinen erilaisten tutkintokoulutuksien kautta hankittu osaaminen.

Oikaisuvaatimuksen tekijä ei kuitenkaan tuonut hakemusasiakirjoissaan esiin asiakaspalvelu- ja vuorovaikutusosaamiseen liittyviä vahvuuksiaan tai tehtävään hakeutumisen motivaatiotekijöitään yhtä selkeästi esiin kuin haastatteluun valitut hakijat. Hän pitäytyi tehtävään hakeutumista koskevia motivaatiotekijöitä käsitelleessä rekrytointilomakkeen osiossa aiempiin palvelusuhteisiin liittyvien työtehtävien kuvauksessa erityisesti tietosuojanäkökulmaan keskittyen. Tehtävään hakeutumisen syitä oikaisuvaatimuksen tekijä avasi kysytyyn nähden varsin kapeasti vain toteamalla määräaikaisen tehtävänsä päättymisen tällaiseksi syyksi. Aiempien työtehtävien ja koulutushistorian luettelointia virkaan hakeutumisen motivaatiotekijöihin nimenomaisesti keskittyneessä kysymyksessä ei hakemuksia arvioitaessa pidetty hakijan ansioita lisäävänä seikkana. Aiempia palvelussuhteita, niihin sisältyneitä työtehtäviä sekä hakijoiden koulutushistoriaa oli sähköisessä rekrytoin-

tilomakkeessa erikseen kysytty toisaalla, ja hakijat ovat voineet luottaa siihen, että ne tulevat sitä kautta huomioiduiksi.

Verrattuna oikaisuvaatimuksen tekijään tehtävään valittu henkilö oli edellä mainituissa rekrytointilomakkeen kohdissa tuonut monipuolisesti ja vakuuttavasti esiin niitä tekijöitä, joka haettavana olleen viran sisällössä koki ammatillisesti ja työn merkityksellisyyden kannalta itselleen innostaviksi. Lisäksi tehtävään valittu toi osuvasti esiin oman työskentelytyyliinsä vahvuuksia suhteessa haettavana olleen viran hakuilmoituksessa esiin tuotuihin ammatillisiin vaatimuksiin kuvaten esimerkkien kautta tapaansa toimia ongelmanratkaisu-, palvelu- ja vuorovaikutustilanteissa. Myös muut haastatteluun valitut hakijat olivat vastaavassa rekrytointilomakkeen kohdassa yksilöineet juuri niitä seikkoja, jotka tehtävän sisällössä hakuilmoituksen perusteella kokivat ammatillisesti mielekkäiksi ja itselleen merkityksellisiksi.

Palvelu- ja ratkaisukeskeinen työote sekä henkilökohtainen motivaatio erikoistua haettavana olleeseen oikeudenalaan olivat hakuilmoituksessa mainittu tehtävän menestyksellisen hoitamisen olennaisiksi edellytyksiksi ja oikeudenalakohtainen osaaminen jollakin viranhoitoa sivuavalla oikeudenalalla (esim. tietosuojaoikeus) oli hakijoiden ansiovertailun painottamisjärjestyksessä vasta näiden jälkeen eli eduksi luettavana seikkana.

Hakijan motivaatiota tehtävään oli sähköisessä rekrytointilomakkeessa nimenomaisesti kysytty pakollisena kohtana, jotta seikan merkitys rekrytointiprosessissa kävisi yksiselitteisesti ilmi. Hakijan motivaation selvittämistä tehtävään on pidettävä viran täytön kannalta olennaisena, sillä tehtävään ei juuri ole saatavilla valmista osaamista, ja se edellyttää valituksi tulleelta syvällistä perehtymistä ja sitoutumista varsin kapeaan oikeudenalaan, jolle on vain vähän kysyntää juristien työmarkkinoilla.

Haastatteluvaihetta edeltäneessä hakijoiden vertailussa on edellä selostetulla tavalla huomioitu laajasti hakijoiden ansiot sisältäen hakemustekstien vastaavuuden suhteessa hakuilmoitukseen. Työ- sekä koulutushistorian lisäksi merkitystä on annettu erityisesti sille, miten hyvin hakijat onnistuivat hakemusasiakirjoissaan yksilöimään juuri niitä vahvuuksiaan ja tehtävässä menestymisen edellytyksiään, joita viran hakuilmoituksessa oli edellytetty.

Päätöksen perusteleminen

Hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.

Perustuslain 125 §:n 2 momentin mukaiset yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Lain esitöiden yksityiskohtaisten perustelujen (HE 1/1998 vp, s. 180) mukaan taidolla tarkoitetaan lähinnä koulutuksen tai työkokemuksen avulla hankittuja tietoja ja taitoja. Kyvyllä viitataan yleisesti tuloksellisen työskentelyn edellyttämiin henkilön ominaisuuksiin, kuten luontaiseen lahjakkuuteen, järjestelykykyyn, aloitteellisuuteen ja muihin vastaaviin tehtävien hoitamisen kannalta tarpeellisiin kykyihin. Koetellulla kansalaiskunnolla tarkoitetaan yleisessä kansalaistoiminnassa saatuja viran hoidon kannalta merkityksellisiä ansioita sekä nuhteetonta käytöstä. Yleisiä nimitysperusteita on tulkittava yhteydessä asianomaisen viran yleisiin ja erityisiin kelpoisuusehtoihin, joihin liittyen on otettava huomioon myös viran nimi ja tehtäväpiiri sekä virkaan kuuluvat konkreettiset työtehtävät.

Hakijoita perustuslain 125 §:n 2 momentin perusteella vertailtaessa on nimitysperusteita oikeuskäytännön mukaan arvioitava kokonaisuutena, jossa koulutuksen ja työkokemuksen ohella on otettava huomioon myös hakijan viran hoitamisen kannalta merkitykselliset henkilökohtaiset ominaisuudet (KHO 2005:44).

Ylimpien laillisuusvalvojien ratkaisukäytännön perusteella virkaan nimitävällä on harkintavaltaa muun ohella sen suhteen, miten virkaan kuuluvien tehtävien asettamia vaatimuksia ja hakijoiden ansioita painotetaan. Tämä koskee myös esimerkiksi hakijoiden koulutuksen, työkokemuksen sekä viran tehtäviin perehtyneisyyden keskinäistä painotusta hakijoita vertailtaessa. (AOA sij. 5.10.2017, dnro EOAK/3992/2017)

Juristin viran hakijoista 18 täytti kelpoisuusvaatimukset. Viranhakumenettelyn luonteeseen kuuluu lisäksi se, että vain osa hakijoista kutsutaan haastatteluun. Haastatteluun kutsuttiin jo edellä todetun mukaisesti ne hakijat, joilla arvioitiin olevan hakemuksen perusteella täytettävänä olevan viran hoitamisen kannalta riittävän laaja kokemus oikeudellisista asiantuntijatehtävistä sekä hakuilmoituksessa edellytetyjä sekä hakemusasiakirjoissa esille tuotuja asiakaspalvelu- ja vuorovaikutustaitoja sekä motivaatiotekijöitä tehtävään.

Virkaan ottamista koskevassa päätöksessä on selostettu tasapuolisesti jokaisen haastatellun hakijan ansiot sekä tosiasiallisesti vertailtu niitä suhteessa niin hakuilmoituksessa ilmoitettuihin edellytyksiin kuin myös toisiin hakijoihin kuvaamalla jokaisen haastatellun hakijan koulutus, tehtävän kannalta olennainen työkokemus sekä hakemuksen, haastattelun ja mahdollisen hakijaa koskevan aiemman käytettävissä olleen tiedon perusteella tehty arviointi.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Hakijoiden kutsuminen haastatteluun ja virkaan ottaminen on perustunut hakijoiden vertailuun, jossa koulutuksen ja työkokemuksen lisäksi on otettu huomioon hakemusasiakirjoissa esiin tuotu hakijoiden asiakaspalveluosaaminen sekä oma motivaatio tehtävään. Hakijoiden motivaatiotekijöitä on hakijoiden ansiovertailussa painotettu ja pidetty olennaisena viran täytön kannalta, sillä tehtävä on organisaation kannalta kriittinen, mutta edellyttää toisaalta hoitajaltaan syvällistä erikoistumista oikeudenalaan, johon liittyvä juridinen osaaminen voi olla vaikeasti siirrettävissä seuraaviin palvelussuhteisiin.

Haastattelussa ja ennakkotehtävässä on syvennetty ja testattu hakemusasiakirjojen perusteella syntyneitä arvioita hakijoiden viran hoidon kannalta merkityksellisistä henkilökohtaisista ominaisuuksista sekä soveltuvuudesta tehtävään. Päätöksessä on selvitetty valituksi tulleen koulutus, työkokemus sekä muut valintaan vaikuttaneet objektiivisesti osoitettavissa olevat ansiot ja seikat. Virkaan on valittu kokonaisarvioinnin perusteella hakuilmoituksen kelpoisuusvaatimukset ja muut edellytykset parhaiten täyttävä eli ansioitunein hakija.

Koska tehtävä ei ole ollut tyypillinen tai työmarkkinoilla yleinen oikeudellinen asiantuntijatehtävä, ja valmista osaamista viran tehtäväalueeseen on ollut vain niukasti, viran täytössä on käytetty sallittua harkintaa sen suhteen, miten hakijoiden ansioita on keskenään painotettu. Hakuilmoituksessa on mainittu tehtävän soveltuvan vastavalmistuneelle, ja työkokemuksen tai koulutuksen kautta hankitun osaamisen asemesta siinä on painotettu tietyille oikeudenalalle erikoistumisen motivaatiota, ratkaisukeskeistä palveluasennetta sekä vuorovaikutustaitoja. Näistä seikoista johtuen jo hakemusten jättövaiheessa on ollut kaikkien hakijoiden tiedossa, että virkaa täytettäessä työ- tai koulutushistorian pituus ei yksin toimi viran nimitysperusteena tai sitä hallitsevasti ohjaavana tekijänä. Työn ja koulutuksen kautta saatua osaamista on kylläkin pidetty hakijoiden vertailussa ilmeisenä ansiona, mutta sen ohella haussa etenemiseen ja menestymiseen on vaikuttanut se, miten hakijat omissa hakemusasiakirjoissaan ovat kuvanneet työskentelytyylinsä liittyviä vahvuuksia ja motivaatiotekijöitään, joita hakuilmoituksessa on nimenomaisesti korostettu ja joiden kuvaukseen sähköisen rekrytointilomakkeen kysymyksenasettelu on hakijoita ohjannut.

Oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole esittänyt sellaisia seikkoja, jotka osoittaisivat, että maahanmuutto- ja työllisyysasioiden johtaja olisi käyttänyt harkintavaltaansa muuhun kuin mihin se tässä asiassa on ollut käytettävissä. Maahanmuutto- ja työllisyysasioiden johtajan päätös ei ole lainvastainen, eikä se ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, ja se on tarkoituksenmukainen. Oikaisuvaatimus tulee näin ollen hylätä perusteettomana.

29.08.2022

Asia/9

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Johannes Hirvelä, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 82535
johannes.hirvela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 1.7.2022
- 2 Oikaisuvaatimus 1.7.2022, saate
- 3 Oikaisuvaatimus 1.7.2022, sivu 1
- 4 Oikaisuvaatimus 1.7.2022, sivu 2

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Keskushallinto Kaupunginkanslia Elinkeino-osasto Työvoima ja maahanmuutto
Maahanmuutto- ja työllisyysasioiden johtaja 17.06.2022 § 37

HEL 2022-007869 T 01 01 01 01

Päätös

Maahanmuutto- ja työllisyysasioiden johtaja päätti ottaa ***** kehittämistiimin juristin määräaikaiseen virkaan 30.6.2023 asti. Virantoimituksen alkamisajankohta tarkentuu myöhemmin. Virassa on kuuden kuukauden koeaika.

Mikäli virkaan otetaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa, eikä terveydellisiä tietoja ole käytettävissä virkaan otettaessa, on päätös ehdollinen, kunnes henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella virkaan ottaminen on vahvistettu. Selvitys on esitettävä 30 päivän kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksisaannista lukien.

Päätöksen perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

29.08.2022

Juristin virka on ollut julkisesti haettavana ajalla 13.5.2022 – 27.5.2022 Helsingin kaupungin sähköisessä rekryointijärjestelmässä. Hakuilmoitus oli esillä kaupungin sähköisessä rekryointipalvelussa osoitteessa helsinkirekry.fi, TE-palveluiden sivuilla sekä Oikotiellä, Monsterissa, Duunitorilla ja Helsingin Sanomissa.

Kansliapäällikön 3.3.2021, 56 §:n tekemän delegointipäätöksen mukaan määräaikaiseen virkaan ottaa ko. viralle määritelty lähin virassa oleva esihenkilö, joka tässä tapauksessa on maahanmuutto- ja työllisyysasioiden johtaja.

Viranhaltijan tehtävänä on työllisyyden kuntakokeilussa toimia oikeudellisena asiantuntijana erityisesti julkisiin työvoima- ja yrityspalveluihin, kotoutumisen edistämiseen sekä työttömyysturvaan liittyvissä kysymyksissä työllisyyspalveluiden henkilöstölle. Työllisyyden kuntakokeilun juristi osallistuu myös työllisyyspalveluiden asiakaslähtöiseen kehittämiseen toiminnan juridisten edellytysten sekä lainmukaisuuden varmistamisen näkökulmasta. Virka sijoittuu palvelussuhteen alkaessa työllisyyden kuntakokeilun kehittämistiimiin ja sen asiakkuudet ja kumppanuudet -alatiimiin.

Hakuilmoituksessa tehtävän kelpoisuusehtona oli mainittu oikeustieteen maisterin tutkinto tai vastaava aiempi oikeustieteellinen korkeakoulututkinto (OTM / OTK). Tämän ohella tehtävässä edellytetään erinomaista suullista ja kirjallista suomen kielen taitoa sekä hyvää englannin ja tyydyttävää ruotsin kielen suullista ja kirjallista taitoa.

Muodollisen kelpoisuusvaatimuksen lisäksi hakuilmoituksessa oli lueteltu odotuksina seuraavaa:

- halua kehittyä työvoima- ja yrityspalveluiden lainsäädännön syväosaajaksi
- hyvää juridista yleissivistystä
- erinomaisia yhteistyö-, vuorovaikutus- ja neuvottelutaitoja
- palveluhenkisyttä ja ratkaisuhakuisuutta

Lisäksi ilmoituksessa eduksi tehtävään luettiin:

- osaamisen ja aiemman kokemuksen julkisiin työvoima- ja yrityspalveluihin liittyvistä lainsäädännön soveltamistehtävistä
- kokemuksen tai osaamisen jollakin seuraavista oikeudenaloista: sosiaali-, hallinto- ja /tai hallintoprosessioikeus, henkilö- ja informaatio-oikeus tietosuojan näkökulmasta

29.08.2022

Asia/9

- kiinnostuksen oikeusmuotoilua kohtaan

Virkaa täytettäessä on noudatettava perustuslain 125 §:n 2 momentissa säädettyjä yleisiä virkanimitysperusteita, jotka ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto.

Hakijat ja rekrytointiprosessi

Rekrytointi toteutettiin anonyymisti. Määräajassa hakemuksen jätti 20 henkilöä, joista anonyymien yhteenvedon perusteella kutsuttiin haastatteluun neljä henkilöä. Alkuperäisistä haastatteluun kutsuista yksi perui tulonsa, jolloin haasteltavien ryhmää täydennettiin yhdellä hakijalla. Haastatteluvalinnan kriteerinä oli viran kelpoisuusvaatimuksen täyttäminen ja hakemukseen perustuva arvio hakijan motivaatiosta ja osaaamisesta tehtävään. Hakijaluettelo on tämän asiakirjan liitteenä 1.

Haastateltavat saivat vastattavakseen ennakotehtävän, jossa haastateltavan tuli soveltaa työllisyyden edistämisen kuntakokeiluun liittyvää lainsäädäntöä käytännön asiakastapauksessa. Ennakotehtävän osalta yksi hakijoista antoi muista poiketen vastauksen haastattelun jälkeen. Tämä arvioitiin rekrytoijien mukaan kohtuulliseksi, koska henkilöllä oli työtehtäviinsä liittyen intensiivisessä koulutuksessa haastattelua edeltävinä päivinä. Haastattelu toteutettiin kasvokkain työvoima ja maahanmuutto -yksikön Unioninkadun tiloissa torstaina 2.6.2022. Yhden henkilön haastattelu toteutettiin etänä Teams-keskusteluna henkilön nykyisen asuinpaikkansa vuoksi. Haastattelijana haastattelussa toimivat Helsingin työllisyyspalveluiden kehittämistiimin asiakkuuspäällikkö ***** ja juristi *****

Hakijoiden vertailu

Arviointi

Kaikki haastatellut täyttivät viran tutkintoa koskevan kelpoisuusehdon. Haastatelluista kenelläkään ei ollut valmista osaamista keskeisimmästä tehtävässä sovellettavasta lainsäädännöstä (julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettu laki). Rekrytoinnissa painottuikin siten haasteltavien osoittama motivaatio tehtävään, yhteistyö-, vuorovaikutus- ja neu-

29.08.2022

Asia/9

vottelutaidot, palvelu- ja ratkaisuhakuisuus sekä muu juridinen osaaminen. Edellä mainittuja ominaisuuksia tai kykyjä arvioitiin hakemuksen, ennakkotehtävän sekä haastattelun avulla. Arvioinnin perusteella haastateltujen välille ei syntynyt suuria eroja, sillä henkilöillä oli monelta osin samankaltainen tausta.

Rekrytoijien kokonaisarvion perusteella ***** on haastatelluista parhaimmat edellytykset tehtävästä suoriutumiseen. Haastattelun ja työhistorian perusteella hänen vuorovaikutus- ja yhteistyötaitonsa sekä juridinen palveluotteensa arvioitiin erinomaisiksi. Hänellä on myös haettavana olevaan virkaan erinomaisesti soveltuvaa oikeusmuotoiluosaamista asiakkaan palveluprosessin digitalisoinnista juridisesta näkökulmasta. Hakemuksen perusteella hänellä on laajin tehtävälle relevantti työkokemus. Hakijan eduksi voidaan lisäksi arvion mukaan katsoa hyvin jäsentynyt käsitys viran keskeisistä tehtäväsällöistä sekä näkemysellisyys juristin tulevasta roolista osana Helsingin työllisyyden kuntakokeilua sekä kaupungin työllisyyspalveluiden kokonaisuutta.

Maahanmuutto- ja työllisyysasioiden johtaja katsoo hakemuksesta, ennakkotehtävästä sekä haastattelusta muodostetun kokonaisarvion perusteella, että parhaat edellytykset juristin viran hoitamiseen on *****

Päätös annetaan tiedoksi virkaan valitulle sekä muille hakijoille oikaisuvaatimusohjeineen.

Päätöksen tiedoksianto tapahtuu sähköisessä rekrytointijärjestelmässä niiden osalta, jotka ovat antaneet suostumuksensa sähköiseen tiedoksiantoon ja muiden osalta kirjeitse.

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysjohtaja, puhelin: 310 25565

ilkka.haahtela(a)hel.fi

Hannu Hyytinen, asiakkuuspäällikkö, puhelin: 310 32202

hannu.hyytinen(a)hel.fi

29.08.2022

Asia/10

§ 574

Alueen varaaminen Kulmakivi Oy:lle ja Kiinteistö Oy Oulunkylän Kauppagallerialle asuin- ja liikerakennushankkeen kehittämistä ja toteutusedellytysten jatkoselvittämistä varten (Oulunkylä)

HEL 2022-006891 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus varasi Oulunkylän keskustan ympäristöstä alueen Kulmakivi Oy:lle (y-tunnus 3110696-7) ja Kiinteistö Oy Oulunkylän Kauppagallerialle (y-tunnus 0634620-5) asuin- ja liikerakennushankkeen kehittämistä ja toteutusedellytysten jatkoselvittämistä varten (kehittämisvaraus) seuraavasti:

- Suunnittelualue on liitekartan 1 mukainen alue (kiinteistöt 91-28-153-2, 91-28-153-3 ja 91-28-153-4, 91-28-50-1, 91-28-50-2, 91-28-9903-18, 91-28-9903-47 ja 91-28-9903-82 sekä osia kiinteistöistä 91-28-9901-0).
- Alueen pinta-ala on noin 3,9 ha².
- Kehittämisvaraus on voimassa 30.6.2025 saakka.
- Varauksensaaja on velvollinen noudattamaan liitteen 2 mukaisia erityisiä ja yleisiä varausehtoja.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijainti ja varausaluekartta
- 2 Erityiset ja yleiset varausehdot
- 3 Suunnitelmaluonnos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Varauksensaajat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

29.08.2022

Asia/10

Kaupunkiympäristön toimiala

Liite 2
Liite 3
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 1
Liite 2
Liite 3

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hakemus ja tietoja hakijoista

Kiinteistö Oy Oulunkylän Kauppagalleria ja Kulmakivi Oy (hakijat) pyytävät 26.4.2022 päivättyllä hakemuksella Ogelin kauppakeskuksen alueen, Tapio Rautavaaran puiston, Oulunkylän torin sekä Oulunkylän aseman ympäristön varaamista alueen kehittämiseksi 30.6.2025 saakka.

Oulunkylä on keskeinen ja kehittyvä asumisen ja lähipalveluiden alue pääradan ja tulevan Raide-Jokerin pikaraitiotien solmukohtassa. Alueelle suunnitellaan kaupunkimaisia, laadukkaita asunto-, liike- ja palvelukortteleita kaupunginosakeskustan ytimeksi. Alueen kehittämiseksi Kulmakivi Oy ja Kiinteistö Oy Oulunkylän Kauppagalleria pyytävät Oulunkylän torin sekä nykyisen Ogelin kauppakeskuksen ympäristön varasta. Varausaikana hakijoilla on tarkoitus tutkia asunto- ja liiketilahankkeiden edellytyksiä, potentiaalia ja kokonaisuutta.

Kiinteistö Oy Oulunkylän Kauppagalleria on vuonna 1986 perustettu keskinäinen kiinteistöyhtiö. Kiinteistö 91-28-153-2 on vuokrattu pitkäaikaisella maanvuokrasopimuksella Kiinteistö Oy Oulunkylän Kauppagallerialle 31.12.2045 saakka. Yhtiöllä on 23 eri omistajaa, joista useimmat käyttävät osakeomistuksensa perusteella hallitsemaansa liiketilaa omaan liiketoimintaansa. Omistajien koko ja taustat vaihtelevat yksityishenkilöistä suuryrityksiin. Yhtiön omistama, kiinteistöllä 91-28-153-2 sijaitseva 1980-luvulla valmistunut liike- ja toimistorakennus on energiataloudellisilta ja toiminnallisilta ratkaisuiltaan tehoton ja vaatisi mittavia korjausrakentamisen investointeja.

Kulmakivi Oy on sitoutunut edustamaan Kiinteistö Oy Oulunkylän Kauppagalleriaa alueen kehittämistä koskevissa asiantuntijatehtävissä sekä etsimään asemakaavan valmistuttua lounaiskorttelille toteuttajan kilpailumenettelyllä. Kiinteistö Oy Oulunkylän Kauppagallerian osak-

keen omistajat (yli 90% yhtiön osakkeita omistavista) ovat solmineet Kulmakivi Oy:n kanssa sopimuksen, jonka perusteella osakkeenomistajat ovat sitoutuneet myymään omistamansa Kiinteistö Oy Oulunkylän Kauppagallerian osakkeet tarjouskilpailulla valittavalle tarjoajalle, kun alueen rakentamisen mahdollistava asemakaava on tullut voimaan. Lisäksi Kiinteistö Oy Oulunkylän Kauppagallerian osakkaat ovat sitoutuneet sopimaan maanvuokrasopimuksen muuttamisesta asemakaavan muutoksen tultua voimaan, jotta hankkeen toteutuminen voidaan varmistaa.

Kulmakivi Oy on kiinteistökehittäjä ja -sijoittaja NREP:in sekä Heräämö Oy:n yhdessä perustama osakeyhtiö. Kulmakivi Oy keskittyy aluehankkeisiin, joita se kehittää kokonaisuutena yhteistyössä osallisten kanssa kaavoituksesta ja suunnittelusta aina kiinteistöjen rakennuttamiseen ja vuokra-asuntojen omistamiseen. Yritys on erikoistunut kaavakehityshankkeisiin, joissa se toimii maanomistajien ja maanvuokralaisten kumppanina. Kaupunkikehityshankkeissa osuus kokonaiskerrosalasta tulee Kulmakivi Oy:n omaa vuokra-asuntotuotantoa varten.

Varausalueen lounaisosassa sijaitsee Kauppakeskus Ogeli, terveyskeskus, kirjasto ja nuorisotalo. Oulunkylän kirjastolle ja nuorisopalveluille suunnitellaan hankkeen yhteydessä uudet tilat varausalueen koillisosaan. Uutta terveys- ja hyvinvointikeskusta suunnitellaan nykyisen terveysaseman paikalle. Terveysaseman rakennushanke ei tule varausensaajan toteutettavaksi, vaan kehittämisvaraushakemusalueen osittainen ulottaminen tälle kiinteistölle liittyy ensisijaisesti pysäköinnin järjestämiseen ja alueen suunnitteluun kokonaisuutena siten, etteivät uuden kokonaisuuden rajat noudata nykyisiä kiinteistörajoja.

Varausalueen koillisosassa kiinteistöillä 91-28-50-1 sijaitsee asuinkerrostalo, jonka omistaa Asunto Oy Oulunkyläntori 2. Kaupunki omistaa kyseisen asunto-osakeyhtiön koko osakekannan. Kiinteistöllä 91-28-50-2 sijaitsee asuinkerrostalo, jonka omistaa Keskinäinen työeläkevaikutusyhtiö Varma. Molempien kiinteistöjen maanvuokrasopimukset päättyvät 31.12.2025, jonka jälkeen rakennukset puretaan hakijoiden toimesta. Hakijat ovat tietoisia maanvuokrasopimuksista ja siitä, että rakennusten purkamisesta maanvuokrasopimusten päättyessä tullaan neuvottelemaan erikseen kehittämisvarauksen aikana.

Kiinteistöillä 91-28-9903-47 ja 91-28-9901-0 sijaitsee liikenne- ja torialueita, kiinteistöllä 91-28-9903-18 sijaitsee Tapio Rautavaaran puisto. Kiinteistöllä 91-28-9903-82 toimii minigolfrata. Hankkeessa puretaan kaikki koilliskorttelin alueella sijaitsevat rakennukset.

Varaushakemus on oheismateriaalissa.

Hankkeen kuvaus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kulmakivi Oy ja Kiinteistö Oy Oulunkylän Kauppagalleria esittävät Oulunkylän juna-aseman läheisyyteen uutta sekoittunutta kaupunkirakennetta, joihin sijoittuu asumista sekä nykyisen Ogelin kauppakeskuksen kaupallisia palveluita sekä tiloja uusille palveluille. Tavoitteena on kehittää Oulunkylän keskustasta viihtyisä, monipuolinen ja vetovoimainen kaupunginosakeskus, jossa on helppo liikkua. Kirjastolle, työväenopistolle ja nuorisotiloille varataan uudet tilat aseman läheisten uusien asuinkortteleiden kivijaloista. Nykyisen kauppakeskuksen puolen rakennukset on tarkoitus purkaa, jolloin korttelit saadaan tulevan asemakaavan mukaisesti täydennysrakentamisen piiriin ennen sen nykyisen maanvuokrasopimuksen (31.12.2045) päättymistä.

Hakijat ovat laatineet alueelle yhteistyössä kaupungin kanssa viite-suunnitelman, jonka suunnittelijana toimii Huttunen-Lipasti Arkkitehdit. Varausaikana Oulunkylän keskustakortteleiden sekä nykyisen kauppakeskuksen alueelle on tarkoitus laatia luonnossuunnitelmat sekä selvittää niiden toteutusedellytykset yhteistyössä kaupungin kanssa. Suunnitelmissa on tarkoitus tutkia alueen kehityspotentiaalia sekä tuottaa ehdotus täydennysrakentamisen määrästä ja sijainnista. Tavoitteena on mahdollistaa Oulunkylän kaupunkirakenteen tiivistäminen sekä muodostaa viihtyisää jalankulku- ja pyöräily-ympäristöä joukkoliikenteen solmukohtassa. Tapio Rautavaaran puistoon sijoittuvalle muistomerkille ”Kulkurin uni” etsitään uusi soveltuva sijainti varausalueelle sijoittuvasta uudesta puistosta tai aukiolta vanhan aseman läheisyydestä.

Keskustakortteleiden kehittämisen myötä aseman läheisyyteen suunnitellaan tilat Ogelin kauppakeskuksesta siirtyvälle päivittäistavarakaupalle (noin 2 000 k-m²). Myös lounaisosassa on suunnitteilla uusi ruoka-kauppa. Aseman puoleisten kortteleiden alle esitetään maanalaista pysäköintilaitosta, jonka yhteyteen sijoittuisi paitsi koko korttelin asukkaiden velvoiteautopaikat, myös päivittäistavarakaupan huoltoliikenne sekä liityntäpysäköinti- ja pyöräpaikkoja.

Kehittämisvarausalueelle muodostuu hankekokonaisuus, jolla on keskinäisiä riippuvuuksia yhteisjärjestelyiden, pysäköinnin järjestämisen ja aikataulun osalta. Hankkeeseen sisältyy Ogelin kauppakeskuksen nykyisen rakennuksen sekä kaikkien koilliskorttelin alueella sijaitsevien rakennusten purkaminen. Hakijat koordinoivat rakennusten purut sekä hankkeiden toteuttamisen aikataulut siten, että alueen palvelutarjontaan ei tule katkosta.

Kaavoitustilanne

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1953–2011. Niissä tontit on merkitty liike- ja toimistorakennusten, julkisten lähipalvelujen, asuin- ja liiketilojen ja yleisen pysäköinnin korttelialueeksi. Lisäksi

suunnittelualueella on rata-alueita, puistoa ja katualuetta. Kaupunki omistaa varausalueen. Suunnittelualueeseen kuuluu Senaatti-kiinteistöjen omistama alue radan varressa. Senaatti-kiinteistöjen omistama alue on osa suunnittelualueita. Se ei kuulu varausalueeseen.

Helsingin yleiskaavassa 2016 alue on osoitettu liike- ja palvelukeskustan alueeksi C1. Kaavamääräyksen mukaan alue on palvelu-, liike- ja toimitilapainotteinen keskusta, jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, hallinnon, asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena. Rakennusten maantasokerrokset ja kadulle avautuvat tilat on osoitettava pääsääntöisesti liiketilaksi. Alue on kävelypainotteinen. Alue erottuu ympäristöönsä tehokkaampana ja toiminnallisesti monipuolisempaan. Liike- ja toimitilan kokonaismäärää ei lähtökohtaisesti tule vähentää. Rakennuksen tai sen osan käyttötarkoituksen muutoksissa on varmistettava keskustalle ominaisen, toiminnallisesti monipuolisen ja sekoittuneen rakenteen säilyminen. Käyttötarkoituksen muutosten yhteydessä tulee tehdä alueellinen tarkastelu.

Lisäksi kaavamääräysten mukaan kaikissa keskustoissa tiivistetään ja kehitetään urbaanina kaupunkirakenteena. Keskustoja suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota jalankulkijan mittakaavaan sekä jalankulku-, pyöräily-, pysäköinti-, huolto- ja julkisen liikenteen järjestelyjen toimivuuteen. Pysäköinti tulee ensisijaisesti sijoittaa laitoksiin ja kadunvarsiin. Yksityiskohtaisessa suunnittelussa on osoitettava riittävät alueet tarkoituksenmukaisille joukkoliikenteen vaihtopaikoille ja liityntäpysäköinneille. Vähittäiskaupan suuryksiköt on integroitava asumiseen, palveluihin tai sen luonteisiin muihin toimintoihin ja rakennusten maantasokerrosten tulee avautua katutilaan. Suuryksikköjen tulee tukeutua joukkoliikenteen runkoyhteyteen. Päivittäistavarakaupan suuryksikköjen mitoituksen lähtökohtana tulee olla paikallinen kysyntä. Pysäköintipaikkojen määrää rajoitetaan.

Varausehdot ja tontinluovutus

Hankkeessa arvioidaan eri vaihtoehtoja sekä kaupunkikuvan että kustannusvaikutusten suhteen. Varausaikana tutkitaan alueen liikennerekiteelliset ja mahdollisuus toteuttaa kannenalaiset pysäköintilaitokset koillisen keskustakorttelin sekä lounaisen korttelin alle. Uudisrakentamisessa noudatetaan kaupunkistrategian 2021–2025 mukaisia hiilineutraalisuustavoitettava vuodelle 2030. Hankkeessa tutkitaan mahdollisuutta toteuttaa molemmat korttelialueet kattava geoenergiajärjestelmä.

Kehittämisvarausaikana kaavoitettavat tontit tullaan todennäköisesti luovuttamaan myymällä. Suunnittelualueella lähtökohtana on monipuolinen hallintamuotojakauma sekä monipuoliset huoneistotyypit. Luovu-

tusmuodosta ja -ehdoista päätetään myöhemmin erikseen tonttivarauksen yhteydessä asemakaavoituksen edetessä.

Kehittämismääräyksen saajalle sekä tämän kehittämismääräyksen aikana esittämille toteuttajakumppaneille varataan alustavasti mahdollisuus toteuttaa enintään noin 70 000 k-m² (ml. asuntotuotanto, liiketilat ja toimilat) uudisrakentamista varausalueen koillis- ja lounaisosiin muodostettaviin kiinteistöihin sekä maanalainen pysäköintilaitos ja huoltoyhteys. Mikäli alueelle on mahdollista osoittaa enemmän rakennusoikeutta, päättää kaupunki sen varaamisesta erikseen. Kaupunki päättää erikseen muiden viitesuunnittelualueen tonttien varaamisesta.

Varauksessa noudatetaan liitteen 2 mukaisia erityisiä varausehtoja ja soveltuvin osin yleisiä varausehtoja.

Vuorovaikutus

Varausalueesta on järjestetty vuonna 2021 jo ennen suunnittelun alkamista vuorovaikutteinen kysely Kerrokantasi - verkkopalvelussa. Kyselyn ja järjestetyn asukasillan perusteella saadulla palautteella on ollut vaikutusta varausalueen laajuuteen. Muun muassa Mäkitorpan puistoon alun perin esitetystä rakentamisesta on luovuttu saadun palautteen perusteella. Kehittämismääräyksen aikana hakijat tulevat kiinnittämään huomiota asukasosallisuuteen sekä viestintään yhteistyössä kaupungin kanssa. Mahdollisista vaihtoehtoisista suunnitteluratkaisuista järjestetään vastaava vuorovaikutus. Asemakaavan muutosprosessissa tehdään asemakaavoituksen edellyttämät osallistuminen ja vuorovaikutus.

Varauksen perustelut

Varausesitys on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelun sekä kaupunginkanslian aluerakentaminen - yksikön kanssa. Varauksen mukainen asuntojen ja palveluiden täydennysrakentaminen vahvistaa kaupungin strategisten tavoitteiden mukaista kehitystä raideliikenteen solmukohtassa.

Kaupunginhallitus on 1.4.2019, 220 § hyväksynyt Helsingin tontinluovutusta koskevat linjaukset sekä niitä tarkentavat soveltamisohjeet. Tontinluovutusta koskevien linjausten mukaan kaupunki voi varata asuntoja yritystontteja suoravarauksena ilman julkista hakua tapauskohtaisesti arvioitavin perustein. Soveltamisohjeen (kohta 2.5.) mukaan tontteja voidaan varata ilman avointa hakumenettelyä tai kilpailua, silloin kun kilpailuttaminen tai avoimen haun järjestäminen ei ole mahdollista tonttiin kohdistuvan pitkäaikaisen maanvuokrasopimuksen vuoksi ja tontti varataan tontin vuokralaiselle ja/tai tämän valitsemalle yhteistyökumppanille täydennysrakentamishanketta varten. Oulunkylän kes-

kustan alue varataan hakijan aloitteesta kehittämishankkeelle, joka toisi alueen lounaisosan täydennysrakentamisen piiriin merkittävästi ennen nykyisen maanvuokrasopimuksen päättymistä, täydentäisi ja monipuolistaisi alueen palveluiden tarjontaa sekä turvaisi julkisten ja kaupallisten palveluiden saatavuuden rakentamisen aikana.

Lisäksi soveltamisohjeiden mukaan kaupunki voi varata asuntotontteja ilman julkista hakua tai kilpailua asuntotuotantoon, silloin kun tontti tai asuinrakennusoikeus on osa suurempaa hankekokonaisuutta eikä sitä voida tästä irrottaa ilman merkittäviä teknisiä, taloudellisia, toiminnallisia tai vastaavia vaikeuksia taikka irrottaminen ei ole painavien maankäyttöisten tai asuntopoliittisten tavoitteiden vuoksi perusteltua.

Asian käsittely kaupunkiympäristölautakunnassa

Kaupunkiympäristölautakunta on 21.6.2022 § 392 esittänyt alueen varaamista hakijoille. Esittelijä on muuttanut esitystä siten, että liitteenä 2 oleviin varausehtoihin on lisätty alla oleva uusi kohta 4.

4. Hiilineutraali Helsinki 2030 ja ilmastoviisas suunnittelu

1. Varausalueiden suunnittelussa edellytetään kaupungin kehittämän HAVA-työkalun (Helsingin asemakaavojen vähähiilisyiden arviointimenetelmä) käyttöä.
2. Alueilla tulee tutkia mahdollisuuksia paikallisille energiaratkaisuille ja kiinteistörajat ylittävälle energiayhteisölle.
3. Purettavien rakennusten ja rakenteiden osalta tulee tutkia yhteistyössä kaupungin kanssa mahdollisuuksia paikalliseen purkumateriaalien käsittelyyn ja/tai hyödyntämiseen.
4. Hankkeen toteutuksessa tulee noudattaa kiertotalouden periaatteita ja edistää kunnianhimoisesti niiden toteutumista.
5. Kiertotalouden osalta painotetaan ratkaisuja, jotka vähentävät päästöjä jo rakentamisvaiheessa.
6. Ilmastoviisaiden, vähähiilisten ja kiertotalouteen liittyvien ratkaisuiden tulee olla teknologioiltaan ajanmukaisia rakennusten toteutusvaiheessa.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Lisäksi lautakunta hyväksyi yksimielisesti vastaehdotuksen, jonka mukaan varausehtoihin lisätään seuraavaa: "Suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota jalankulkuyhteyksien ja -alueiden parantamiseen ja estevaikutusten vähentämiseen. Oulunkylän aseman pohjoinen alkukulkua tulee säilyttää pyörällä läpiajettavana ja esteettömänä, tarvittaes-

29.08.2022

Asia/10

sa jatkamalla alikulkua Oulunkyläntorin suuntaan." Tätä koskeva lisäys on tehty liitteen 2 mukaisiin erityisiin varausehtoihin.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin maa- ja vesialueiden varaamisesta rakentamiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijainti ja varausaluekartta
- 2 Erityiset ja yleiset varausehdot
- 3 Suunnitelmaluonnos

Oheismateriaali

- 1 Hakemus 25.4.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Varauksensaajat

Kaupunkiympäristön toimiala

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

29.08.2022

Asia/10

Kaupunkiympäristön toimiala maaomaisuuden kehittäminen ja tontit - palvelu

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 22.08.2022 § 558

HEL 2022-006891 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

22.08.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 21.06.2022 § 392

HEL 2022-006891 T 10 01 01 00

Kylänvanhimmantie 29 / Oulunkylän tori

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle alueen varaamista Oulunkylän keskustan ympäristöstä Kulmakivi Oy:lle (y-tunnus 3110696-7) ja Kiinteistö Oy Oulunkylän Kauppagallerialle (y-tunnus 0634620-5) asuin- ja liikerakennushankkeen kehittämistä ja toteutusedellytysten jatkoselvittämistä varten (kehittämisvaraus) seuraavin ehdoin:

- Suunnittelualue on liitekartan 1 mukainen alue kiinteistöistä 91-28-153-2, 91-28-153-3 ja 91-28-153-4, 91-28-50-1, 91-28-50-2, 91-28-9903-18, 91-28-9903-47, 91-28-9903-82 ja osia kiinteistöistä 91-28-9901-0. Alueen pinta-ala on noin 3,9 ha².

- Kehittämisvaraus on voimassa 30.6.2025 saakka.
- Varauksensaaja on velvollinen noudattamaan liitteen 2 erityisiä ja yleisiä varausehtoja.

Varaustunnus A1128-1394

Käsittely

21.06.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esteelliset: Otto Meri (hallintolain 28 §:n 1 momentin 1 kohta)

Asian aikana kuultavina olivat erityisasiantuntija Katharina Mead, arkkitehti Sari Ollila ja tiimipäällikkö Ilkka Aaltonen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä muutti esityksen perusteluja siten, että HNH ehtojen terävöittämisestä ja HNH-kirjauksen korjaamiseksi (2035/2030) muutetaan esittelijän perusteluiden kohdan 'Varausehdot ja tontinluovutus' ensimmäistä kappaletta kuulumaan seuraavasti:

Eri vaihtoehtoja arvioidaan sekä kaupunkikuvan että kustannusvaikutusten suhteen. Varausaikana tutkitaan alueen liikenneratkaisut ja mahdollisuus toteuttaa kannenalaiset pysäköintilaitokset koillisen keskustakorttelin sekä lounaisen korttelin alle. Uudisrakentamisessa noudatetaan Hiilineutraali Helsinki 2030 -ohjelman periaatteita. Hankkeessa tutkitaan mahdollisuutta toteuttaa molemmat korttelialueet kattava geoenergiajärjestelmä, joka perustuu keskisyviin (noin 2,5 km) geoenergiakaivoihin.

Lisäksi lisätään esityksen liitteeseen 2 kohta 4, joka kuuluu seuraavasti:

4. Hiilineutraali Helsinki 2030 ja ilmastoviisas suunnittelu

- a) Varausalueiden suunnittelussa edellytetään kaupungin kehittämän HAVA-työkalun (Helsingin asemakaavojen vähähiilisyyden arviointimenetelmä) käyttöä.
- b) Alueilla tulee tutkia mahdollisuuksia paikallisille energiaratkaisuille ja kiinteistörajat ylittävälle energiayhteisölle.
- c) Purettavien rakennusten ja rakenteiden osalta tulee tutkia yhteistyössä kaupungin kanssa mahdollisuuksia paikalliseen purkumateriaalien käsittelyyn ja/tai hyödyntämiseen.
- d) Hankkeen toteutuksessa tulee noudattaa kiertotalouden periaatteita ja edistää kunnianhimoisesti niiden toteutumista.
- e) Kiertotalouden osalta painotetaan ratkaisuja, jotka vähentävät päästöjä jo rakentamisvaiheessa.

29.08.2022

f) Ilmastoviisaiden, vähähiilisten ja kiertotalouteen liittyvien ratkaisuiden tulee olla teknologioiltaan ajanmukaisia rakennusten toteutusvaiheessa.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs: Lisätään liitteen 2 varausehtoihin:

- Suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota jalankulkuyhteyksien ja -alueiden parantamiseen ja estevaikutusten vähentämiseen.
- Oulunkylän aseman pohjoinen alikulku tulee säilyttää pyörällä läpiajettavana ja esteettömänä, tarvittaessa jatkamalla alikulkua Oulunkyläntorin suuntaan.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

14.06.2022 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Katharina Mead, erityisasiantuntija, puhelin: 310 25452
katharina.mead(a)hel.fi

Päätettävä tässä kokouksessa

§ 575

Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän alustavasta talous- ja toimintasuunnitelmasta 2023–2025, jätehuollon ja vesihuollon investointiohjelmista 2023–2032 sekä HSY:n, jätehuollon ja vesihuollon strategioista 2030

HEL 2022-008188 T 00 01 06

Lausunto

Kaupunginhallitus antoi Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta (TTS) vuosille 2023–2025, jätehuollon ja vesihuollon investointiohjelmista 2023–2032 sekä HSY:n strategiasta ja investointistrategioista seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin investointiohjelman ja infrahankkeiden investointitason mahdolliset muutokset vaikuttavat HSY:n kaupunkilähtöisten investointien määrään ja kustannusten vuosijakoon.

HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelmakaudelle esitettyihin investointihankkeisiin, joista aiheutuu kustannuksia Helsingille, on varauduttu lähivuosien investointien ohjelmoinnissa.

Yleisen tilanteen ja kustannusten nousun vuoksi taloudellinen tilanne on muuttunut. Kustannustason epävarmuudet aiheuttavat epätarkkuutta HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelmakauden hankkeiden kustannusarvioihin ja tämä voi johtaa hankkeiden toteutusaikataulujen tarkistamiseen.

HSY:n tavoite kattaa investoinnit tulorahoituksella vuoteen 2030 mennessä on kannatettava samoin kuin tavoite Itämereen kohdistuvan kuormituksen vähentämisestä.

HSY:n toiminnassa, suunnitelmissa ja ohjelmissa tulee varautua siihen, että suunnitelmakaudella voivat suuretkin hankkeet viivästyä Helsingin alueella. HSY:n tulee kuitenkin myös tulevaisuudessa varautua suurten infrahankkeiden aiheuttamiin investointitarpeisiin.

Östersundomin liittyminen keskitettyyn vesihuoltoon tulee ratkaista siten, että se tukee lyhyellä aikavälillä alueen vesihuollon järjestämistä nykyisillä rakennetuilla alueilla ja pitkällä tähtäimellä varautua alueen kehittämiseen käynnissä olevan osayleiskaavatyön määrittämässä puitteissa.

Helsinki ja HSY ovat yhdessä käynnistämässä selvitystä sekaviemäröinnin eriyttämisen kokonaisvaikutuksista. Tavoitteena on saada lisätietoa siitä, millaisilla sekaviemäröintiin liittyvillä toimenpiteillä voidaan parhaiten edistää rannikkovesien tilan positiivista kehitystä ja selvityksen tulokset tulee huomioida myös HSY:n toiminnan suunnittelussa. Helsingin keskustan sekaviemäröintiin liittyvien investointien aikataulu tulee suunnitella ja ennakoida hyvissä ajoin yhdessä kaupungin kanssa.

Toiminta- ja taloussuunnitelmassa tulee esittää päätöksenteon tueksi yksilöidyt perusteet kuntaosuusrahoituksen kohdentumisesta sekä ilmastotyön osalta uskottava vaikuttavuuden arviointi kaupunkien ilmastotavoitteiden näkökulmasta.

Helsingin kaupunki on asettanut tiukat, perustellut ja selkeästi mitattavat ilmastomuutoksen hillinnän tavoitteet. Kaupungin tulee olla hiilineutraali vuonna 2030, hiilinolla vuonna 2040 ja hiilenegatiivinen tämän jälkeen. Lisäksi kaupunki on linjannut uudelleenohjelmoivansa ilmastomuutoksen hillintään liittyvän työnsä tarkoituksenmukaisuuden ja vaikuttavuuden pohjalta. Päästövähennysohjelman päivitys on päätettävänä kaupunginhallituksessa 22.8.2022. Samalla kaupunki edistää ilmastomuutokseen sopeutumista yhä tavoitelähtöisemmin. Ilmastotavoitteiden edistämisen on kiire ja niihin pääseminen edellyttää entistä vaikuttavampia ja oikea-aikaisempia toimia sekä kuntatalouden kiristyessä entistä suurempaa vastuullisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta ilmastorahoituksen kohdentamisessa. Tavoitteisiin päästään vain konkreettisilla teoilla, joiden vaikuttavuus on selkeästi perusteltavissa. Ilmastotyön rahoituksen tulee kohdistua ensisijaisesti ilmastotavoitteiden kannalta vaikuttaviin ja perusteltuihin toimenpiteisiin.

HSY:n talous- ja toimintasuunnitelmassa 2023–2025 sekä strategiassa 2030 esittämän kuntaosuuksien rahoitettavan toiminnan osalta ei esitetä selkeitä, perusteltuja ja vaikuttavuudeltaan arvioituja toimia ilmastotavoitteiden saavuttamisen tueksi. Vaikuttavuus kuntien ja seudun ilmastotavoitteiden saavuttamisen näkökulmasta on perustelematon ja sisältää merkittäviä epävarmuuksia. Esitetyn pohjalta strateginen ilmasto- päämäärä ilman selkeästi yksilöityjä, perusteltuja ja vaikuttavuudeltaan arvioituja toimenpiteitä ei ole kuntaosuuksien näkökulmasta perusteltu.

Kuntaosuuden jakautuminen ilmasto-, ilmansuojelu- ja tietoyhteistyön kesken ei ilmene lausuttavana olevasta materiaalista. Ilmastotyön kannalta on huomioitava, että ilmastotyötä tehdään Seutu- ja ympäristötiedon tulosalueella myös muulla kuin erillisellä sopimuksella rahoitetussa Ilmastoinfossa.

29.08.2022

Asia/11

Esitetyt kasvutavoitteet ovat kiristynyt kuntatalouden tilanne huomioon ottaen suuria, eikä niille ole lausuttavana olevassa materiaalissa osoitettu selkeitä ja yksilöityjä perusteita. Ilmastorahoituksen osalta edellytetään tarkennetun talous- ja toimintasuunnitelman laatimista. Tarkennetussa suunnitelmassa on yksilöitävä vaikuttavat toimenpiteet, jotka ovat kaupungin ilmastotavoitteiden ja ilmastotyölle asetettujen priorisointien mukaisia.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Linden, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 17.6.2022
- 2 HSY alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2023-2025
- 3 Lausuntopyyntö 17.6.2022, liite, HSY:n strategia 2030
- 4 Lausuntopyyntö 17.6.2022, liite, vesihuollon investointistrategia 2030
- 5 Lausuntopyyntö 17.6.2022, liite, vesihuollon investointiohjelma 2023-2032
- 6 Lausuntopyyntö 17.6.2022, liite, jätehuollon investointistrategia 2030
- 7 Lausuntopyyntö 17.6.2022, liite, Jätehuollon investointiohjelma 2023-2032

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) on pyytänyt Helsingin kaupunginhallitukselta lausuntoa alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2023–2025, jäte- sekä vesihuollon investointiohjelmista 2023–2032, investointistrategioista 2030 sekä HSY:n strategiasta 2030. Lausuntoa on pyydetty 31.8.2022 mennessä.

HSY:n strategia 2030 sekä investointistrategiat 2030

HSY:n hallitus on 29.4.2022 hyväksynyt HSY:n strategiakokonaisuuden vuodelle 2030 lähettäväksi lausunnoille jäsenkaupunkeihin. Strategia kuvaa HSY:n tavoitteita vuodelle 2030 ja strategiassa on asetettu neljä painopistettä sekä kymmenen niitä toteuttavaa strategista päämäärää. HSY seuraa strategian toteutumista kymmenellä mittarilla, joille on asetettu tavoitetasot vuosiin 2025 ja 2030. Vuoteen 2030 asetetut strategiset päämäärät ovat:

- Hiilineutraali vesi- ja jätehuolto sekä ilmastonkestävä pääkaupunki-seutu.
- Vahvistamme alueen kiertotalouden toteutumista.
- Vähennämme alueen vesistöjen kuormitusta.
- Mahdollistamme hyvän työntekijäkokemuksen.
- Mielekkäät tehtävät, muutoskyvykkyys ja yhteistyö ovat tekemisemme perustana.
- Palvelumme tuotetaan kestävästi ja nykyistä tehokkaammin.
- Investointimme kyetään rahoittamaan vesi- ja jätemaksuilla.
- Palvelutoimintamme on sujuvaa ja saavutettavaa.
- Toimintavarmuutemme on erinomaisella tasolla.
- Edistämme luonnon monimuotoisuutta, lähiympäristön hyvää tilaa ja ympäristöterveyttä.

HSY:n strategian 2030 strategisena päämääränä on esitetty "Hiilineutraali pääkaupunkiseutu". Päämäärä jakautuu HSY:n omassa toiminnassa edistettäviin sekä kuntarahoituksella edistettäviin yleisempiin toimiin. "Hiilineutraali pääkaupunkiseutu" -päämäärän alla on esitetty laadittavaksi ja toteutettavaksi "HSY:n hiilineutraaliusohjelma", jonka tavoitteenä on "Hiilineutraali vesi- ja jätehuolto" sekä "Ilmastonkestävä pääkaupunkiseutu". Kuntarahoituksella katettavan osuuden osalta päämäärän tueksi ei ole esitetty konkreettisia ja vaikuttavia toimenpiteitä. Päämäärälle esitetty ainoa seurantamittari "HSY:n kokonaispäästöt" liittyy HSY:n omaan kehittämistyöhön, jota ei rahoiteta kuntaosuuksin. Kunta-osuuksilla rahoitettavat ilmastotoimet eivät kytkeydy esitettyyn mittariin, eikä niiden edistymisen ja vaikuttavuuden arviointiin ole esitetty seurantamekanismia.

Tavoitteelle nimettyjen kuntaosuuksin rahoitettavien toimien vaikuttavuus jää esitetyn pohjalta perustelematta ja epävarmaksi (esim. "Panostamme ilmastotyötä tukevaan tutkimukseen, TKI- ja hanketoimintaan", "Tuemme kaupunkien ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen toimia yhteistyön kautta", "Edistämme pääkaupunkiseudun ilmastotavoitteiden saavuttamista tiedon tuottamisen, analysoinnin, neuvonnan ja viestinnän keinoin", sekä "Edistämme seudullista ilmastoyhteistyötä ja hanketoimintaa yhdessä sidosryhmiemme kanssa ja tuem-

me kumppaneitamme ilmastopäästöjen vähentämisessä”). Esitetyt toimet eivät suoraan tue Helsingin kaupungin asettamien kunnianhimoisten ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Kuntaosuuksien kasvu ja kohdentuminen

Kuntaosuuksien on esitetty nousevan v. 2021 tasosta (4,286 milj. euroa) noin 5 miljoonaan euroon (n. 16 %) v. 2025 mennessä. Vuosien 2022 ja 2023 välille esitetty kasvu on 5,9 %. "Muuhun seutu- ja ympäristötiedon toimintaan" osoitettujen kuntaosuuksien on esitetty nousevan v. 2022 tasosta 9,5 % v. 2023 mennessä ja "Ilmastoinfon toimintaan" osoitettujen kuntaosuuksien 2,0 % vastaavalla aikavälillä. "Seutu- ja ympäristö-tiedon investointien" on puolestaan esitetty nousevan v. 2022 tasosta 68,2 % v. 2023 mennessä.

Kuntaosuuden jakautuminen ilmasto-, ilmansuojelu- ja tietoyhteistyön kesken ei käy ilmi lausuttavana olleesta materiaalista. Ilmastotyön kannalta on huomioitavaa, että ilmastotyötä tehdään Seutu- ja ympäristötiedon tulosalueella kuntaosuuksin myös muualla kuin erillisellä sopimuksella rahoitetussa Ilmastoinfossa.

Kiristyvää kuntatalouden tilanne huomioiden esitetyt kasvutavoitteet ovat suuria, eikä niille ole lausuttavana olevassa materiaalissa osoitettu selkeitä ja yksilöityjä perusteita.

HSY:n alustava toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotus 2023–2025

HSY:n yhtymäkokouksen on kuntalain mukaan hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvio. Samassa yhteydessä on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi. HSY:n perussopimuksen mukaan toiminta- ja taloussuunnitelmasta on pyydetty jäsenkuntien lausunnot ennen sen hyväksymistä.

Talous- ja toimintasuunnitelmassa 2023–2025 on kuntaosuuksin sekä Ilmastoinfoa koskevan erityissopimuksella rahoitettavan ilmastotyön osalta on esitetty: "Palvelemme pääkaupunkiseudun kaupunkeja niiden ilmastotavoitteiden saavuttamisessa kaupunkien tarpeista lähtien. Tuotamme, jalostamme ja visualisoimme ilmastotyön etenemisestä kertovaa tietoa. Edistämme tiedon hyödyntämistä eri sidosryhmissä. Edistämme seudullista ilmastoyhteistyötä ja tuemme kumppaneitamme ilmastopäästöjen vähentämisessä yhteistyön ja neuvonnan keinoin". Esitetyn kuntaosuustarpeen yhteyttä kaupunkien ilmastotavoitteisiin sekä vaikuttavuutta niiden kannalta ei ole avattu tai perusteltu nyt lausuttavana olevassa materiaalissa. Edellä esitetyn visioluonteisen kuvauksen toimeenpanemiseksi ei ole kuvattu konkreettisia, perusteltuja

ja vaikuttavuuden näkökulmasta priorisoituja keinoja. Kuntaosuuksin sekä erillissopimuksin rahoitettavan ilmastotyön sisältö jää täsmennyttämättä ja esitettyjen kasvavien kustannusten vaikuttavuus kuntien ilmastotavoitteiden kannalta jää perustelematta.

Talous- ja toimintasuunnitelmassa esitetään lisäksi, että "Tuemme kaupunkien ilmastotyötä kehitystoiminnan avulla. Jatkamme pääkaupunkiseudun hiilinielujen tarkastelua. Hiilensidonnan kompensatiokeinojen ja reunaehtojen arviointia tehdään seudullisessa yhteistyössä. Kuluttamisen kasvihuonekaasupäästölaskentaa kehitämme Suomen ympäristö-keskuksen työn pohjalta". Esitetyn kehitystoimintaan tähtäävän toteaman sisältö ja vaikuttavuus jäävät kaupunkien ilmastotyön näkökulmasta yksilöimättä. Lisäksi on syytä huomioida, että kuluttamisen kasvihuonekaasupäästölaskenta sisältää yhä menetelmällisesti merkittäviä epävarmuuksia ja on käsitteellisesti tarkoituksenmukaisempaa puhua kulutusperäisestä kasvihuonekaasupäästöarvioinnista.

Talous- ja toimintasuunnitelmassa esitetään jatkona, että "Edistämme vaikuttavimpien Kestävän kaupunkielämän ohjelman toimenpiteiden toteuttamista yhteisesti kaupunkien tarpeista lähtien. Vahvistamme hillinnän, sopeutumisen ja kiertotalouden verkostomaista kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä". Kestävän kaupunkielämän ohjelma ei sisällä Helsingin kaupungin ilmastotavoitteiden saavuttamisen näkökulmasta relevantteja ja perusteltuja toimenpiteitä. Ohjelmassa on ilmastotyön vaikuttavuuden näkökulmasta rakenteellisia haasteita. Kestävän kaupunkielämän ohjelman edistäminen ei kuntatalouden kiristyvän tilanne huomioiden ole Helsingin kaupungin ilmastotavoitteiden kannalta perusteltua. Esitetyn verkostomaisen yhteistyön vahvistamisen kannalta jää perustelematta sen sisältö sekä vaikuttavuus kaupunkien ilmastotavoitteiden näkökulmasta. Kiristyvät ilmastotavoitteet ja kuntatalouden tilanne huomioiden tulee ensisijaisesti vahvistaa olemassa olevan sekä uuden verkostotyön tarkoituksenmukaisempaa kohdentamista ja tavoitelähtöisyyttä.

Lisäksi talous- ja toimintasuunnitelmassa esitetään, että "Kannustamme pääkaupunkiseudun asukkaita ilmastoystävälliseen ja energiaa säästävään elämään viestinnän ja neuvonnan keinoin. Täydennämme kaupunkien ilmastotavoitteiden mukaista asukkaille suunnattua ilmastoneuvontaa". Esitetyn pohjalta kannustamisen, viestinnän ja neuvonnan sisältö sekä vaikuttavuus suhteessa kaupunkien ilmastotavoitteiden saavuttamiseen jää perustelematta.

Talous- ja toimintasuunnitelman ilmastotyötä käsittelevän osuuden loppuksi esitetään, että "Priorisoimme vaikuttavimmat toimet hiilineutraalisuustavoitteiden toteuttamiseksi ilmastotyössä ja ilmastoinfon toiminnassa yhteistyössä jäsenkaupunkiemme kanssa". Talous- ja toiminta-

suunnitelmassa esitetään rahoitettavaksi merkittävää kuntaosuutta korotuksineen, jolloin priorisoitujen, vaikuttavien ja perusteltujen toimien tulisi käydä selkeästi esiin jo nyt lausuttavana olleesta materiaalista.

HSY:n vesihuollon investointiohjelma 2023–2032

HSY:n vesihuollon investointiohjelma sisältää vesihuollon suunnitellut investoinnit vuosille 2023–2032. Investointiohjelma on kahden vuoden välein laadittava suunnitelma. Edellinen investointiohjelma laadittiin vuosille 2021–2030. HSY:n vuosittaisista kokonaisinvestoinneista suurin osa osoitetaan vesihuoltoon. Kokonaisinvestointien taso laskee aiemmista vuosista johtuen pääosin Blominmäen jätevedenpuhdistamon valmistumisesta.

Investointiohjelman 2023–2032 on laadinnan pohjana ovat olleet HSY:n jäsenkuntien vesihuollon kehittämissuunnitelmat 2021–2030, jäsenkuntien kunnallistekniikan rakentamisohjelmat, ohjelman laatimisen yhteydessä hyväksytyt vesihuollon investointistrategia ja HSY:n strategia 2030 sekä investointien tarveselvitykset.

Investointien tarpeet on päivitetty loppuvuoden 2021 ja alkuvuoden 2022 aikana. Ennusteina tarveselvityksiin tehtyihin tarkistuksiin on käytetty samoja ennusteita (esimerkiksi vedenkulutuksen kehittymisestä HSY:n alueen eri osissa) kuin vuonna 2017 laadituissa tarveselvityksissä. Ennusteet perustuvat MAL-sopimuksen mukaiseen Helsingin seudun väestöennusteeseen. Siten kapasiteetin osalta investointitarpeet perustuvat pääosin vuonna 2017 tunnistettuihin tarpeisiin.

Kaupunkilähtöiset investoinnit ovat hankkeita, jotka toteutuvat kaupunkien kehittymisen aikataulussa. Kaupunkilähtöisissä investoinneissa on vain yksi osakokonaisuus: Toiminta-alueen laajentuminen ja kaavoitus. HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelmakaudelle esitettyihin investointihankkeisiin, joista aiheutuu kustannuksia Helsingille, on varauduttu lähivuosien investointien ohjelmoinnissa.

Toiminta-alueen laajentumisen ja kaavoituksen suunnitellut investoinnit ohjelmakaudelle 2023–2032 ovat 500 milj. euroa. Edelliseen ohjelmakauteen 2021–2030 verrattuna kustannukset ovat kasvaneet 84 milj. euroa. Kustannusten nousu johtuu pääosin raitiotiehankkeiden edellyttämien johtosiirtojen määrän kasvamisesta.

Kaavoituksen mukaisen laajentumisen kustannukset ohjelmakaudella ovat yhteensä 371 milj. euroa. ja vuositasolla noin 35 M€. Merkittävimpiä ohjelmakaudelle suunniteltuja hankkeita ovat Helsingissä Malmin lentokenttä, Jätkäsaari, Koivusaari ja Hernesaari. Huomioitavaa on, että kaavoitukseen liittyvien investointien arvioitu määrä laskee lähivuo-

sina, vaikka esimerkiksi Helsingissä on päätetty kasvattaa vuotuista asuntotuotantotavoitetta vuodesta 2023 alkaen.

Haja-asutusalueille laajentumisen kustannukset ohjelmakaudella ovat yhteensä 15 milj. euroa. Helsingissä tavoitteena on Leppäniementien vesihuollon toteuttaminen ohjelmakaudella.

Johtosiirtojen kustannukset ohjelmakaudella ovat yhteensä 115 milj. euroa. Investointiohjelmakaudella toteutetaan useita raitiotiehankkeita, minkä seurauksena johtosiirtojen määrä on suuri. Merkittävimpiä ohjelmakaudelle suunniteltuja johtosiirtoinvestointeja ovat Raide-Jokerin, Kruunusiltojen, Kalasataman raitiotien, Länsi-Helsingin raitiotien ja Vantaan ratikan rakentamisesta aiheutuvat johtosiirrot.

Viemäröinnin uudisinvestointien kustannukset ohjelmakaudella ovat yhteensä 203 milj. euroa. Merkittävimmät viemäröintijärjestelmän ohjelmakaudelle suunnitellut uudisinvestoinnit Helsingissä ovat tunneli Esplanadilta Munkkisaaren tunneliin (1,5 km) ja Esplanadin sekaviemäröinnin eriyttämisen aloittaminen.

HSY:n jätehuollon investointiohjelma 2023–2032

Jätehuollon investointiohjelman 2023–2032 laadintaa ovat ohjanneet samanaikaisesti valmistelussa olleet HSY:n strategia 2030 ja jätehuollon investointistrategia 2030 sekä vuoden 2021 lopussa ja 2022 alussa tehty jätehuollon investointien tarpeiden kartoitus.

Jätehuollon investointistrategia 2030 hyväksyttiin HSY:n hallituksessa 29.4.2022 investointiohjelman valmistelun pohjaksi. Investointistrategia perustuu samaan aikaan valmistelussa olleeseen HSY:n strategialuonnokseen 2030, jonka hallitus hyväksyi kokouksessa 29.4.2022 toiminta- ja taloussuunnitelman 2023–2025 valmistelun pohjaksi.

Omistajaohjauksen tavoitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

1. Tuottavuuden nousu vuosittain vähintään 1,5 %	2. Ympäristö vastuullisuuden lisääminen	3. Vesi- ja jätehuollon toimivuuden parantaminen
Mittarit: 1. Tuottavuusohjelman toimenpiteiden ja mittareiden tarkentaminen 2. Tuottavuusohjelman toimeenpano ja investointiohjelman mitoitus sekä muut tarvittavat toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi niin, että tarvetta vesihuollon tariffien reaalille hinnankorotuksille pystytään hillitsemään 3. Toimintamenot euroa/asukas	Mittarit: 1. Yhdyskunta- ja kotitalousjätteen kierrätysaste vuosittain, tavoitetaso 2023: vähintään 56 % (vuoden 2025 tavoitetaso 60 %) 2. Kasvihuonekaasupäästöjen määrä HSY:n omassa toiminnassa ja ulkoisissa palveluissa, tavoitetaso 2023: enintään 150 000 t CO2-ekv	Mittarit: 1. Asiakasryhmä- ja toimintokohtainen asiakastytyväisyys vuosittain 2. Laskutettu vesimäärä suhteessa verkostoon pumpattuun vesimäärään

Muu omistajalinjaus: Kuntayhtymän vuosien 2023 ja 2024 osalta valmistelussa otetaan huomioon peruspääomalle maksettava 1 %:n korvaus ja vuodesta 2025 alkaen 1,5 %:n korvaus.

Saatu lausunto

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Esitys on kaupunkiympäristölautakunnan lausunnon mukainen lukuun ottamatta päätösesityksen viimeistä kappaletta, joka on muutettu yhdessä kaupunkiympäristötoimialan kanssa lisäämällä maininta mitä muutoksia toiminta- ja taloussuunnitelmaan esitetään.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Linden, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 17.6.2022
- 2 HSY alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2023-2025
- 3 Lausuntopyyntö 17.6.2022, liite, HSYn strategia 2030
- 4 Lausuntopyyntö 17.6.2022, liite, vesihuollon investointistrategia 2030
- 5 Lausuntopyyntö 17.6.2022, liite, vesihuollon investointiohjelma 2023-2032
- 6 Lausuntopyyntö 17.6.2022, liite, jätehuollon investointistrategia 2030
- 7 Lausuntopyyntö 17.6.2022, liite, Jätehuollon investointiohjelma 2023-2032

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.08.2022

Asia/11

Otteet

Ote

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 16.08.2022 § 414

HEL 2022-008188 T 00 01 06

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lautakunta totesi, että Helsingin kaupungin investointiohjelman ja infrahankeiden investointitason mahdollisilla muutoksilla on vaikutuksia HSY:n kaupunkilähtöisten investointien määrään ja kustannusten vuositjakoon.

HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelmakaudelle esitettyihin investointihankkeisiin, joista aiheutuu kustannuksia Helsingille, on varauduttu lähivuosien investointien ohjelmoinnissa.

Yleisen tilanteen ja kustannusten nousutason vuoksi taloudellinen näkyminen on muuttunut ja tiukentumassa. Kustannustason epävarmuudet aiheuttavat epätarkkuutta HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelmakauden hankkeiden kustannusarvioihin, joka voi johtaa siihen, että hankkeiden toteutusaikatauluja joudutaan tarkistamaan.

Kaupunkiympäristölautakunta piti kannatettavana HSY:n tavoitetta kattaa investoinnit tulorahoituksella vuoteen 2030 mennessä. Samoin kaupunkiympäristölautakunta näkee HSY:n tavoitteet Itämereen kohdistuvan kuormituksen vähentämisestä kannatettavina.

HSY:n toiminnassa, suunnitelmissa ja ohjelmissa tulee varautua siihen, että mahdollisesti suuretkin hankkeet Helsingin alueella voivat viivästyä suunnitelmakaudella. HSY:n tulee kuitenkin myös tulevaisuudessa varautua suurten infrahankeiden aiheuttamiin investointitarpeisiin.

Östersundomin liittyminen keskitettyyn vesihuoltoon tulee ratkaista siten, että se tukee lyhyellä aikavälillä alueen vesihuollon järjestämistä nykyisillä rakennetuilla alueilla ja pitkällä tähtäimellä varautuu alueen kehittämiseen käynnissä olevan osayleiskaavatyön määrittämissä puitteissa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Helsingin kaupunki on yhteistyössä HSY:n kanssa käynnistämässä selvitystä sekaviemäröinnin eriyttämisen kokonaisvaikutuksista. Selvityksellä tavoitellaan lisätietoa siitä, millaisilla sekaviemäröintiin liittyvillä toimenpiteillä voidaan parhaiten edistää rannikkovesien tilan positiivista kehitystä ja selvityksen tulokset tulee huomioida myös HSY:n toiminnan suunnittelussa. Helsingin keskustan sekaviemäröintiin liittyvien investointien aikataulutusta tulee suunnitella ja ennakoita hyvissä ajoin yhdessä kaupungin kanssa.

Kaupunkiympäristölautakunta edellytti, että alustavassa toiminta- ja taloussuunnitelmassa esitetään päätöksenteon tueksi yksilöidyt perusteet kuntaosuusrahoituksen kohdentumisesta sekä ilmastotyön osalta uskottava vaikuttavuuden arviointi kaupunkien ilmastotavoitteiden näkökulmasta.

Helsingin kaupunki on asettanut tiukat, perustellut ja selkeästi mitattavat ilmastomuutoksen hillinnän tavoitteet. Kaupungin tulee olla hiilineutraali vuonna 2030, hiilinolla vuonna 2040 ja hiilinegatiivinen tämän jälkeen. Lisäksi kaupunki on linjannut uudelleenohjelmoivansa ilmastomuutoksen hillintään liittyvän työnsä tarkoituksenmukaisuuden ja vaikuttavuuden pohjalta. Samalla kaupunki edistää ilmastomuutokseen sopeutumista yhä tavoitelähtöisemmin. Ilmastotavoitteiden edistämiseksi on kiire ja niihin pääseminen edellyttää entistä vaikuttavampia ja oikea-aikaisempia toimia sekä kuntatalouden kiristyessä entistä suurempaa vastuullisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta ilmastorahoituksen kohdentamisessa. Tavoitteisiin päästään vain konkreettisilla teoilla, joiden vaikuttavuus on selkeästi perusteltavissa. Ilmastotyön rahoituksen tulee kohdistua ensisijaisesti ilmastotavoitteiden kannalta vaikuttaviin ja perusteltuihin toimenpiteisiin.

HSY:n talous- ja toimintasuunnitelmassaan 2023–2025 sekä strategiassaan 2030 esittämä kuntaosuuksien rahoitettava toiminta ei esitä selkeitä, perusteltuja ja vaikuttavuudeltaan arvioituja toimia ilmastotavoitteiden saavuttamisen tueksi. Vaikuttavuus kuntien ja seudun ilmastotavoitteiden saavuttamisen näkökulmasta on perustelematon ja sisältää merkittäviä epävarmuuksia.

Kaupunkiympäristölautakunta ei puolla talous- ja toimintasuunnitelman hyväksymistä yhtymäkokouksessa kuntaosuuksien rahoitettavan ilmastotyön osalta. Tähän liittyen kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että esitettyä kuntaosuuksien nousua ei ole mahdollista hyväksyä johtuen yleisestä talouskehityksestä ja supistuvista budjettiraameista.

Käsittely

16.08.2022 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

29.08.2022

Asia/11

Asian aikana kuultavina olivat diplomi-insinööri Valtteri Lankiniemi ja projektinjohtaja Susa Eräranta. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että viimeinen kappale muutettiin muotoon: Tähän liittyen kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että esitettyä kuntaosuuksien nousua ei ole mahdollista hyväksyä johtuen yleisestä talouskehityksestä, supistuvista budjettiraameista ja tarpeesta priorisoida kaupungin omaa vaikuttavaa ilmastotyötä.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Pasi Rajala, Yleiskaavapäällikkö, puhelin: 09 310 20417
pasi.rajala(a)hel.fi

Reetta Putkonen, liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 37079
reetta.putkonen(a)hel.fi

Valtteri Lankiniemi, diplomi-insinööri, puhelin: 09 310 22467
valtteri.lankiniemi(a)hel.fi

Susa Eräranta, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 52179
susa.eraranta(a)hel.fi

§ 576

Lausunto Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2023–2025

HEL 2022-007989 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus antoi Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta (TTS) vuosille 2023–2025 seuraavan lausunnon:

HSL:n strategian visio ja strategiset painopisteet antavat hyvän perustan kuntayhtymän toiminnalle. Strategian tavoitteet ovat kannatettavia ja tukevat omalta osaltaan Helsingin kaupungin maankäytön ja liikenteen kehittämiseksi asettamia tavoitteita.

Toimintasuunnitelma

Tuottavuuden kehittäminen on keskeisesti esillä HSL:n toimintasuunnitelmassa, mikä on perusteltua huomioiden tämän hetkinen tilanne. Taloudesta aiheutuvien reunaehtojen sisällä tulee ohjata kasvavaa seutua entistä enemmän kestävään liikkumiseen, toimivaan liikennejärjestelmään ja helppoihin liikkumisvalintoihin. On tärkeää, että toimia joukkoliikenteen tuottavuuden parantamiseksi arvioidaan, suunnitellaan ja toteutetaan tiiviissä yhteistyössä Helsingin kaupungin sekä muiden joukkoliikennekentän toimijoiden kanssa. Lisäksi on tärkeää, että Helsinki, muut seudun kunnat ja näiden yhdessä omistama HSL toimivat yhteiskunnan kokonaisedun mukaisesti eikä yhteiskunnallisten toimijoiden osaoptimointi aiheuta resurssien hukkaa.

Tavoite asiakas- ja markkinaymmärryksen kasvattamisesta on kannatettavaa ja vastaa niihin tarpeisiin, joita Helsingin kaupunki on aiempina vuosina nostanut lausunnoissaan esille. HSL:n on nyt tärkeää keskittyä entistä vahvemmin ydintekemiseen eli matkustajia hyvin palvelevan ja kustannustehokkaan joukkoliikenteen suunnitteluun ja löytää siten tehokkaita keinoja vastata strategisiin tavoitteisiinsa. Samalla vastataan myös omistajaohjauksen HSL:lle asettamiin tavoitteisiin. Matkustajaymmärryksen lisääntyminen antaa parhaat mahdollisuudet vastata matkustajien tarpeisiin. Tietoa asiakkaiden muuttuvista tarpeista tulee hyödyntää palvelujen suunnittelussa, jotta löydetään vaikuttavuudeltaan parhaat joukkoliikenteen kehittämiskohteet.

HSL:n tavoite hyvän palvelutason säilyttämisestä ja sitä kautta matkustajien houkuttelemisesta joukkoliikenteeseen pandemian jälkeisenä ai-

kana on perusteltu ja oikea. Joukkoliikenteen käytön lisääntyminen parantaa joukkoliikenteen taloutta kasvaneina lipputuloina. On hyvä, että HSL tavoittelee ennen kaikkea matkustuksen lisäämistä, eikä liikenteen supistamista. Helsingin kaupunkistrategian tavoite kaupungin yhä voimakkaammasta kasvusta edellyttää, että aiempaa suurempi osuus matkoista tehdään joukkoliikenteellä ja muilla kestävillä liikkumismuodoilla.

HSL:n esittämät Helsingin joukkoliikenteen palvelutasoon liittyvät muutokset pohjautuvat yhteistyössä valmisteltuihin suunnitelmiin. Raskaan raideliikenteen ja raitiolinjaston kehittäminen ja niiden liikenteeseen tehtävät muutokset ovat Helsingin tavoitteiden mukaisia.

Pandemian aiheuttaman talouden tasapainotustarpeen vuoksi esitetyt palvelutason heikennykset ja tarjonnan vähennykset ovat olleet perusteltuja. Helsinki edellyttää kuitenkin, että jäsenkunnille muodostetaan näistä muutoksista kokonaiskuva ja muutosten vaikutukset joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuksiin selvitetään. Jatkossa tarjonnan heikennyksiä tulee tehdä läpinäkyvillä kriteereillä siten, että vaikutukset joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuteen ovat mahdollisimman vähäiset. Tätä tarkoitusta varten joukkoliikenteen linjakohtainen kannattavuus tulee laskea ja julkaista ja käyttää saatua informaatiota tuottavuustoimien kohdentamisessa joukkoliikenteen käyttäjämäärien kannalta mahdollisimman optimaalisesti.

Tarjonnan heikennysten valmistelussa tulee ottaa huomioon todelliset vaikutukset kustannusrakenteeseen, kun käytetään kustannustehokkaita, mutta samalla pitkiä operointisopimuksia, joissa muutosmahdollisuudet sopimusten aikana ovat rajalliset. On myös otettava huomioon, että erityisesti raideliikenteen liikennetuotannon kokonaiskustannuksista muuttuvat, suorat operointikustannukset muodostavat vain pienen osan. Muu osuus muodostuu kiinteistä pitkän aikavälin investoinneista mm. infraan, kalustoon sekä muuhun liikennejärjestelmän osiin. Joukkoliikenteen raideinvestointien tuomat kaupunkitaloudelliset hyödyt eivät toteudu, mikäli palvelutaso uusilla raideyhteyksillä jää heikoksi. Näin ollen liikennetarjonnan supistamisen vaikutukset kokonaisinvestointien kannattavuuteen on myös olennaista huomioida valmistelussa.

Kysynnän muutoksia tulee seurata tarkasti. Joukkoliikenteen palvelutason kokonaistilanne tulee arvioida uudestaan, kun lisääntyneestä etätyöstä ja pysyvistä liikkumisen muutoksista on saatu riittävästi tietoa.

Joukkoliikenteen kysynnän ja tarjonnan kohtaamiseen tulee tulevaisuudessa kiinnittää aiempaa enemmän huomiota. Lisääntyneen matkustajaymmärryksen ja parantuneen matkustustiedon perusteella

suunnittelua ja palvelutason mitoitusta on järkevää tehdä mahdollisimman resurssiviisaasti.

HSL:n lippu- ja maksujärjestelmän uudistus tilipohjaiseen taustajärjestelmään perustuvaksi on erinomainen kehitysaskel, joka antaa hyvät mahdollisuudet kehittää tulevaisuudessa lipputuotteita. Uusi järjestelmä mahdollistaa myös lähimaksamisen, joka on osoittautunut helppoutensa vuoksi muualla maailmassa lipputuloja kasvattavaksi tekijäksi. Käyttäjä- ja kuluttajatottumukset ovat muuttumassa, mikä tulee ottaa huomioon seudullista joukkoliikennejärjestelmää suunniteltaessa.

Helsingin tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Liikenteen osalta se tarkoittaa hiilidioksidipäästöjen vähentämistä 69 prosentilla vuoteen 2005 verrattuna. Bussiliikenteen nopea sähköistäminen on Helsingin kaupungin ympäristötavoitteiden mukaista. HSL:n tavoite päästöttömästä joukkoliikenteestä on asetettu myöhemmäksi, vuoteen 2035. Jotta Helsinki pääsee tavoitteisiinsa, tulee HSL:n toiminnassaan sitoutua Helsingin alueelleen asettamiin tavoitteisiin päästöjen vähenemisestä vuoteen 2030 mennessä. Kestävän liikkumisen kulkutapaosuuden kasvattaminen on merkittävässä osassa kasvihuonekaasujen vähentämiseen tähtäävissä toimissa, koska liikenne tuottaa 20 % Helsingin kaikista hiilidioksidipäästöistä. Joukkoliikenteen houkuttelevuuden kehittämällä tulee siitä saada entistä kilpailukykyisempi vaihtoehto henkilöautolle myös pidemmällä matkoilla. Kilpailukykyä parannetaan koko liikennejärjestelmän muutoksilla ja siihen vaikuttaa myös maankäytön tiivistyminen.

Joukkoliikenteen rahoitushaasteiden jatkuessa pandemian jälkeisen toimintaympäristön muutoksen ja energiakriisin myötä tulee HSL:n yhteistyössä Helsingin seudun kuntien kanssa vaikuttaa valtion pääkaupunkiseudulle antaman joukkoliikenteen tuen kasvattamiseksi. Seudun joukkoliikenteen rahoituksen monipuolistaminen lipputuloista ja kuntasuuksista voi tuoda ratkaisuja nykyisiin taloudellisiin haasteisiin. Siten on perusteltua edelleen vaikuttaa myös siihen, että valtio toteuttaa tiemaksut mahdollistavan lainsäädännön, kuten MAL-sopimuksessa on sovittu, ja että seudun tiemaksutuotot ovat hyödynnettävissä alueen liikennejärjestelmän kestävään kehitykseen.

Taloussuunnitelma

HSL:n tulee toimia kustannustehokkaasti ja pyrkiä toteuttamaan omistajaohjauksen asettamat tavoitteet mm. tuottavuuden kehittämisessä. Tarve talouden tasapainottamiseen tulee vaikuttamaan useita vuosia sekä HSL:n että kaupungin toimintaan ja taloussuunnitteluun.

Lähtökohtaisesti joukkoliikenteen talouden tasapainottamisessa ei tässä poikkeuksellisessa tilanteessa tule sulkea mitään vaihtoehtoa pois. Kaikki käytössä olevat keinot on syytä säilyttää keinovalikoimassa; kuntasuuksien kasvattaminen, lipunhintojen korottaminen sekä palvelutason ja tarjonnan sopeuttaminen. Tarvittavat talouden sopeutustoimet tulee kohdistaa siten, että lipunhinnat, palvelutaso ja kuntakohtaisten maksuosuuksien taso pidetään kohtuullisessa tasapainossa.

Tilanteessa jossa joukkoliikenteen matkustajamäärät jäävät edelleen merkittävästi alhaisemmalle tasolle kuin koronapandemiaa edeltävänä aikana joukkoliikennejärjestelmän tulevaisuuden kannalta keskeistä on houkutella matkustajia palaamaan joukkoliikenteen käyttäjiksi ja hinnoittelun tulisi kannustaa tähän. Tästä syystä AB-alueen lippujen hintojen nostaminen ei ole perusteltua ja tässä poikkeuksellisessa tilanteessa tulisi lippujen hintojen noston sijaan käydä valtion kanssa vahvasti keskustelua siitä, että valtio huolehtii koko maan joukkoliikenteen kannalta merkittävästä liikennöntialueesta ja tukee joukkoliikenteen nostamista siirtymäajalla poikkeustilannetta edeltävälle tasolle tavalla, jolla lippujen hintoja ei tarvitsisi korottaa.

HSL:n toiminnan ja talouden suunnittelussa tulee kiinnittää huomioita muiden kustannusten (ns. yleiskustannukset) kehittymiseen, joista Helsingin maksuosuus on 63 %, sekä poikkeusoloissa valtiolta saatavan lisärahoituksen maksimointiin. Lisäksi tulee ottaa huomioon se, ettei uusien tulonlähteiden etsiminen tapahdu kuntien tulonlähteitä pienentämällä siten, että kuntien todellinen maksuosuus kasvaa. Kokonaisuuden optimoinnin varmistamiseksi on tärkeää, että HSL suunnittelee uudistukset tiiviissä yhteistyössä Helsingin kaupungin ja Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n kanssa.

Todennäköisesti joukkoliikenteen käyttäjämäärät ja lipputulot jäävät pidemmäksi ajaksi aiempaa alhaisemmalle tasolle. Joukkoliikenteen käyttäjien luottamus tulee palauttaa ja siten välttää kulkutapaosuuden merkittävä lasku. Pitkällä aikavälillä joukkoliikenteen kulkumuotoosuuden tulee kasvaa koko HSL:n alueella.

HSL:lle asetettujen omistajaohjauksellisten tavoitteiden mukaisesti kuntasuuksien taso tarkastelukauden 2023–2025 loppuun mennessä tulee olla enintään 50 % kokonaiskustannuksista. HSL:n tulee aktiivisesti etsiä mahdollisuuksia tuottavuuden parantamiseen ja joukkoliikenteen järjestämiseen aikaisempaa kustannustehokkaammin. Tarvittavat talouden sopeutustoimet tulisi kuitenkin osata kohdistaa siten, että lipun hinnat, palvelutaso ja kuntakohtaisten maksuosuuksien taso pidetään kohtuullisessa tasapainossa.

Yhtenä Helsingin kaupungin strategisena tavoitteena on parantaa investointien ohjattavuutta kokonaisuutena. Alustavassa TTS:ssa todetun mukaisesti myös HSL:n tarkoituksena on kehittää strategisen liikennejärjestelmäsuunnittelun vaikutusarviointimenetelmiä. Näihin tavoitteisiin liittyen yhteistyötä kaupungin 10-vuotisen investointiohjelman taloudellisten vaikutusten arvioinnin osalta tulee tiivistää. Kaupunki tarvitsee HSL:ltä tietoa kaupungin investointiohjelman vaikutuksista nykyisten sopimusten mukaisen HSL:n talouteen kolmevuotista taloussuunnitel- makautta pidemmällä aikajänteellä.

Helsingin kaupunginhallituksen 27.6.2022 hyväksymän vuoden 2023 talousarvion raamin mukaisesti Helsingin kaupungin HSL:lle maksa- man kuntaosuuden kasvu saa olla vuonna 2023 enintään 7,659 milj. euroa. HSL:n alustavassa toiminta- ja taloussuunnitelmassa Helsingin kuntaosuuden kasvun oli arvioitu olevan noin 15 milj. euroa.

Joukkoliikenteen investointien rahoittaminen merkittävässä määrin lip- putuloilla on maailmalla hyvin harvinaista – myös kaupallisissa järjes- telmissä. Suurten joukkoliikenneinvestointien hyödyistä suuri osa syn- tyy kaupunkirakenteen kehittämistä ja hyödyttävät muitakin kuin uu- den linjan matkustajia. Investointikustannusten kierrättäminen HSL:n kautta tarjoaa mahdollisuudet tasapainottaa eri kuntien osuutta inves- tointikustannuksista, mutta lippujen hintojen voimakas nostaminen inf- rakustannuksista johtuvien investointien kattamiseksi ei ole kestävä ratkaisu, kun seutu kasvaa vauhdilla. Investointien subventioastetta tu- lisi seurata erillään käyttötalouden subventioasteesta. Tämä on perus- teltua siksi, että infrainvestoinnit vaikuttavat myönteisesti kuntien maankäytön kehittämiseen ja siten laajemmin kaupunkitalouteen.

Kuntakohtaisen ylijäämän käyttö tai alijäämän kattaminen esityksen mukaisesti on tarkoituksenmukaista kuntaosuuden vuosittaisten muu- tostensaamiseksi.

Kuntien väliseen kustannusjakoon tarvittavat metron matkustajamäärä- ja lippulajitulkimukset tulee päivittää, kun länsimetron jatke Kivenlah- teen otetaan käyttöön. Metroliikenteen kulujen jakamisessa tulee käyt- tää päivitettyjä tietoja viimeistään tilinpäätösvaiheessa 2023.

Hinnoittelun kehittäminen

Esitetyt uudet hinnoitteluvaihtoehdot rakentuvat kaikki ajatukselle, jos- sa nykyisen vyöhykejaon AB-alueiden lyhyempien matkojen lippujen hinnat nousevat ja ABC- sekä ABCD-alueilla tehtävien pidempien mat- koiden lippujen hinnat laskevat merkittävästi. Tämän seurauksena kai- kissa esitetyissä malleissa Helsingin kuntaosuus laskee ja muiden kun- tien kuntaosuudet nousevat. Tavoitteena tulisi olla vahvistaa joukkoli-

kenteen käyttöä myös AB-alueilla, johon on kohdistunut ja kohdistuu merkittäviä joukkoliikenneinvestointeja. Hinnoittelumallin tulisi myös kannustaa nykyistä vahvemmin lyhyiden kertamatkojen tekemiseen joukkoliikenneyhteydellä ja toisaalta jatkuvan, pitkäkestoisien kausilipun hankintaan. Tätä varten tulisi ottaa käyttöön yhden vyöhykkeen kertalippu ja tarvittaessa vahvistaa entisestään 12 kuukauden lipun suhteellista edullisuutta. Helsinki vastustaa tarkastusmaksujen korottamista.

Lipputulosten ja kuntaosuuden tasapainottaminen kuntakohtaisesti halutulle tasolle on mahdollista, jos kausiliput hinnoitellaan kuntakohtaisesti. Tällöin yksittäisellä kunnalla on mahdollisuus taloudelliseen tilanteeseensa sopivalla tavalla tukea joukkoliikennettä ja esimerkiksi Helsingin tapauksessa kuntaosuus voidaan säätää 50 %:iin.

Mikään ehdotetuista uusista hinnoittelumalleista ei ole kannatettava. Esitetyt vaihtoehtoiset mallit heikentävät tilannetta helsinkiläisten joukkoliikenteen käyttäjien näkökulmasta ja siksi nykyisen mallin säilyttäminen on isossa kuvassa kannatettavin verrattuna uusiin esitettyihin maileihin. Mikäli hinnoittelumallia muutetaan, niin muutokset eivät saa johtaa siihen, että joukkoliikenteen käyttö laskee siellä, missä joukkoliikenteeseen on investoitu ja investoidaan eniten. Helsingin kaupunginhallituksen viime vuonna antamassa lausunnossa todettiin, että vyöhykeuudistuksen yhteydessä valtaosalla helsinkiläisistä joukkoliikenteen lippujen hinnat nousivat selvästi. Joukkoliikenteen käyttäjämäärät ovat laskeneet voimakkaasti ja yksi tärkeimmistä prioriteeteista on matkustajien houkuttelu takaisin joukkoliikenteen pariin. Edellä mainituista syistä Helsingin joukkoliikenteen lippujen hintoja ei tule tässä tilanteessa nostaa.

Selvityksen mukaan hinnoittelumallit vaikuttaisivat maankäyttöön nostamalla asumisen kysyntää alueilla, joilla joukkoliikennelippujen hinnat laskevat. Tätä voidaan pitää Helsingin vetovoiman kehittymisen näkökulmasta haasteena, vaikkakin kestävien kulkutapojen kulkutapaosuuden kasvaminen on ympäristön näkökulmasta positiivista. Tämäkään kehityskulku ei ole vaikutukseltaan ainoastaan positiivinen, koska tällöin lisääntyy pitkien moottoroitujen matkojen suorite. Pitkällä aikavälillä liikkumisen hinnan aleneminen voi johtaa yhdyskuntarakenteen hajautumiseen, sillä HSL arvioi tasatariffin vaikuttavan seudulla lievästi hajakeskittävästi. Tasatariffin myötä pidempien matkojen liikkumisen hinnan alentaminen todennäköisesti houkuttelisi muuttamaan kauemmas. Hajautuva yhdyskuntarakenteeseen lisää autonkäyttötarvetta ja auton omistusta. Liikennemallitarkasteluissa pitkän aikavälin maankäyttövaikutukset eivät tule esille. Nämä vaikutukset ilmenisivät, mikäli liikennemallitarkastelua täydennettäisiin liikenteen ja maankäytön vuorovaikutusmallitarkasteluilla. Toisaalta tällaisia tarkasteluja tehtiin "Spartacus" ja "Propolis" EU-hankkeissa vuosittuhannen alussa, jolloin Pääkaupunkiseu-

dun yhteistyövaltuuskunta YTV oli yksi töiden rahoittajista. Tasatariffilla on selvitysten mukaan maankäyttöä hajauttava yhdyskuntarakenteelle kielteinen vaikutus ja se toimisi siis Helsingin strategisten tavoitteiden vastaisesti.

Ennen siirtymistä mihinkään uuteen vyöhykehinnottelumalliin tarvitaan mallinnusta, joka ottaa huomioon uusien hinnoitteluvaihtoehtojen tuottamat pidemmän aikavälin maankäyttövaikutukset.

Tehdyistä hinnoitteluselvityksistä ei ilmene onko hinnoitteluvaihtoehtojen arvioinnissa otettu huomioon lippujen hintojen kohoamisen aiheuttama pitkän aikavälin kysyntäjousto matkustajamääriin. Lipunhintojen noston riskinä on aina joukkoliikenteen kysynnän pieneneminen. Tämä voi johtaa huonoon kierteeseen joukkoliikenteen käytön vähentyessä ja lipputulosten pienentyessä, minkä seurauksena palvelutasoa joudutaan laskemaan.

Liikennemalli yksin ei ole paras menetelmä hinnoittelun kehittämisen arviointiin, sillä menetelmä korostaa hinnoittelun vaikutusta käyttöön. Todellisuudessa ihmisten liikkumisvalintaan vaikuttaa joukkoliikenteen palvelutaso ja vuoroväli – erityisesti alueilla, joissa se on heikkoa.

Kaupunginhallitus antoi Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta (TTS) vuosille 2023–2025 seuraavan lausunnon:

HSL:n strategian visio ja strategiset painopisteet antavat hyvän perustan kuntayhtymän toiminnalle. Strategian tavoitteet ovat kannatettavia ja tukevat omalta osaltaan Helsingin kaupungin maankäytön ja liikenteen kehittämiseksi asettamia tavoitteita.

Toimintasuunnitelma

Tuottavuuden kehittäminen on keskeisesti esillä HSL:n toimintasuunnitelmassa, mikä on perusteltua huomioiden tämän hetkinen tilanne. Taloudesta aiheutuvien reunaehtojen sisällä tulee ohjata kasvavaa seutua entistä enemmän kestävään liikkumiseen, toimivaan liikennejärjestelmään ja helppoihin liikkumisvalintoihin. On tärkeää, että toimia joukkoliikenteen tuottavuuden parantamiseksi arvioidaan, suunnitellaan ja toteutetaan tiiviissä yhteistyössä Helsingin kaupungin sekä muiden joukkoliikennekentän toimijoiden kanssa. Lisäksi on tärkeää, että Helsinki, muut seudun kunnat ja näiden yhdessä omistama HSL toimivat yhteiskunnan kokonaisedun mukaisesti eikä yhteiskunnallisten toimijoiden osaoptimointi aiheuta resurssien hukkaa.

Tavoite asiakas- ja markkinaymmärryksen kasvattamisesta on kannattavaa ja vastaa niihin tarpeisiin, joita Helsingin kaupunki on aiempina vuosina nostanut lausunnoissaan esille. HSL:n on nyt tärkeää keskittyä entistä vahvemmin ydintekemiseen eli matkustajia hyvin palvelevan ja kustannustehokkaan joukkoliikenteen suunnitteluun ja löytää siten tehokkaita keinoja vastata strategiisiin tavoitteisiinsa. Samalla vastataan myös omistajaohjauksen HSL:lle asettamiin tavoitteisiin. Matkustajaymmärryksen lisääntyminen antaa parhaat mahdollisuudet vastata matkustajien tarpeisiin. Tietoa asiakkaiden muuttuvista tarpeista tulee hyödyntää palvelujen suunnittelussa, jotta löydetään vaikuttavuudeltaan parhaat joukkoliikenteen kehittämiskohteet.

HSL:n tavoite hyvän palvelutason säilyttämisestä ja sitä kautta matkustajien houkuttelemisesta joukkoliikenteeseen pandemian jälkeisenä aikana on perusteltu ja oikea. Joukkoliikenteen käytön lisääntyminen parantaa joukkoliikenteen taloutta kasvaneina lipputuloina. On hyvä, että HSL tavoittelee ennen kaikkea matkustuksen lisäämistä, eikä liikenteen supistamista. Helsingin kaupunkistrategian tavoite kaupungin yhä voimakkaammasta kasvusta edellyttää, että aiempaa suurempi osuus matkoista tehdään joukkoliikenteellä ja muilla kestäväillä liikkumismuodoilla.

HSL:n esittämät Helsingin joukkoliikenteen palvelutasoon liittyvät muutokset pohjautuvat yhteistyössä valmisteltuihin suunnitelmiin. Raskaan raideliikenteen ja raitiolinjaston kehittäminen ja niiden liikenteeseen tehtävät muutokset ovat Helsingin tavoitteiden mukaisia.

Pandemian aiheuttaman talouden tasapainotustarpeen vuoksi esitetyt palvelutason heikennykset ja tarjonnan vähennykset ovat olleet perusteltuja. Helsinki edellyttää kuitenkin, että jäsenkunnille muodostetaan näistä muutoksista kokonaiskuva ja muutosten vaikutukset joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuksiin selvitetään. Jatkossa tarjonnan heikennyksiä tulee tehdä läpinäkyvillä kriteereillä siten, että vaikutukset joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuteen ovat mahdollisimman vähäiset. Tätä tarkoitusta varten joukkoliikenteen linjakohtainen kannattavuus tulee laskea ja julkaista ja käyttää saatua informaatiota tuottavuustoimien kohdentamisessa joukkoliikenteen käyttäjämäärien kannalta mahdollisimman optimaalisesti.

Tarjonnan heikennysten valmistelussa tulee ottaa huomioon todelliset vaikutukset kustannusrakenteeseen, kun käytetään kustannustehokkaita, mutta samalla pitkiä operointisopimuksia, joissa muutosmahdollisuudet sopimusten aikana ovat rajalliset. On myös otettava huomioon, että erityisesti raideliikenteen liikennetuotannon kokonaiskustannuksista muuttuvat, suorat operointikustannukset muodostavat vain pienen osan. Muu osuus muodostuu kiinteistä pitkän aikavälin investoinneista

mm. infraan, kalustoon sekä muuhun liikennejärjestelmän osiin. Joukkoliikenteen raideinvestointien tuomat kaupunkitaloudelliset hyödyt eivät toteudu, mikäli palvelutaso uusilla raideyhteyksillä jää heikoksi. Näin ollen liikennetarjonnan supistamisen vaikutukset kokonaisinvestointien kannattavuuteen on myös olennaista huomioida valmistelussa.

Kysynnän muutoksia tulee seurata tarkasti. Joukkoliikenteen palvelutason kokonaistilanne tulee arvioida uudestaan, kun lisääntyneestä etätyöstä ja pysyvistä liikkumisen muutoksista on saatu riittävästi tietoa.

Joukkoliikenteen kysynnän ja tarjonnan kohtaamiseen tulee tulevaisuudessa kiinnittää aiempaa enemmän huomiota. Lisääntyneen matkustajaymmärryksen ja parantuneen matkustustiedon perusteella suunnittelua ja palvelutason mitoittamista on järkevää tehdä mahdollisimman resurssiviisaasti.

HSL:n lippu- ja maksujärjestelmän uudistus tilipohjaiseen taustajärjestelmään perustuvaksi on erinomainen kehitysaskel, joka antaa hyvät mahdollisuudet kehittää tulevaisuudessa lipputuotteita. Uusi järjestelmä mahdollistaa myös lähimaksamisen, joka on osoittautunut helppoutensa vuoksi muualla maailmassa lipputuloja kasvattavaksi tekijäksi. Käyttäjä- ja kuluttajatottumukset ovat muuttumassa, mikä tulee ottaa huomioon seudullista joukkoliikennejärjestelmää suunniteltaessa.

Helsingin tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Liikenteen osalta se tarkoittaa hiilidioksidipäästöjen vähentämistä 69 prosentilla vuoteen 2050 verrattuna. Bussiliikenteen nopea sähköistäminen on Helsingin kaupungin ympäristötavoitteiden mukaista. HSL:n tavoite päästöttömästä joukkoliikenteestä on asetettu myöhemmäksi, vuoteen 2035. Jotta Helsinki pääsee tavoitteisiinsa, tulee HSL:n toiminnassaan sitoutua Helsingin alueelleen asettamiin tavoitteisiin päästöjen vähenemisestä vuoteen 2030 mennessä. Kestävän liikkumisen kulkutapaosuuden kasvattaminen on merkittävässä osassa kasvihuonekaasujen vähentämiseen tähtäävissä toiminnoissa, koska liikenne tuottaa 20 % Helsingin kaikista hiilidioksidipäästöistä. Joukkoliikenteen houkuttelevuuden kehittämisellä tulee siitä saada entistä kilpailukykyisempi vaihtoehto henkilöautolle myös pidemmillä matkoilla. Kilpailukykyä parannetaan koko liikennejärjestelmän muutoksilla ja siihen vaikuttaa myös maankäytön tiivistyminen.

Joukkoliikenteen rahoitushaasteiden jatkuessa pandemian jälkeisen toimintaympäristön muutoksen ja energiakriisin myötä tulee HSL:n yhteistyössä Helsingin seudun kuntien kanssa vaikuttaa valtion pääkaupunkiseudulle antaman joukkoliikenteen tuen kasvattamiseksi. Seudun joukkoliikenteen rahoituksen monipuolistaminen lipputuloista ja kuntasuuksista voi tuoda ratkaisuja nykyisiin taloudellisiin haasteisiin. Siten

on perusteltua edelleen vaikuttaa myös siihen, että valtio toteuttaa tiemaksut mahdollistavan lainsäädännön, kuten MAL-sopimuksessa on sovittu, ja että seudun tiemaksutuotot ovat hyödynnettävissä alueen liikennejärjestelmän kestävään kehitykseen.

Taloussuunnitelma

HSL:n tulee toimia kustannustehokkaasti ja pyrkiä toteuttamaan omistajaohjauksen asettamat tavoitteet mm. tuottavuuden kehittämisessä. Tarve talouden tasapainottamiseen tulee vaikuttamaan useita vuosia sekä HSL:n että kaupungin toimintaan ja taloussuunnitteluun.

Lähtökohtaisesti joukkoliikenteen talouden tasapainottamisessa ei tässä poikkeuksellisessa tilanteessa tule sulkea mitään vaihtoehtoa pois. Kaikki käytössä olevat keinot on syytä säilyttää keinovalikoimassa; kuntasuosuksien kasvattaminen, lipunhintojen korottaminen sekä palvelutason ja tarjonnan sopeuttaminen. Tarvittavat talouden sopeutustoimet tulee kohdistaa siten, että lipunhinnat, palvelutaso ja kuntakohtaisten maksuosuuksien taso pidetään kohtuullisessa tasapainossa.

Tilanteessa jossa joukkoliikenteen matkustajamäärät jäivät edelleen merkittävästi alhaisemmalle tasolle kuin koronapandemiaa edeltävänä aikana joukkoliikennejärjestelmän tulevaisuuden kannalta keskeistä on houkutella matkustajia palaamaan joukkoliikenteen käyttäjiksi ja hinnoittelun tulisi kannustaa tähän. Tästä syystä AB-alueen lippujen hintojen nostaminen ei ole perusteltua ja tässä poikkeuksellisessa tilanteessa tulisi lippujen hintojen noston sijaan käydä valtion kanssa vahvasti keskustelua siitä, että valtio huolehtii koko maan joukkoliikenteen kannalta merkittävästä liikennöntialueesta ja tukee joukkoliikenteen nostamista siirtymäajalla poikkeustilannetta edeltävälle tasolle tavalla, jolla lippujen hintoja ei tarvitsisi korottaa.

HSL:n toiminnan ja talouden suunnittelussa tulee kiinnittää huomioita muiden kustannusten (ns. yleiskustannukset) kehittymiseen, joista Helsingin maksuosuus on 63 %, sekä poikkeusoloissa valtiolta saatavan lisärahoituksen maksimointiin. Lisäksi tulee ottaa huomioon se, ettei uusien tulonlähteiden etsiminen tapahdu kuntien tulonlähteitä pienentämällä siten, että kuntien todellinen maksuosuus kasvaa. Kokonaisuuden optimoinnin varmistamiseksi on tärkeää, että HSL suunnittelee uudistukset tiiviissä yhteistyössä Helsingin kaupungin ja Pääkaupunki-seudun Kaupunkiliikenne Oy:n kanssa.

Todennäköisesti joukkoliikenteen käyttäjämäärät ja lipputulot jäivät pidemmäksi ajaksi aiempaa alhaisemmalle tasolle. Joukkoliikenteen käyttäjien luottamus tulee palauttaa ja siten välttää kulkutapaosuuden merkittävä lasku. Pitkällä aikavälillä joukkoliikenteen kulkumuotoosuuden tulee kasvaa koko HSL:n alueella.

HSL:lle asetettujen omistajaohjauksellisten tavoitteiden mukaisesti kuntaosuuksien taso tarkastelukauden 2023–2025 loppuun mennessä tulee olla enintään 50 % kokonaiskustannuksista. HSL:n tulee aktiivisesti etsiä mahdollisuuksia tuottavuuden parantamiseen ja joukkoliikenteen järjestämiseen aikaisempaa kustannustehokkaammin. Tarvittavat talouden sopeutustoimet tulisi kuitenkin osata kohdistaa siten, että lipun hinnat, palvelutaso ja kuntakohtaisten maksuosuuksien taso pidetään kohtuullisessa tasapainossa.

Yhtenä Helsingin kaupungin strategisena tavoitteena on parantaa investointien ohjattavuutta kokonaisuutena. Alustavassa TTS:ssa todetun mukaisesti myös HSL:n tarkoituksena on kehittää strategisen liikennejärjestelmäsuunnittelun vaikutusarviointimenetelmiä. Näihin tavoitteisiin liittyen yhteistyötä kaupungin 10-vuotisen investointiohjelman taloudellisten vaikutusten arvioinnin osalta tulee tiivistää. Kaupunki tarvitsee HSL:ltä tietoa kaupungin investointiohjelman vaikutuksista nykyisten sopimusten mukaisen HSL:n talouteen kolmevuotista taloussuunnitel- makautta pidemmällä aikajänteellä.

Helsingin kaupunginhallituksen 27.6.2022 hyväksymän vuoden 2023 talousarvion raamin mukaisesti Helsingin kaupungin HSL:lle maksa- man kuntaosuuden kasvu saa olla vuonna 2023 enintään 7,659 milj. euroa. HSL:n alustavassa toiminta- ja taloussuunnitelmassa Helsingin kuntaosuuden kasvun oli arvioitu olevan noin 15 milj. euroa.

Joukkoliikenteen investointien rahoittaminen merkittävässä määrin lip- putuloilla on maailmalla hyvin harvinaista – myös kaupallisissa järjes- telmissä. Suurten joukkoliikenneinvestointien hyödyistä suuri osa syn- tyy kaupunkirakenteen kehittämisestä ja hyödyttävät muitakin kuin uu- den linjan matkustajia. Investointikustannusten kierrättäminen HSL:n kautta tarjoaa mahdollisuudet tasapainottaa eri kuntien osuutta inves- tointikustannuksista, mutta lippujen hintojen voimakas nostaminen inf- rakustannuksista johtuvien investointien kattamiseksi ei ole kestävä ratkaisu, kun seutu kasvaa vauhdilla. Investointien subventioastetta tu- lisi seurata erillään käyttötalouden subventioasteesta. Tämä on perus- teltua siksi, että infrainvestoinnit vaikuttavat myönteisesti kuntien maankäytön kehittämiseen ja siten laajemmin kaupunkitalouteen.

Kuntakohtaisen ylijäämän käyttö tai alijäämän kattaminen esityksen mukaisesti on tarkoituksenmukaista kuntaosuuden vuosittaisten muu- tostien tasaamiseksi.

Kuntien väliseen kustannusjakoon tarvittavat metron matkustajamäärä- ja lippulajitulkimukset tulee päivittää, kun länsimetron jatke Kivenlah- teen otetaan käyttöön. Metroliikenteen kulujen jakamisessa tulee käyt- tää päivitettyjä tietoja viimeistään tilinpäätösvaiheessa 2023.

Hinnoittelun kehittäminen

Esitetyt uudet hinnoitteluvaihtoehdot rakentuvat kaikki ajatukselle, jossa nykyisen vyöhykejaon AB-alueiden lyhyempien matkojen lippujen hinnat nousevat ja ABC- sekä ABCD-alueilla tehtävien pidempien matkojen lippujen hinnat laskevat merkittävästi. Tämän seurauksena kaikissa esitetyissä malleissa Helsingin kuntaosuus laskee ja muiden kuntien kuntaosuudet nousevat. Tavoitteena tulisi olla vahvistaa joukkoliikenteen käyttöä myös AB-alueilla, johon on kohdistunut ja kohdistuu merkittäviä joukkoliikenneinvestointeja. Hinnoittelumallin tulisi myös kannustaa nykyistä vahvemmin lyhyiden kertamatkojen tekemiseen joukkoliikenneyhteydellä ja toisaalta jatkuvan, pitkäkestoisien kausilipun hankintaan. Tätä varten tulisi ottaa käyttöön yhden vyöhykkeen kertalippu ja tarvittaessa vahvistaa entisestään 12 kuukauden lipun suhteellista edullisuutta.

Lipputulosten ja kuntaosuuden tasapainottaminen kuntakohtaisesti halutulle tasolle on mahdollista, jos kausiliput hinnoitellaan kuntakohtaisesti. Tällöin yksittäisellä kunnalla on mahdollisuus taloudelliseen tilanteeseensa sopivalla tavalla tukea joukkoliikennettä ja esimerkiksi Helsingin tapauksessa kuntaosuus voidaan säätää 50 %:iin.

Mikään ehdotetuista uusista hinnoittelumalleista ei ole kannatettava. Esitetyt vaihtoehdot heikentävät tilannetta helsinkiläisten joukkoliikenteen käyttäjien näkökulmasta ja siksi nykyisen mallin säilyttäminen on isossa kuvassa kannatettavin verrattuna uusiin esitettyihin malleihin. Mikäli hinnoittelumallia muutetaan, niin muutokset eivät saa johtaa siihen, että joukkoliikenteen käyttö laskee siellä, missä joukkoliikenteeseen on investoitu ja investoidaan eniten. Helsingin kaupunginhallituksen viime vuonna antamassa lausunnossa todettiin, että vyöhykeuudistuksen yhteydessä valtaosalla helsinkiläisistä joukkoliikenteen lippujen hinnat nousivat selvästi. Joukkoliikenteen käyttäjämäärät ovat laskeneet voimakkaasti ja yksi tärkeimmistä prioriteeteista on matkustajien houkuttelu takaisin joukkoliikenteen pariin. Edellä mainituista syistä Helsingin joukkoliikenteen lippujen hintoja ei tule tässä tilanteessa nostaa.

Selvityksen mukaan hinnoittelumallit vaikuttaisivat maankäyttöön nostamalla asumisen kysyntää alueilla, joilla joukkoliikennelippujen hinnat laskevat. Tätä voidaan pitää Helsingin vetovoiman kehittymisen näkökulmasta haasteena, vaikkakin kestävien kulkutapojen kulkutapaosuuden kasvaminen on ympäristön näkökulmasta positiivista. Tämäkään kehityskulku ei ole vaikutukseltaan ainoastaan positiivinen, koska tällöin lisääntyy pitkien moottoroitujen matkojen suorite. Pitkällä aikavälillä liikkumisen hinnan aleneminen voi johtaa yhdyskuntarakenteen hajautumiseen, sillä HSL arvioi tasatariffin vaikuttavan seudulla lievästi haja-

keskittävästi. Tasatariffin myötä pidempien matkojen liikkumisen hinnan alentaminen todennäköisesti houkuttelisi muuttamaan kauemmas. Hajautuva yhdyskuntarakenne lisää autonkäyttötarvetta ja auton omistusta. Liikennemallitarkasteluissa pitkän aikavälin maankäyttövaikutukset eivät tule esille. Nämä vaikutukset ilmenisivät, mikäli liikennemallitarkastelua täydennettäisiin liikenteen ja maankäytön vuorovaikutusmallitarkasteluilla. Toisaalta tällaisia tarkasteluja tehtiin ”Spartacus” ja ”Propolis” EU-hankkeissa vuosituhaten alussa, jolloin Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta YTV oli yksi töiden rahoittajista. Tasatariffilla on selvitysten mukaan maankäyttöä hajauttava yhdyskuntarakenteelle kielteinen vaikutus ja se toimisi siis Helsingin strategisten tavoitteiden vastaisesti.

Ennen siirtymistä mihinkään uuteen vyöhykehinnoittelumalliin tarvitaan mallinnusta, joka ottaa huomioon uusien hinnoitteluvaihtoehtojen tuottamat pidemmän aikavälin maankäyttövaikutukset.

Tehdyistä hinnoitteluselvityksistä ei ilmene onko hinnoitteluvaihtoehtojen arvioinnissa otettu huomioon lippujen hintojen kohoamisen aiheuttama pitkän aikavälin kysyntäjousto matkustajamääriin. Lipunhintojen noston riskinä on aina joukkoliikenteen kysynnän pieneneminen. Tämä voi johtaa huonoon kierteeseen joukkoliikenteen käytön vähentyessä ja lipputulojen pienentyessä, minkä seurauksena palvelutasoa joudutaan laskemaan.

Liikennemalli yksin ei ole paras menetelmä hinnoittelun kehittämisen arviointiin, sillä menetelmä korostaa hinnoittelun vaikutusta käyttöön. Todellisuudessa ihmisten liikkumisvalintaan vaikuttaa joukkoliikenteen palvelutaso ja vuoroväli – erityisesti alueilla, joissa se on heikkoa.

Käsittely

Vastaehdotus:

Minja Koskela: Lisätään kappaleen 25 loppuun: ”Helsinki vastustaa tarkastusmaksujen korottamista.”

Kannattaja: Johanna Nuorteva

Vastaehdotus:

Maarit Vierunen: Poistetaan kappaleen numero 13 lopusta virkkeet: ”Seudun joukkoliikenteen rahoituksen monipuolistaminen lipputuloista ja kuntaosuuksista voi tuoda ratkaisuja nykyisiin taloudellisiin haasteisiin. Siten on perusteltua edelleen vaikuttaa myös siihen, että valtio toteuttaa tiemaksut mahdollistavan lainsäädännön, kuten MAL-sopimuksessa on sovittu, ja että seudun tiemaksutuotot ovat hyödynnettävissä alueen liikennejärjestelmän kestävään kehitykseen.”

29.08.2022

Kannattaja: Daniel Sazonov

Vastaehdotus:

Maarit Vierunen: Poistetaan kappale: ”Lipputulosten ja kuntaosuuden tasapainottaminen kuntakohtaisesti halutulle tasolle on mahdollista, jos kausiliput hinnoitellaan kuntakohtaisesti. Tällöin yksittäisellä kunnalla on mahdollisuus taloudelliseen tilanteeseensa sopivalla tavalla tukea joukkoliikennettä ja esimerkiksi Helsingin tapauksessa kuntaosuus voidaan säätää 50 %:iin.

Kannattaja: Daniel Sazonov

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Minja Koskelan vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 7

Anniina Iskanius, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 8

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Kasper Kivistö, Minja Koskela, Johanna Nuorteva, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki

Kaupunginhallitus hyväksyi Minja Koskelan vastaehdotuksen äänin 8 - 7.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Maarit Vierusen ensimmäisen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen mukaan

Jaa-äännet: 8

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Kasper Kivistö, Minja Koskela, Johanna Nuorteva, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 7

Anniina Iskanius, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Kaupunginhallitus hylkäsi Maarit Vierusen ensimmäisen vastaehdotuksen äänin 8 - 7.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Maarit Vierusen toisen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen mukaan

Jaa-äännet: 8

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Kasper Kivistö, Minja Koskela, Johanna Nuorteva, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 7

Anniina Iskanius, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Kaupunginhallitus hylkäsi Maarit Vierusen toisen vastaehdotuksen äänin 8 - 7.

Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen Minja Koskelan vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 14.6.2022
- 2 Lausuntopyyntö 14.6.2022, liite, HSL alustava TTS2023-2025
- 3 Lausuntopyyntö 14.6.2022, liite, hinnoittelumallien vaikutukset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Helsingin seudun liikenne -
kuntayhtymä

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta (TTS) vuosille 2023–2025 seuraavan lausunnon:

HSL:n strategian visio ja strategiset painopisteet antavat hyvän perustan kuntayhtymän toiminnalle. Strategian tavoitteet ovat kannatettavia

ja tukevat omalta osaltaan Helsingin kaupungin maankäytön ja liikenteen kehittämiseksi asettamia tavoitteita.

Toimintasuunnitelma

Tuottavuuden kehittäminen on keskeisesti esillä HSL:n toimintasuunnitelmassa, mikä on perusteltua huomioiden tämän hetkinen tilanne. Taloudesta aiheutuvien reunaehtojen sisällä tulee ohjata kasvavaa seutua entistä enemmän kestävään liikkumiseen, toimivaan liikennejärjestelmään ja helppoihin liikkumisvalintoihin. On tärkeää, että toimia joukkoliikenteen tuottavuuden parantamiseksi arvioidaan, suunnitellaan ja toteutetaan tiiviissä yhteistyössä Helsingin kaupungin sekä muiden joukkoliikennekentän toimijoiden kanssa. Lisäksi on tärkeää, että Helsinki, muut seudun kunnat ja näiden yhdessä omistama HSL toimivat yhteiskunnan kokonaisedun mukaisesti eikä yhteiskunnallisten toimijoiden osaoptimointi aiheuta resurssien hukkaa.

Tavoite asiakas- ja markkinaymmärryksen kasvattamisesta on kannatettavaa ja vastaa niihin tarpeisiin, joita Helsingin kaupunki on aiempina vuosina nostanut lausunnoissaan esille. HSL:n on nyt tärkeää keskittyä entistä vahvemmin ydintekemiseen eli matkustajia hyvin palvelevan ja kustannustehokkaan joukkoliikenteen suunnitteluun ja löytää siten tehokkaita keinoja vastata strategiisiin tavoitteisiinsa. Samalla vastataan myös omistajaohjauksen HSL:lle asettamiin tavoitteisiin. Matkustajaymmärryksen lisääntyminen antaa parhaat mahdollisuudet vastata matkustajien tarpeisiin. Tietoa asiakkaiden muuttuvista tarpeista tulee hyödyntää palvelujen suunnittelussa, jotta löydetään vaikuttavuudeltaan parhaat joukkoliikenteen kehittämiskohteet.

HSL:n tavoite hyvän palvelutason säilyttämisestä ja sitä kautta matkustajien houkuttelemisesta joukkoliikenteeseen pandemian jälkeisenä aikana on perusteltu ja oikea. Joukkoliikenteen käytön lisääntyminen parantaa joukkoliikenteen taloutta kasvaneina lipputuloina. On hyvä, että HSL tavoittelee ennen kaikkea matkustuksen lisäämistä, eikä liikenteen supistamista. Helsingin kaupunkistrategian tavoite kaupungin yhä voimakkaammasta kasvusta edellyttää, että aiempaa suurempi osuus matkoista tehdään joukkoliikenteellä ja muilla kestäväillä liikkumismuodoilla.

HSL:n esittämät Helsingin joukkoliikenteen palvelutasoon liittyvät muutokset pohjautuvat yhteistyössä valmisteltuihin suunnitelmiin. Raskaan raideliikenteen ja raitiolinjaston kehittäminen ja niiden liikenteeseen tehtävät muutokset ovat Helsingin tavoitteiden mukaisia.

Pandemian aiheuttaman talouden tasapainotustarpeen vuoksi esitetyt palvelutason heikennykset ja tarjonnan vähennykset ovat olleet perusteltuja. Helsinki edellyttää kuitenkin, että jäsenkunnille muodostetaan

näistä muutoksista kokonaiskuva ja muutosten vaikutukset joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuksiin selvitetään. Jatkossa tarjonnan heikennyksiä tulee tehdä läpinäkyvillä kriteereillä siten, että vaikutukset joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuteen ovat mahdollisimman vähäiset. Tätä tarkoitusta varten joukkoliikenteen linjakohtainen kannattavuus tulee laskea ja julkaista ja käyttää saatua informaatiota tuottavuustoimien kohdentamisessa joukkoliikenteen käyttäjämäärien kannalta mahdollisimman optimaalisesti.

Tarjonnan heikennysten valmistelussa tulee ottaa huomioon todelliset vaikutukset kustannusrakenteeseen, kun käytetään kustannustehokkaita, mutta samalla pitkiä operointisopimuksia, joissa muutosmahdollisuudet sopimusten aikana ovat rajalliset. On myös otettava huomioon, että erityisesti raideliikenteen liikennetuotannon kokonaiskustannuksista muuttuvat, suorat operointikustannukset muodostavat vain pienen osan. Muu osuus muodostuu kiinteistä pitkän aikavälin investoinneista mm. infraan, kalustoon sekä muuhun liikennejärjestelmän osiin. Joukkoliikenteen raideinvestointien tuomat kaupunkitaloudelliset hyödyt eivät toteudu, mikäli palvelutaso uusilla raideyhteyksillä jää heikoksi. Näin ollen liikennetarjonnan supistamisen vaikutukset kokonaisinvestointien kannattavuuteen on myös olennaista huomioida valmistelussa.

Kysynnän muutoksia tulee seurata tarkasti. Joukkoliikenteen palvelutason kokonaistilanne tulee arvioida uudestaan, kun lisääntyneestä etätyöstä ja pysyvistä liikkumisen muutoksista on saatu riittävästi tietoa.

Joukkoliikenteen kysynnän ja tarjonnan kohtaamiseen tulee tulevaisuudessa kiinnittää aiempaa enemmän huomiota. Lisääntyneen matkustajaymmärryksen ja parantuneen matkustustiedon perusteella suunnittelua ja palvelutason mitoitusta on järkevää tehdä mahdollisimman resurssiviisaasti.

HSL:n lippu- ja maksujärjestelmän uudistus tilipohjaiseen taustajärjestelmään perustuvaksi on erinomainen kehitysaskel, joka antaa hyvät mahdollisuudet kehittää tulevaisuudessa lipputuotteita. Uusi järjestelmä mahdollistaa myös lähimaksamisen, joka on osoittautunut helppoutensa vuoksi muualla maailmassa lipputuloja kasvattavaksi tekijäksi. Käyttäjä- ja kuluttajatottumukset ovat muuttumassa, mikä tulee ottaa huomioon seudullista joukkoliikennejärjestelmää suunniteltaessa.

Helsingin tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Liikenteen osalta se tarkoittaa hiilidioksidipäästöjen vähentämistä 69 prosentilla vuoteen 2005 verrattuna. Bussiliikenteen nopea sähköistäminen on Helsingin kaupungin ympäristötavoitteiden mukaista. HSL:n tavoite päästöttömästä joukkoliikenteestä on asetettu myöhemmäksi, vuoteen 2035. Jotta Helsinki pääsee tavoitteisiinsa, tulee HSL:n toi-

minnassaan sitoutua Helsingin alueelleen asettamiin tavoitteisiin päästöjen vähenemisestä vuoteen 2030 mennessä. Kestävän liikkumisen kulkutapaosuuden kasvattaminen on merkittävässä osassa kasvihuonekaasujen vähentämiseen tähtäävissä toimissa, koska liikenne tuottaa 20 % Helsingin kaikista hiilidioksidipäästöistä. Joukkoliikenteen houkuttelevuuden kehittämällä tulee siitä saada entistä kilpailukykyisempi vaihtoehto henkilöautolle myös pidemmällä matkoilla. Kilpailukykyä parannetaan koko liikennejärjestelmän muutoksilla ja siihen vaikuttaa myös maankäytön tiivistyminen.

Joukkoliikenteen rahoitushaasteiden jatkuessa pandemian jälkeisen toimintaympäristön muutoksen ja energiakriisin myötä tulee HSL:n yhteistyössä Helsingin seudun kuntien kanssa vaikuttaa valtion pääkaupunkiseudulle antaman joukkoliikenteen tuen kasvattamiseksi. Seudun joukkoliikenteen rahoituksen monipuolistaminen lipputuloista ja kuntasuuksista voi tuoda ratkaisuja nykyisiin taloudellisiin haasteisiin. Siten on perusteltua edelleen vaikuttaa myös siihen, että valtio toteuttaa tiemaksut mahdollistavan lainsäädännön, kuten MAL-sopimuksessa on sovittu, ja että seudun tiemaksutuotot ovat hyödynnettävissä alueen liikennejärjestelmän kestävään kehitykseen.

Taloussuunnitelma

HSL:n tulee toimia kustannustehokkaasti ja pyrkiä toteuttamaan omistajaohjauksen asettamat tavoitteet mm. tuottavuuden kehittämisessä. Tarve talouden tasapainottamiseen tulee vaikuttamaan useita vuosia sekä HSL:n että kaupungin toimintaan ja taloussuunnitteluun.

Lähtökohtaisesti joukkoliikenteen talouden tasapainottamisessa ei tässä poikkeuksellisessa tilanteessa tule sulkea mitään vaihtoehtoa pois. Kaikki käytössä olevat keinot on syytä säilyttää keinovalikoimassa; kuntasuuksien kasvattaminen, lipunhintojen korottaminen sekä palvelutason ja tarjonnan sopeuttaminen. Tarvittavat talouden sopeutustoimet tulee kohdistaa siten, että lipunhinnat, palvelutaso ja kuntakohtaisten maksuosuuksien taso pidetään kohtuullisessa tasapainossa.

Tilanteessa jossa joukkoliikenteen matkustajamäärät jäivät edelleen merkittävästi alhaisemmalle tasolle kuin koronapandemiaa edeltävänä aikana joukkoliikennejärjestelmän tulevaisuuden kannalta keskeistä on houkuttaa matkustajia palaamaan joukkoliikenteen käyttäjiksi ja hinnoittelun tulisi kannustaa tähän. Tästä syystä AB-alueen lippujen hintojen nostaminen ei ole perusteltua ja tässä poikkeuksellisessa tilanteessa tulisi lippujen hintojen noston sijaan käydä valtion kanssa vahvasti keskustelua siitä, että valtio huolehtii koko maan joukkoliikenteen kannalta merkittävästä liikennöntialueesta ja tukee joukkoliikenteen nos-

tamista siirtymäajalla poikkeustilannetta edeltävälle tasolle tavalla, jolla lippujen hintoja ei tarvitsisi korottaa.

HSL:n toiminnan ja talouden suunnittelussa tulee kiinnittää huomioita muiden kustannusten (ns. yleiskustannukset) kehittymiseen, joista Helsingin maksuosuus on 63 %, sekä poikkeusoloissa valtiolta saatavan lisärahoituksen maksimointiin. Lisäksi tulee ottaa huomioon se, ettei uusien tulonlähteiden etsiminen tapahdu kuntien tulonlähteitä pienentämällä siten, että kuntien todellinen maksuosuus kasvaa. Kokonaisuuden optimoinnin varmistamiseksi on tärkeää, että HSL suunnittelee uudistukset tiiviissä yhteistyössä Helsingin kaupungin ja Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n kanssa.

Todennäköisesti joukkoliikenteen käyttäjämäärät ja lipputulot jäävät pidemmäksi ajaksi aiempaa alhaisemmalle tasolle. Joukkoliikenteen käyttäjien luottamus tulee palauttaa ja siten välttää kulkutapaosuuden merkittävä lasku. Pitkällä aikavälillä joukkoliikenteen kulkumuotoosuuden tulee kasvaa koko HSL:n alueella.

HSL:lle asetettujen omistajaohjauksellisten tavoitteiden mukaisesti kuntaosuuksien taso tarkastelukauden 2023–2025 loppuun mennessä tulee olla enintään 50 % kokonaiskustannuksista. HSL:n tulee aktiivisesti etsiä mahdollisuuksia tuottavuuden parantamiseen ja joukkoliikenteen järjestämiseen aikaisempaa kustannustehokkaammin. Tarvittavat talouden sopeutustoimet tulisi kuitenkin osata kohdistaa siten, että lipun hinnat, palvelutaso ja kuntakohtaisten maksuosuuksien taso pidetään kohtuullisessa tasapainossa.

Yhtenä Helsingin kaupungin strategisena tavoitteena on parantaa investointien ohjattavuutta kokonaisuutena. Alustavassa TTS:ssa todetun mukaisesti myös HSL:n tarkoituksena on kehittää strategisen liikennejärjestelmäsuunnittelun vaikutusarviointimenetelmiä. Näihin tavoitteisiin liittyen yhteistyötä kaupungin 10-vuotisen investointiohjelman taloudellisten vaikutusten arvioinnin osalta tulee tiivistää. Kaupunki tarvitsee HSL:ltä tietoa kaupungin investointiohjelman vaikutuksista nykyisten sopimusten mukaisen HSL:n talouteen kolmevuotista taloussuunnitelmakautta pidemmällä aikajänteellä.

Helsingin kaupunginhallituksen 27.6.2022 hyväksymän vuoden 2023 talousarvion raamin mukaisesti Helsingin kaupungin HSL:lle maksuman kuntaosuuden kasvu saa olla vuonna 2023 enintään 7,659 milj. euroa. HSL:n alustavassa toiminta- ja taloussuunnitelmassa Helsingin kuntaosuuden kasvun oli arvioitu olevan noin 15 milj. euroa.

Joukkoliikenteen investointien rahoittaminen merkittävässä määrin lipputuloilla on maailmalla hyvin harvinaista – myös kaupallisissa järjestelmissä. Suurten joukkoliikenneinvestointien hyödyistä suuri osa syn-

tyy kaupunkirakenteen kehittämisestä ja hyödyttävät muitakin kuin uuden linjan matkustajia. Investointikustannusten kierrättäminen HSL:n kautta tarjoaa mahdollisuudet tasapainottaa eri kuntien osuutta investointikustannuksista, mutta lippujen hintojen voimakas nostaminen infrakustannuksista johtuvien investointien kattamiseksi ei ole kestävä ratkaisu, kun seutu kasvaa vauhdilla. Investointien subventioastetta tulisi seurata erillään käyttötalouden subventioasteesta. Tämä on perusteltua siksi, että infrainvestoinnit vaikuttavat myönteisesti kuntien maankäytön kehittämiseen ja siten laajemmin kaupunkitalouteen.

Kuntakohtaisen ylijäämän käyttö tai alijäämän kattaminen esityksen mukaisesti on tarkoituksenmukaista kuntaosuuden vuosittaisten muutosten tasaamiseksi.

Kuntien väliseen kustannusjakoon tarvittavat metron matkustajamäärä- ja lippulajitukimukset tulee päivittää, kun länsimetron jatke Kivenlahteen otetaan käyttöön. Metroliikenteen kulujen jakamisessa tulee käyttää päivitettyjä tietoja viimeistään tilinpäätösvaiheessa 2023.

Hinnoittelun kehittäminen

Esitetyt uudet hinnoitteluvaihtoehdot rakentuvat kaikki ajatukselle, jossa nykyisen vyöhykejaon AB-alueiden lyhyempien matkojen lippujen hinnat nousevat ja ABC- sekä ABCD-alueilla tehtävien pidempien matkojen lippujen hinnat laskevat merkittävästi. Tämän seurauksena kaikissa esitetyissä malleissa Helsingin kuntaosuus laskee ja muiden kuntien kuntaosuudet nousevat. Tavoitteena tulisi olla vahvistaa joukkoliikenteen käyttöä myös AB-alueilla, johon on kohdistunut ja kohdistuu merkittäviä joukkoliikenneinvestointeja. Hinnoittelumallin tulisi myös kannustaa nykyistä vahvemmin lyhyiden kertamatkojen tekemiseen joukkoliikenneyhteydellä ja toisaalta jatkuvan, pitkäkestoisien kausilipun hankintaan. Tätä varten tulisi ottaa käyttöön yhden vyöhykkeen kertalippu ja tarvittaessa vahvistaa entisestään 12 kuukauden lipun suhteellista edullisuutta.

Lipputulosten ja kuntaosuuden tasapainottaminen kuntakohtaisesti halutulle tasolle on mahdollista, jos kausiliput hinnoitellaan kuntakohtaisesti. Tällöin yksittäisellä kunnalla on mahdollisuus taloudelliseen tilanteeseensa sopivalla tavalla tukea joukkoliikennettä ja esimerkiksi Helsingin tapauksessa kuntaosuus voidaan säätää 50 %:iin.

Mikään ehdotetuista uusista hinnoittelumalleista ei ole kannatettava. Esitetyt vaihtoehtoiset mallit heikentävät tilannetta helsinkiläisten joukkoliikenteen käyttäjien näkökulmasta ja siksi nykyisen mallin säilyttäminen on isossa kuvassa kannatettavin verrattuna uusiin esitettyihin malleihin. Mikäli hinnoittelumallia muutetaan, niin muutokset eivät saa johtaa siihen, että joukkoliikenteen käyttö laskee siellä, missä joukkoliiken-

teeseen on investoitu ja investoidaan eniten. Helsingin kaupunginhallituksen viime vuonna antamassa lausunnossa todettiin, että vyöhykeuudistuksen yhteydessä valtaosalla helsinkiläisistä joukkoliikenteen lippujen hinnat nousivat selvästi. Joukkoliikenteen käyttäjämäärät ovat laskeneet voimakkaasti ja yksi tärkeimmistä prioriteeteista on matkustajien houkuttelu takaisin joukkoliikenteen pariin. Edellä mainituista syistä Helsingin joukkoliikenteen lippujen hintoja ei tule tässä tilanteessa nostaa.

Selvityksen mukaan hinnoittelumallit vaikuttaisivat maankäyttöön nostamalla asumisen kysyntää alueilla, joilla joukkoliikennelippujen hinnat laskevat. Tätä voidaan pitää Helsingin vetovoiman kehittymisen näkökulmasta haasteena, vaikkakin kestävien kulkutapojen kulkutapaosuuden kasvaminen on ympäristön näkökulmasta positiivista. Tämäkään kehityskulku ei ole vaikutukseltaan ainoastaan positiivinen, koska tällöin lisääntyy pitkien moottoroitujen matkojen suorite. Pitkällä aikavälillä liikkumisen hinnan aleneminen voi johtaa yhdyskuntarakenteen hajautumiseen, sillä HSL arvioi tasatariffin vaikuttavan seudulla lievästi hajakeskittävästi. Tasatariffin myötä pidempien matkojen liikkumisen hinnan alentaminen todennäköisesti houkuttelisi muuttamaan kauemmas. Hajautuva yhdyskuntarakenne lisää autonkäyttötarvetta ja auton omistusta. Liikennemallitarkasteluissa pitkän aikavälin maankäyttövaikutukset eivät tule esille. Nämä vaikutukset ilmenisivät, mikäli liikennemallitarkastelua täydennettäisiin liikenteen ja maankäytön vuorovaikutusmallitarkasteluilla. Toisaalta tällaisia tarkasteluja tehtiin "Spartacus" ja "Propolis" EU-hankkeissa vuosituhaten alussa, jolloin Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta YTV oli yksi töiden rahoittajista. Tasatariffilla on selvitysten mukaan maankäyttöä hajauttava yhdyskuntarakenteelle kielteinen vaikutus ja se toimisi siis Helsingin strategisten tavoitteiden vastaisesti.

Ennen siirtymistä mihinkään uuteen vyöhykehinnoittelumalliin tarvitaan mallinnusta, joka ottaa huomioon uusien hinnoitteluvaihtoehtojen tuottamat pidemmän aikavälin maankäyttövaikutukset.

Tehdyistä hinnoitteluselvityksistä ei ilmene onko hinnoitteluvaihtoehtojen arvioinnissa otettu huomioon lippujen hintojen kohoamisen aiheuttama pitkän aikavälin kysyntäjousto matkustajamääriin. Lipunhintojen noston riskinä on aina joukkoliikenteen kysynnän pieneneminen. Tämä voi johtaa huonoon kierteeseen joukkoliikenteen käytön vähentyessä ja lipputulosten pienentyessä, minkä seurauksena palvelutasoa joudutaan laskemaan.

Liikennemalli yksin ei ole paras menetelmä hinnoittelun kehittämisen arviointiin, sillä menetelmä korostaa hinnoittelun vaikutusta käyttöön.

Todellisuudessa ihmisten liikkumisvalintaan vaikuttaa joukkoliikenteen palvelutaso ja vuoroväli – erityisesti alueilla, joissa se on heikkoa.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

HSL pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa HSL:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2023–2025. Lausuntoa on pyydetty 31.8.2022 mennessä.

Yleistä

HSL:n perussopimuksen mukaan kuntayhtymällä on oltava taloussuunnitelma, joka ajoittuu kolmelle seuraavalle vuodelle. Taloussuunnitelma tarkistetaan vuosittain. HSL:n hallitus laatii ehdotuksen taloussuunnitelmaksi. Ehdotuksesta pyydetään jäsenkuntien lausunnot. Taloussuunnitelman tulee sisältää mm. strategiasuunnitelma sekä tariffien ja palveluverkon muutoksia koskevat suunnitelmat.

HSL on pyytänyt kaupungilta lausuntoa taloussuunnitelmaehdotuksesta 2023–2025. HSL pyytää jäsenkuntiaan ottamaan lausunnoissaan kantaa erityisesti seuraaviin kysymyksiin:

1) Toimintasuunnitelma

- HSL:n keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja toimenpiteet TTS-kaudella suhteessa strategiaan
- Liikenteen palvelutason arviointi ja markkinaymmärryksen perusteella suunniteltavat muutokset tarjontaan ja palvelutasoihin

2) Taloussuunnitelma

- Lipputulotavoitteet TTS-kaudella
- Kuntaosuuksien hyväksyttävä taso suhteessa lipputuloihin
- Kuntakohtaisen alijäämän kattaminen/ylijäämän käyttö TTS-kaudella

3) Hinnoittelun kehittäminen

- Näkemys tehdystä selvityksestä ja eri hinnoittelumallivaihtoehdoista

HSL:n strategia

HSL:n yhtymäkokous hyväksyy hallituskausittain laadittavan toiminnan kehittämistä ohjaavan strategian. HSL:n strategia kausille 2022–2025 hyväksyttiin 18.1.2022.

HSL:n visiona on olla vuonna 2030 kestävä liikunnan johtava toimija, mahdollistaja ja kumppani. Uuden strategian mukaiset arvot ovat: olemme luottamuksen arvoisia, uudistamme rohkeasti ja onnistumme yhdessä. Neljä strategista tavoitetta ovat: kohti päästötöntä joukkoliikennettä, joukkoliikenteen käyttö ennätyslukemissa, kustannustehokas joukkoliikenne ja tasapainoinen talous. Näissä tavoitteissa korostuvat talouden tervehdyttäminen, asiakkaiden paluu joukkoliikenteeseen ja päästöjen vähentäminen.

HSL:n listaamat keskeiset strategiset tavoitteet toiminta- ja taloussuunnitelmakaudella (TTS) 2022–2025 ovat: kohti päästötöntä joukkoliikennettä, joukkoliikenteen käyttö ennätyslukemissa, kustannustehokas joukkoliikenne ja tasapainoinen talous. Näiden tavoitteiden saavuttamista tukevia menestystekijöitä ovat tyytyväisten ja uskollisten asiakkaiden määrän kasvattaminen houkuttelevilla ja asiakastarpeisiin kohdennetuilla palveluilla, saumattoman ja kestävä liikunnan varmistaminen sujuvilla matkaketuilla sekä oikea-aikaisen ja laadukkaan tiedon hyödyntäminen asiakasarvon ja tuottavuuden vahvistamiseksi.

HSL:n yhtymäkokous on kehottanut laatimaan suunnitelman siitä, miten jäsenkuntien omistajaohjaustavoitteiden mukaiset kuntakohtaiset subventiotasot saavutetaan. Suunnitelman tulee kytkeytyä laadittavaan ja toimeenpantavaan tuottavuusohjelmaan ja siinä tulee esittää liiketoiminnallisia keinoja joukkoliikenteen houkuttelevuuden ja asiakastytyväisyyden kasvattamiseksi muuttuneissa olosuhteissa esimerkiksi lipputuotteita kehittämällä. HSL:n valmistelussa olevassa tuottavuusohjelmassa aiotaan keskittyä tarkastelemaan ja selvittämään toimenpiteitä, joilla pystytään tasapainottamaan taloutta ja saavuttamaan strategiakaudella haluttu tasapaino kuntaosuuden tason ja muun tulorahoituksen välillä. Tuottavuusohjelman tavoitteena on tunnistaa keinoja, joilla tuottavuutta parannetaan pidemmällä tähtäimellä, pysyviä, rakenteellisia uudistuksia toteuttamalla.

Taloussuunnitelma

HSL:n toiminnan ja talouden suunnittelu vallitsevassa tilanteessa on haastavaa. Koronapandemian vaikutus matkustamiseen, mahdollinen raju kustannustason nousu erityisesti polttoaineissa ja energiassa sekä valmistuvien joukkoliikenteen infrahankkeiden aiheuttama kustannusten kasvu tuovat epävarmuutta matkustajamäärien ja lipputulosten enustamiseen sekä tulorahoituksen riittävyyteen.

Matkustajamäärien kehityksen osalta alustava toiminta- ja taloussuunnitelma perustuu ennusteelle, jossa nousijamäärät ovat TTS-kauden lopulla vuonna 2025 edelleen -9 % alle vertailuvuoden 2019 tason.

HSL:n toimintamenojen on vuonna 2023 arvioitu olevan yhteensä 849,4 milj. euroa. Toimintamenot kasvavat vuoden 2022 toteutumaennusteeseen verrattuna 97,4 milj. euroa (+ 13,0 %). Vuonna 2024 toimintamenojen arvioidaan olevan 876,9 milj. euroa ja vuonna 2025 877,0 milj. euroa.

Joukkoliikenteen operointikustannukset vuonna 2023 ovat 574,5 milj. euroa, mikä muodostaa 67,6 % HSL:n toimintamenoista. Liikennemuodoittain kustannukset jakautuvat seuraavasti: bussiliikenne 357,3 milj. euroa (62,2 %), metroliikenne 59,0 milj. euroa (10,3 %), raitio- ja pikaraitioliikenne 69,3 milj. euroa (12,1 %), junaliikenne 84,7 milj. euroa (14,7 %) sekä lauttaliikenne 4,1 milj. euroa (0,7 %).

HSL:n kautta laskutettava kuntien joukkoliikenteen infrasta maksettava käyttökorvaus vuonna 2023 on 198,2 milj. euroa. Tästä metron osuus on 147,7 milj. euroa (74,5 %). Inframenoihin sisällytetään 50 % investointien poistoista ja koroista sekä hallinto- ja ylläpitokulut täysimääräisinä.

Muuhun kuin liikennöitsijöille maksettaviin liikennöintikorvauksiin ja infrapalvelujen ostoihin käytetään 43,2 milj. euroa vuonna 2023. Näistä palveluostoista yli puolet (26,0 milj. euroa) on HSL:n tietojärjestelmien kustannuksia, joilla ylläpidetään lippu- ja informaatiojärjestelmiä ja niihin liittyviä kapasiteettipalveluita sekä huolehditaan laitteiden huollosta.

HSL:n toimintatulot vuonna 2023 ovat yhteensä 860,6 milj. euroa. Kasvu kuluvaan vuoteen ennusteeseen verrattuna on 86,7 milj. euroa (+ 11,2 %). Toimintatulojen arvioidaan olevan 888,6 milj. euroa vuonna 2024 ja 889,5 milj. euroa vuonna 2025.

Vuonna 2023 lipputuloja arvioidaan kertyvän yhteensä 375,1 milj. euroa. Lipputuloarvio vuonna 2023 on 71,6 milj. euroa kuluvaan vuoteen ennustetta suurempi. Alustavassa toiminta- ja taloussuunnitelmassa todetaan, lipputuloarvio edellyttää toteutuakseen sekä hintatason että muiden hinnoittelutekijöiden kriittistä tarkastelua syksyllä 2022, kun HSL:n hallitus tekee päätöksen lippujen hinnoista vuodelle 2023.

Kuntaosuudet vuonna 2023 ovat yhteensä 464,2 milj. euroa. Keskimääräiseksi subventioasteeksi muodostuu 54,7 %. Kuntaosuudet ovat yhteensä 476,3 milj. euroa vuonna 2024 ja 472,2 milj. euroa vuonna 2025.

Helsingin kuntaosuuden on arvioitu vuonna 2023 olevan 239,5 milj. euroa. Tämä on 15,0 milj. euroa (+ 6,7 %) enemmän kuin HSL:n taloussuunnitelmassa vuodelle 2022 määritetty kuntaosuus. Vuonna 2023 Helsingille kohdistuvat operointikustannukset ovat 326,6 milj. euroa (70 %), infrakustannukset 91,3 milj. euroa (19 %) ja muut kustannukset

51,4 milj. euroa (11 %). Helsingin osuudessa infrakustannukset kasvavat edellisestä vuodesta noin 16 milj. eurolla (+ 21,0 %). Myös operointikustannusten on arvioitu kasvavan voimakkaasti, noin 41 milj. eurolla (+ 14,5 %). Lisääntyvän metro- ja ratikkaliikenteen lisäksi operointikustannuksia kasvattaa oletettu kustannustason nousu, joka kohdistuu ennen kaikkea polttoaineisiin ja sitä kautta bussiliikenteeseen. Helsingin kuntaosuuden kasvusta voi ajatella noin 3 milj. euron (19 %) johtuvan infrakustannusten noususta.

Helsingin aiemmilta vuosilta HSL:n kassaan kertynyt ylijäämä oli enimmillään 43,3 milj. euroa. Ylijäämän avulla oli mahdollista tasata suuriakin vuotuisia muutoksia kuntaosuuden kasvaessa talousarviota valmisteltaessa. Ylijäämät on kuitenkin koronavuosien pienentyneiden lipputulojen vuoksi käytetty. Tällä hetkellä Helsingin osalta ennuste on, että vuoden 2022 lopussa kuntaosuudessa on alijäämää 2,1 milj. euroa.

Helsingin kuntaosuuden on arvioitu olevan 249,0 milj. euroa vuonna 2024 ja 246,7 milj. euroa vuonna 2025. Subventioasteeksi muodostuu vuonna 2023 50,9 %, vuonna 2024 50,9 % ja vuonna 2025 50,3 %.

HSL tulee esittämään vuoden 2023 tarkastusmaksun korotusta. Tarkastusmaksutuottoja arvioidaan kertyvän 4,0 milj. euroa vuodessa, joista kirjataan luottotappiota noin 1,5 milj. euroa. Tarkastusmaksutuotot on laskettu taloussuunnitelmassa voimassa olevan 80 euron tarkastusmaksun määrän mukaisina.

Vuoden 2023 toimintakatteen ennen rahoitustuottoja ja -kuluja sekä poistoja, arvioidaan olevan 11,2 milj. euroa ylijäämäinen. Suunnitelman mukaiset poistot ovat 15,1 milj. euroa vuonna 2023. Tilikauden alijäämäksi arvioidaan 4,0 milj. euroa ja se voidaan kattaa edellisvuosien ylijäämästä.

Keskeisiä muutoksia suunnitelmakaudella

Järvenpää tekee HSL-jäsenyydestä uudelleentarkastelun tähtäimessä vuosi 2024, jolloin Järvenpään sisäisen bussiliikenteen nykyinen sopimus on päättyvässä.

Merkittävimmät liikenteen palvelutasomuutokset suunnitelmakaudella ovat:

Vuonna 2023

- Metroliikenne Kivenlahteen aloitetaan Länsimetron 2. vaiheen valmistuttua. Vuoden alusta alkaen nykyisin Matinkylään päättyvien junien reitti jatketaan Kivenlahteen asti.

- Raitioliikenteessä varaudutaan linjan 8 jatkeeseen Jätkäsaarella osuudella Saukonpaasi–Melkinlaituri. Pasilassa otetaan käyttöön uudet rataosuudet Asemapäällikönkadulla ja Pasilankadulla, mikä mahdollistaa reittimuutokset linjoilla 2, 7 ja 9.

- Raide-Jokerin eli pikaraitiolinjan 550 liikenteen käynnistämiseen varaudutaan syyskaudella 2023, jolloin nykyinen runkobussilinja 550 lakautetaan.

- Kivenlahden metrolinjan käynnistymisen myötä Etelä-Espoon liityntälinjoille tehdään suunnitelmien mukaiset linjastomuutokset.

Vuonna 2024

- Helsingin ja Järvenpään välisessä junaliikenteessä tihennetään vuoroväliä päiväliikenteessä ja lauantaisin klo 9–19 välillä nykyisestä 30 minuutista noin 15 minuuttiin, mikäli Järvenpää liittyy HSL:n jäseneksi.

- Varaudutaan Kalasataman raitiotien liikennöinnin aloitukseen Nihdin ja Länsi-Pasilan välillä.

- Lahdenväylän bussiliikenteessä varaudutaan Kalasataman uuden terminaalialueen mahdollistamiin linjastomuutoksiin.

Vuonna 2025

- ei merkittäviä muutoksia

Lisäksi suunnitelmavuosina bussiliikenteessä varaudutaan lisäämään tarjontaa Malmin entisen lentokentän, Kruunuvuorenrannan ja Kuninkaantammen kasvavia asuinalueita palveleville linjoille. Myös monien katutöiden, metroasemien perusparannusten ja muiden katuliikenteeseen vaikuttavien poikkeusjärjestelyiden aiheuttamiin lisäkustannuksiin varaudutaan.

Kaikkien liikennemuotojen osalta koronakriisin taloudellisten vaikutusten vuoksi vuosina 2020 ja 2021 tehtyjä liikenteen sopeutustoimia jatketaan koko suunnitelmakauden 2023–2025 ajan.

HSL:n lippu- ja maksujärjestelmä uudistetaan perustuen tilipohjaiseen taustajärjestelmään. Uudessa järjestelmässä matkustusoikeus voidaan todentaa matkakortin lisäksi muilla erilaisilla tunnisteilla. Lipputilihankkeeseen sisältyy tilipohjainen tausta, uudet lukijalaitteet ja tulevaisuuden lipputuotteiden sekä palvelumallin konseptointityö. Uudet lukijat mahdollistavat myös lähimaksamisen.

Hinnoittelumallit

Osana lipputilihanketta HSL on tutkinut vaihtoehtoisia tapoja hinnoitella joukkoliikenteen käyttöä. Tavoitteena on ollut selvittää, löytyykö nykyistä vyöhykemallia parempi ratkaisu, joka voitaisiin ottaa käyttöön viimeistään vuoden 2024 alussa. Työssä tarkasteltiin sekä maailmalla käytössä jo olevia että kehitteillä olevia eri tyyppisiä hinnoittelumalleja, joista konseptoitiin HSL:n tarpeisiin soveltuvia ratkaisuluonnoksia asiantuntija-, asiakas- ja sidosryhmäarviointeja varten. Näitä olivat erilaiset vyöhykkeisiin perustuvat, mukaan lukien omavyöhyke- ja tasa-hinnoittelumallit, sekä joukkoliikenteen käyttöön, esim. toteutuneisiin kilometreihin, perustuvat mallit.

Samassa yhteydessä tehdyn kansainvälisen vertailuanalyysin perusteella todettiin, että HSL:n nykyinen vyöhykemalli on jo sinällään varsin edistysellinen ja toimiva, myös kansainvälisellä mittapuulla arvioiden. Uuden hinnoittelumallin tavoitteena on löytää strategian lipputulotavoitetta tukeva, parhaiten kestäviä kulkumuotoja edistävä ja samalla asiakkaille suotuisa hinnoittelumalli.

Lopullisiin vaikutusten arviointiin päätettiin ottaa nykyisiin vyöhykerajoihin perustustuvat kolme erilaista mallivariaatiota sekä tasahinnoittelu. Tutkituissa malleissa selvitettiin eri vyöhykerajojen yhdistämistä, esim. rajan poistamista B:n ja C:n väliltä tai C:n ja D:n väliltä. Lisäksi tutkittiin nykyisten vyöhykkeiden säilyttämistä, mutta pitkien matkojen hintatasojen merkittävää alentamista suhteessa kahden vyöhykkeen matkoihin. Tutkitut erilaiset mallit olivat:

Hinnoitteluvaihtoehto 1 Nykyiset vyöhykkeet uusilla hinnoilla. D-vyöhykkeellä ostettava CD-lippu.

Hinnoitteluvaihtoehto 2 Vyöhykkeet C ja D yhdistetty.

Hinnoitteluvaihtoehto 3 Vyöhykkeet B ja C yhdistetty. A, B ja C vyöhykkeillä on mahdollisuus ostaa lippu vain omalle vyöhykkeelle.

Hinnoitteluvaihtoehto 4 HSL-alueella vain yksi vyöhyke ja tasahinnoittelu.

Eri hinnoitteluvaihtoehtoissa käytetyt kerta- ja 30-päivän lippujen hinnat on esitetty seuraavassa taulukossa esitettynä nykyisiin vyöhykkeisiin perustuen.

matka vyöhykkeellä	lippulaji	nykyhinta	VE 1	VE 2	VE 3	VE 4
AB	kerta	2,80	3,00	3,20	3,40	3,10
AB	30-vrk	65,30	67,50	70,80	75,90	68,50
ABC	kerta	4,10	3,10	3,50	3,40	3,10
ABC	30-vrk	99,70	74,40	86,60	75,90	68,50
ABCD	kerta	5,70	3,60	3,50	3,40	3,10
ABCD	30-vrk	142,70	89,30	86,60	75,90	68,50
A	kerta	2,80	3,00	3,20	2,80	3,10
A	30-vrk	65,30	67,50	70,80	62,50	68,50
B	kerta	2,80	3,00	2,80	2,80	3,10
B	30-vrk	65,30	67,50	62,40	62,50	68,50
C	kerta	2,80	3,00	1,90	2,80	3,10
C	30-vrk	65,30	67,50	48,00	62,50	68,50

Kaikki HSL:n tutkimat uudet hinnoitteluvaihtoehdot rakentuvat ajatukselle, jossa nykyisen vyöhykejaon AB-alueiden matkojen lippujen hinnat nousevat ja ABC- sekä ABCD-alueilla tehtävien pidempien matkojen lippujen hinnat laskevat merkittävästi.

Vaihtoehtojen vaikutustarkastelut toteutettiin liikkumisen ja lipputulojen osalta Helmet-liikennemallianalysein ja asiakaskokemuksen osalta sekä laadullisin että määrällisin asiakas- ja sidosryhmäanalysein.

AB-alueen hinnan korotusten seurauksena kaikissa esitetyissä malleissa Helsingin kuntaosuus laskee ja muiden kuntien kuntaosuudet nousevat. HSL:n tulisi hinnoitteluaan uusiessaan huolehtia myös siitä, että uusilla kunnilla on mahdollisuus liittyä HSL:n joukkoliikennepalvelujen piiriin taloudellisten resurssiensa puitteissa ja liittyminen olisi mahdollista myös vähäisemmällä verovarojen käytöllä.

Myös joukkoliikennematkojen määrä Helsingin alueella laskee kaikissa tutkituissa malleissa. Vastaavasti kaikki tutkitut mallit lisäisivät joukkoliikenteen käyttöä C- ja D-vyöhykkeillä.

HSL:n hallitus päättää hinnoittelusta syksyllä 2022.

Pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajien hyväksymät kuntayhtymien omistajaohjauksen tavoitteet

Pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajat ovat hyväksyneet HSL -kuntayhtymän omistajaohjauksen tavoitteet kaudelle 2022–2025 seuraavasti:

1. Tuottavuuden nousu koko tarkastelukaudella yhteensä vähintään 5 % vuosien 2015– 2019 keskiarvoon verrattuna

2. Kuntaosuudet tarkastelukauden loppuun mennessä enintään 50 % kokonaiskustannuksista
3. Joukkoliikenteen toimivuuden parantaminen.

Saadut lausunnot

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja liikenne liikelaitoksen (HKL) johtokunnan lausunnot.

Esittelijän kannanotto

Esittelijä on ottanut lausuntoesitykseen kaupunkiympäristölautakunnan hyväksymät vastaesitykset lukuun ottamatta joukkoliikenteen investointien rahoittamista koskevaa vastaesitystä ja tarkastusmaksua koskevaa vastaesitystä. Esityksessä on pitäydytty investointien rahoittamisen osalta kaupunkiympäristölautakunnan esittelijän esityksessä (kappale 23). HSL ei ole aiemmasta poiketen pyytänyt kannanottoja tarkastusmaksun korottamisesta. Tarkastusmaksu on ollut vuodesta 2007 alkaen 80 euroa. Joukkoliikenteen tarkastusmaksusta annetun lain mukaan tarkastusmaksun määrä voi olla enintään 40 kertaa niin suuri kuin alin aikuisten kertamaksu (8.6.2006/448). TTS:ssä on todettu, että vuoden 2023 tarkastusmaksuun tullaan esittämään korotusta.

Yhden vyöhykkeen lipun osalta HSL on todennut lausunnossaan Daniel Sazonovin toivomusponnosta 27.1.2022, että tutkittaessa nykyisiin vyöhykerajoihin pohjautuvia vaihtoehtoisia hinnoittelumalleja ovat yhden vyöhykkeen liput mukana tarkastelussa.

Kaupunkiympäristölautakunta esittää, että kaupunginhallitus yhteistyössä HSL:n kanssa arvioi työsuhdematkalipun myöntämistä kaikille kaupungin työntekijöille. Selvitysten laatiminen on käynnistetty kaupunginkanslian henkilöstöosastolla.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 14.6.2022
- 2 Lausuntopyyntö 14.6.2022, liite, HSL alustava TTS2023-2025
- 3 Lausuntopyyntö 14.6.2022, liite, hinnoittelumallien vaikutukset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helsingin seudun liikenne -
kuntayhtymä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 22.08.2022 § 560

HEL 2022-007989 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

22.08.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Johanna Nuortevan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 09.08.2022 § 402

HEL 2022-007989 T 00 01 06

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) 18.1.2022 hyväksytyn strategian 2022-2025 visio ja strategiset painopisteet antavat hyvän perustan HSL:n toiminnalle. Strategian tavoitteet ovat kannatettavia ja tukevat omalta osaltaan Helsingin kaupungin maankäytön ja liikenteen kehittämiseksi asettamia tavoitteita.

Toimintasuunnitelma

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Tuottavuuden kehittäminen on keskeisesti esillä HSL:n toimintasuunnitelmassa, mikä on perusteltua huomioiden tämän hetkinen tilanne. Taloudesta aiheutuvien reunaehtojen sisällä olisi kyettävä ohjaamaan kasvavaa seutua entistä enemmän kestävään liikkumiseen, toimivaan liikennejärjestelmään ja ihmisten entistä helpompiin liikkumisvalintoihin. On tärkeää, että toimia joukkoliikenteen tuottavuuden parantamiseksi arvioidaan, suunnitellaan ja toteutetaan tiiviissä yhteistyössä Helsingin kaupungin sekä muiden joukkoliikennekentän toimijoiden kanssa. Lisäksi on tärkeää, että Helsingin, muiden seudun kuntien ja näiden yhdessä omistaman HSL:n toimet ohjaavat yhteiskunnan kokonaisedun mukaisesti eikä yhteiskunnallisten toimijoiden osaoptimointi aiheuta resurssien hukkaa.

Esitetty tavoite asiakas- ja markkinaymmärryksen kasvattamisesta on kannatettavaa ja vastaa niihin tarpeisiin, joita Helsingin kaupunki on aiempina vuosina nostanut lausunnoissaan esille. HSL:n on nyt tärkeää keskittyä entistä vahvemmin ydintekemiseen eli matkustajia hyvin palvelevan ja kustannustehokkaan joukkoliikenteen suunnitteluun, ja löytää siten tehokkaita keinoja vastata strategiisiin tavoitteisiinsa. Samalla vastataan myös omistajaohjauksen HSL:lle asettamiin tavoitteisiin. Matkustajaymmärryksen lisääntyminen antaa parhaat mahdollisuudet vastata matkustajien tarpeisiin. Tietoa asiakkaiden muuttuvista tarpeista on tärkeää hyödyntää palvelujen suunnittelussa, jotta löydetään vaikuttavuudeltaan parhaat joukkoliikenteen kehittämiskohteet.

HSL:n tavoite hyvän palvelutason säilyttämisestä ja sitä kautta matkustajien houkuttelemisesta joukkoliikenteeseen pandemian jälkeisenä aikana on aivan oikea. Joukkoliikenteen käytön lisääntyminen parantaa joukkoliikenteen taloutta kasvaneina lipputuloina. On hyvä, että HSL tavoittelee ennen kaikkea matkustuksen lisäämistä, eikä liikenteen supistamista. Helsingin kaupunkistrategian tavoite kaupungin yhä voimakkaammasta kasvusta edellyttää, että yhä suurempi osuus matkoista tehdään jatkossa joukkoliikenteellä ja muilla kestävillä liikkumismuodoilla.

HSL:n esittämät Helsingin joukkoliikenteen palvelutasoon liittyvät muutokset pohjautuvat yhteistyössä valmisteltuihin suunnitelmiin. Raskaan raideliikenteen ja raitiolinjaston kehittäminen ja niiden liikenteeseen tehtävät muutokset ovat Helsingin tavoitteiden mukaisia.

Pandemian aiheuttaman talouden tasapainotustarpeen vuoksi esitetyt palvelutason heikennykset ja tarjonnan vähennykset ovat olleet perusteltuja. Helsinki edellyttää kuitenkin, että jäsenkunnille muodostetaan näistä muutoksista kokonaiskuva ja muutosten vaikutukset joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuksiin selvitetään. Jatkossa tarjonnan heikennyksiä tulee tehdä läpinäkyvillä kriteereillä siten, että vaikutukset jouk-

koliikenteen kulkumuoto-osuuteen ovat mahdollisimman vähäiset. Tätä tarkoitusta varten joukkoliikenteen linjakohtainen kannattavuus tulee laskea ja julkaista ja käyttää saatua informaatiota tuottavuustoimien kohdentamisessa joukkoliikenteen käyttäjämäärien kannalta mahdollisimman optimaalisesti.

Tarjonnan heikennysten valmistelussa on hyvä ottaa huomioon todelliset vaikutukset kustannusrakenteeseen, kun käytetään kustannustehokkaita, mutta samalla pitkiä operointisopimuksia, joissa muutosmahdollisuudet sopimusten aikana ovat rajalliset. On myös hyvä huomata, että erityisesti raideliikenteen liikennetuotannon kokonaiskustannuksista muuttuvat, suorat operointikustannukset muodostavat vain pienen osan. Muu osuus muodostuu kiinteistä pitkän aikavälin investoinneista mm. infraan, kalustoon sekä muuhun liikennejärjestelmän osiin. Joukkoliikenteen raideinvestointien tuomat kaupunkitaloudelliset hyödyt eivät toteudu, mikäli palvelutaso uusilla raideyhteyksillä jää heikoksi. Näin ollen liikennetarjonnan supistamisen vaikutukset kokonaisinvestointien kannattavuuteen on myös olennaista huomioida valmistelussa.

Kysynnän muutoksia tulee seurata tarkasti. Joukkoliikenteen palvelutason kokonaistilanne tulee arvioida uudestaan, kun lisääntyneestä etätyöstä ja pysyvistä liikkumisen muutoksista on saatu riittävästi tietoa.

Joukkoliikenteen kysynnän ja tarjonnan kohtaamiseen on hyvä tulevaisuudessa kiinnittää aiempaa enemmän huomiota. Lisääntyneen matkustajaymmärryksen ja parantuneen matkustustiedon perusteella suunnittelua ja palvelutason mitoitusta on järkevää tehdä mahdollisimman resurssiviisaasti.

HSL:n lippu- ja maksujärjestelmän uudistus tilipohjaiseen taustajärjestelmään perustuvaksi on erinomainen kehitysaskel, joka antaa hyvät mahdollisuudet kehittää tulevaisuudessa lipputuotteita. Uusi järjestelmä mahdollistaa myös lähimaksamisen, joka on osoittautunut helppoutensa vuoksi muualla maailmassa lipputulaja kasvattavaksi tekijäksi. Käyttäjä- ja kuluttajatottumukset ovat muuttumassa, mikä on myös hyvä huomioida seudullista joukkoliikennejärjestelmää suunniteltaessa.

Helsingin tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Liikenteen osalta se tarkoittaa hiilidioksidipäästöjen vähentämistä 69 prosentilla vuoteen 2005 verrattuna. Bussiliikenteen nopea sähköistäminen on Helsingin kaupungin ympäristötavoitteiden mukaista. HSL:n tavoite päästöttömästä joukkoliikenteestä on asetettu myöhemmäksi, vuoteen 2035. Jotta Helsinki pääsee tavoitteisiinsa, tulee HSL:n toiminnassaan sitoutua Helsingin alueelleen asettamiin tavoitteisiin päästöjen vähenemisestä vuoteen 2030 mennessä. Kestävän liikkumisen kulkutapaosuuden kasvattaminen on merkittävässä osassa kasvihuo-

nekaasujen vähentämiseen tähtäävissä toimissa, koska liikenne tuottaa 20 % Helsingin kaikista hiilidioksidipäästöistä. Joukkoliikenteen houkuttelevuuden kehittämällä tulee siitä saada entistä kilpailukykyisempi vaihtoehto henkilöautolle myös pidemmällä matkoilla. Kilpailukykyä parannetaan koko liikennejärjestelmän muutoksilla ja siihen vaikuttaa myös maankäytön tiivistyminen.

Joukkoliikenteen rahoitushaasteiden jatkuessa pandemian jälkeisen toimintaympäristön muutoksen ja energiakriisin myötä tulee HSL:n yhteistyössä Helsingin seudun kuntien kanssa vaikuttaa valtion pääkaupunkiseudulle antaman joukkoliikenteen tuen kasvattamiseksi. Seudun joukkoliikenteen rahoituksen monipuolistaminen lipputuloista ja kuntasuuksista voi tuoda ratkaisuja nykyisiin taloudellisiin haasteisiin. Siten on perusteltua edelleen vaikuttaa myös siihen, että valtio toteuttaa tiemaksut mahdollistavan lainsäädännön, kuten MAL-sopimuksessa on sovittu, ja että seudun tiemaksutuotot ovat hyödynnettävissä alueen liikennejärjestelmän kestävään kehitykseen.

Taloussuunnitelma

HSL:n tulee toimia kustannustehokkaasti ja pyrkiä toteuttamaan omistajaohjauksen asettamat tavoitteet mm. tuottavuuden kehittämisessä. Tarve talouden tasapainottamiseen tulee vaikuttamaan useita vuosia sekä HSL:n että kaupungin toimintaan ja taloussuunnitteluun.

Lähtökohtaisesti joukkoliikenteen talouden tasapainottamisessa ei tässä poikkeuksellisessa tilanteessa tule sulkea mitään vaihtoehtoa pois. Kaikki käytössä olevat keinot on syytä säilyttää keinovalikoimassa; kuntasuuksien kasvattaminen, lipunhintojen korottaminen sekä palvelutason ja tarjonnan sopeuttaminen. Tarvittavat talouden sopeutustoimet tulisi kohdistaa siten, että lipun hinnat, palvelutaso ja kuntakohtaisten maksuosuuksien taso pidetään kohtuullisessa tasapainossa.

Edellä todetusta huolimatta kaupunkiympäristölautakunta korostaa erityisesti seuraavaa: Tilanteessa jossa joukkoliikenteen matkustajamäärät jäävät edelleen merkittävästi alhaisemmalle tasolle kuin koronapandemiaa edeltävänä aikana joukkoliikennejärjestelmän tulevaisuuden kannalta keskeistä on houkutella matkustajia palaamaan joukkoliikenteen käyttäjiksi ja hinnoittelun tulisi kannustaa tähän. Tästä syystä AB-alueen lippujen hintojen nostaminen ei ole perusteltua ja tässä poikkeuksellisessa tilanteessa tulisi lippujen hintojen noston sijaan käydä valtion kanssa vahvasti keskustelua siitä, että valtio huolehtii koko maan joukkoliikenteen kannalta merkittävästä liikennöntialueesta ja tukee joukkoliikenteen nostamista siirtymäajalla poikkeustilannetta edeltävälle tasolle tavalla, jolla lippujen hintoja ei tarvitsisi korottaa.

HSL:n toiminnan ja talouden suunnittelussa tulisi kiinnittää huomioita muiden kustannusten kehittämiseen, joista Helsingin maksuosuus on 63 %, sekä poikkeusoloissa valtiolta saatavan lisärahoituksen maksimointiin. Lisäksi tulee huomioida se, ettei uusien tulonlähteiden etsiminen tapahdu kuntien tulonlähteitä pienentämällä siten, että kuntien todellinen maksuosuus kasvaa. Kokonaisuuden optimoinnin varmistamiseksi on tärkeää, että HSL suunnittelee uudistukset tiiviissä yhteistyössä Helsingin kaupungin ja Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n kanssa.

Todennäköisesti joukkoliikenteen käyttäjämäärät ja lipputulot jäävät pidemmäksi ajaksi aiempaa alhaisemmalle tasolle. Joukkoliikenteen käyttäjien luottamus pitää pystyä palauttamaan ja siten välttämään kulkutapaosuuden merkittävä lasku. Pitkällä aikavälillä joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden tulee kasvaa koko HSL:n alueella.

HSL:lle asetettujen omistajaohjauksellisten tavoitteiden mukaisesti kuntaosuuksien taso tarkastelukauden 2023–2025 loppuun mennessä tulee olla enintään 50 % kokonaiskustannuksista. HSL:n tulee aktiivisesti etsiä mahdollisuuksia tuottavuuden parantamiseen ja joukkoliikenteen järjestämiseen aikaisempaa kustannustehokkaammin. Tarvittavat talouden sopeutustoimet tulisi kuitenkin osata kohdistaa siten, että lipun hinnat, palvelutaso ja kuntakohtaisten maksuosuuksien taso pidetään kohtuullisessa tasapainossa.

Yhtenä Helsingin kaupungin strategisena tavoitteena on parantaa investointien ohjattavuutta kokonaisuutena. Alustavassa TTS:ssa todetun mukaisesti myös HSL:n tarkoituksena on kehittää strategisen liikennejärjestelmäsuunnittelun vaikutusarviointimenetelmiä. Näihin tavoitteisiin liittyen yhteistyötä kaupungin 10-vuotisen investointiohjelman taloudellisten vaikutusten arvioinnin osalta tulee tiivistää. Kaupunki tarvitsee HSL:ltä tietoa kaupungin investointiohjelman vaikutuksista nykyisten sopimusten mukaisen HSL:n talouteen kolmevuotista taloussuunnitelmakautta pidemmällä aikajänteellä.

Helsingin kaupunginhallituksen 27.6.2022 hyväksymän vuoden 2023 talousarvion raamin mukaisesti Helsingin kaupungin HSL:lle maksuman kuntaosuuden kasvu saa olla vuonna 2023 enintään 7,659 milj. euroa. HSL:n alustavassa toiminta- ja taloussuunnitelmassa Helsingin kuntaosuuden kasvun oli arvioitu olevan noin 15 milj. euroa.

Joukkoliikenteen investointien rahoittaminen merkittävässä määrin lipputuloilla on maailmalla hyvin harvinaista – myös kaupallisissa järjestelmissä. Suurten joukkoliikenneinvestointien hyödyistä suuri osa syntyy kaupunkirakenteen kehittämisestä ja hyödyttävät muitakin kuin uuden linjan matkustajia. Investointikustannusten kierrättäminen HSL:

kautta tarjoaa mahdollisuudet tasapainottaa eri kuntien osuutta investointikustannuksista, mutta lippujen hintojen voimakas nostaminen infirakustannuksista johtuvien investointien täysimääräiseksi kattamiseksi ei välttämättä ole kaikissa tilanteissa kestävä ratkaisu, kun seutu kasvaa vauhdilla. On perusteltua arvioida, tulisiko investointien subventioastetta seurata erillään käyttötalouden subventioasteesta.

Kuntakohtaisen ylijäämän käyttö tai alijäämän kattaminen esityksen mukaisesti on tarkoituksenmukaista kuntaosuuden vuosittaisten muutosten tasaamiseksi.

Kuntien väliseen kustannusjakoon tarvittavat metron matkustajamäärä- ja lippulajitukimukset tulee päivittää, kun länsimetron jatke Kivenlahteen otetaan käyttöön. Metroliikenteen kulujen jakamisessa tulee käyttää päivitettyjä tietoja viimeistään tilinpäätösvaiheessa 2023.

Hinnoittelun kehittäminen

Esitetyt uudet hinnoitteluvaihtoehdot rakentuvat kaikki ajatukselle, jossa nykyisen vyöhykejaon AB-alueiden lyhyempien matkojen lippujen hinnat nousevat ja ABC- sekä ABCD-alueilla tehtävien pidempien matkojen lippujen hinnat laskevat merkittävästi. Tämän seurauksena kaikissa esitetyissä malleissa Helsingin kuntaosuus laskee ja muiden kuntien kuntaosuudet nousevat.

Tavoitteena tulisi olla vahvistaa joukkoliikenteen käyttöä myös AB-alueilla, johon on kohdistunut ja kohdistuu merkittäviä joukkoliikenneinvestointeja.

Hinnoittelumallin tulisi myös kannustaa nykyistä vahvemmin lyhyiden kertamatkojen tekemiseen joukkoliikenneyhteydellä ja toisaalta jatkuvan, pitkäkestoisen kausilipun hankintaan. Tätä varten tulisi ottaa käyttöön yhden vyöhykkeen kertalippu ja tarvittaessa vahvistaa entisestään 12 kuukauden lipun suhteellista edullisuutta.

Lipputulosten ja kuntaosuuden tasapainottaminen kuntakohtaisesti halutulle tasolle on mahdollista, jos kausiliput hinnoitellaan kuntakohtaisesti. Tällöin yksittäisellä kunnalla on mahdollisuus taloudelliseen tilanteeseensa sopivalla tavalla tukea joukkoliikennettä ja esimerkiksi Helsingin tapauksessa kuntaosuus voidaan säätää 50 %:iin.

Mikään ehdotetuista uusista hinnoittelumalleista ei ole kannatettava. Esitetyt vaihtoehdot mallit heikentävät tilannetta helsinkiläisten joukkoliikenteen käyttäjien näkökulmasta ja siksi nykyisen mallin säilyttäminen on isossa kuvassa kannatettavin verrattuna uusiin esitettyihin malleihin. Mikäli hinnoittelumallia muutetaan, niin muutokset eivät saa joh-

taa siihen, että joukkoliikenteen käyttö laskee siellä, missä joukkoliikenteeseen on investoitu ja investoidaan eniten.

Helsingin kaupunginhallituksen viime vuonna antamassa lausunnossa todettiin, että vyöhykeuudistuksen yhteydessä valtaosalla helsinkiläisistä joukkoliikenteen lippujen hinnat nousivat selvästi. Joukkoliikenteen käyttäjämäärät ovat laskeneet voimakkaasti ja yksi tärkeimmistä prioriteeteista on matkustajien houkuttelu takaisin joukkoliikenteen pariin. Edellä mainituista syistä Helsingin joukkoliikenteen lippujen hintoja ei tule tässä tilanteessa nostaa.

Selvityksen mukaan hinnoittelumallit vaikuttaisivat maankäyttöön nostamalla asumisen kysyntää alueilla, joilla joukkoliikennelippujen hinnat laskevat. Tätä voidaan pitää Helsingin vetovoiman kehittymisen näkökulmasta haasteena, vaikkakin kestävien kulkutapojen kulkutapaosuu- den kasvaminen on ympäristön näkökulmasta positiivista. Tämäkään kehityskulku ei ole vaikutukseltaan ainoastaan positiivinen, koska tällöin lisääntyy pitkien moottoroitujen matkojen suorite. Pitkällä aikavälillä liikkumisen hinnan aleneminen voi johtaa yhdyskuntarakenteen hajautumiseen, sillä HSL arvioi tasatariffin vaikuttavan seudulla lievästi hajakeskittävästi. Tasatariffin myötä pidempien matkojen liikkumisen hinnan alentaminen todennäköisesti houkuttelisi muuttamaan kauemmas. Hajautuva yhdyskuntarakenne lisää autonkäyttötarvetta ja auton omistusta. Liikennemallitarkasteluissa pitkän aikavälin maankäyttövaikutukset eivät tule esille. Nämä vaikutukset ilmenisivät, mikäli liikennemallitarkastelua täydennettäisiin liikenteen ja maankäytön vuorovaikutusmallitarkasteluilla. Toisaalta tällaisia tarkasteluja tehtiin ”Spartacus” ja ”Propolis” EU-hankkeissa vuosituhanen alussa, jolloin Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta YTV oli yksi töiden rahoittajista. Tasatariffilla on selvitysten mukaan maankäyttöä hajauttava yhdyskuntarakenteelle kielteinen vaikutus ja se toimisi siis Helsingin strategisten tavoitteiden vastaisesti.

Seudun kannalta ei tule luoda mallia, joka hajauttaa entisestään yhdyskuntarakennetta, eikä HSL:n tule ottaa tasatariffia käyttöön. Lippujen hinnoittelumallilla ei tulisi olla myöskään haitallisia vaikutuksia Helsingin keskustan elinvoimaan. Ennen lippuhinnoittelutavan valintaa tulee selvittää mallin vaikutukset Helsingin keskustan elinvoimaan.

Ennen siirtymistä mihinkään uuteen vyöhykehinnoittelumalliin tarvitaan mallinnusta joka ottaa huomioon uusien hinnoitteluvaihtoehtojen tuottamat pidemmän aikavälin maankäyttövaikutukset.

Tehdyistä hinnoitteluselvityksistä ei käy ilmi, onko hinnoitteluvaihtoehtojen arvioinnissa otettu huomioon lippujen hintojen kohoamisen aiheuttama pitkän aikavälin kysyntäjousto matkustajamääriin. Lipunhinto-

jen noston riskinä on aina joukkoliikenteen kysynnän pieneneminen. Tämä voi johtaa huonoon kierteeseen joukkoliikenteen käytön vähentyessä ja lipputulojen pienentyessä, minkä seurauksena palvelutasoa joudutaan laskemaan. Myöskään tarkastusmaksujen korottaminen ei ole perusteltua.

Liikennemalli yksin ei ole paras menetelmä hinnoittelun kehittämisen arviointiin, sillä menetelmä korostaa hinnoittelun vaikutusta käyttöön. Todellisuudessa ihmisten liikkumisvalintaan vaikuttaa joukkoliikenteen palvelutaso ja vuoroväli - erityisesti alueilla, joissa se on heikkoa.

Kaupunkiympäristölautakunta pyysi, että kaupunginhallitus yhteistyössä HSL:n kanssa arvioi työsuhdematkalipun myöntämistä kaikille Helsingin kaupungin työntekijöille yhtenä keinona palauttaa joukkoliikenteen matkustajamääriä pandemiaa edeltävälle tasolle ja teettämään asiasta tarvittavia selvityksiä, mikäli työsuhdematkalippu katsotaan tarkoituksenmukaiseksi keinoksi.

Käsittely

09.08.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli liikenneinsinööri Markku Granholm. Asian tuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus 1:

Risto Rautava: Kappaleen, joka alkaa: ”Joukkoliikenteen rahoitushaasteiden jatkuessa ...”

Poistetaan virkkeet: ”Seudun joukkoliikenteen rahoituksen monipuolistaminen lipputuloista ja kuntaosuuksista voi tuoda ratkaisuja nykyisiin taloudellisiin haasteisiin. Siten on perusteltua edelleen vaikuttaa myös siihen, että valtio toteuttaa tiemaksut mahdollistavan lainsäädännön, kuten MAL-sopimuksessa on sovittu, ja että seudun tiemaksutuotot ovat hyödynnettävissä alueen liikennejärjestelmän kestäväan kehitykseen.”

Kannattaja: Atte Kaleva

Vastaehdotus 3:

Risto Rautava: Poistetaan kappale: ”Joukkoliikenteen investointien rahoittaminen merkittävässä määrin lipputuloilla ... Investointien subventioastetta tulisi seurata erillään käyttötalouden subventioasteesta. Tämä on perusteltua siksi, että infrainvestoinnit vaikuttavat myönteisesti kuntien maankäytön kehittämiseen ja siten laajemmin kaupunkitalouteen.”

Korvataan tekstillä: ”Joukkoliikenteen investointien rahoittaminen merkittävässä määrin lipputuloilla on maailmalla hyvin harvinaista – myös kaupallisissa järjestelmissä. Suurten joukkoliikenneinvestointien hyödyistä suuri osa syntyy kaupunkirakenteen kehittämisestä ja hyödyttävät muitakin kuin uuden linjan matkustajia. Investointikustannusten kierrättäminen HSL: kautta tarjoaa mahdollisuudet tasapainottaa eri kuntien osuutta investointikustannuksista, mutta lippujen hintojen voimakas nostaminen infrakustannuksista johtuvien investointien täysimääräiseksi kattamiseksi ei välttämättä ole kaikissa tilanteissa kestävä ratkaisu, kun seutu kasvaa vauhdilla. On perusteltua arvioida, tulisiko investointien subventioastetta seurata erillään käyttötalouden subventioasteesta.

Kannattaja: Tuomas Nevanlinna

Vastaehdotus 4:

Risto Rautava: Poistetaan kappale: ”Esitetyt uudet hinnoitteluvaihtoehdot ...Hinnoitteluvaihtoehdon valintapäätöstä valmisteltaessa on hyvä arvioida myös muutoksen vaikutukset HSL:n laajenemismahdollisuuksiin seudulla, erityisesti näiden kuntatalouden näkökulmasta.”

Korvaava teksti: ”Esitetyt uudet hinnoitteluvaihtoehdot rakentuvat kaikki ajatukselle, jossa nykyisen vyöhykejaon AB-alueiden lyhyempien matkojen lippujen hinnat nousevat ja ABC- sekä ABCD-alueilla tehtävien pidempien matkojen lippujen hinnat laskevat merkittävästi. Tämän seurauksena kaikissa esitetyissä malleissa Helsingin kuntaosuus laskee ja muiden kuntien kuntaosuudet nousevat.

Tavoitteena tulisi olla vahvistaa joukkoliikenteen käyttöä myös AB-alueilla, johon on kohdistunut ja kohdistuu merkittäviä joukkoliikenneinvestointeja.

Hinnoittelumallin tulisi myös kannustaa nykyistä vahvemmin lyhyiden kertamatkojen tekemiseen joukkoliikenneyhteydellä ja toisaalta jatkuvan, pitkäkestoisen kausilipun hankintaan. Tätä varten tulisi ottaa käyttöön yhden vyöhykkeen kertalippu ja tarvittaessa vahvistaa entisestään 12 kuukauden lipun suhteellista edullisuutta.

Kannattaja: Eveliina Heinäluoma

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Risto Rautavan vastaehdotuksen 4 mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 5:

Risto Rautava: Poistetaan kappale: ”Lipputulojen ja kuntaosuuden tasapainottaminen kuntakohtaisesti halutulle tasolle on mahdollista, jos kausiliput hinnoitellaan kuntakohtaisesti. Tällöin yksittäisellä kunnalla

on mahdollisuus taloudelliseen tilanteeseensa sopivalla tavalla tukea joukkoliikennettä ja esimerkiksi Helsingin tapauksessa kuntaosuus voidaan säätää 50 %:iin.”

Kannattaja: Jenni Pajunen

Vastaehdotus 6:

Risto Rautava: Poistetaan kappale: ”Helsingin sisäisiä matkoja tekevän helsinkiläisen... Helsingin joukkoliikenteen lippujen hintoja ei tule tässä tilanteessa nostaa.”

Korvataan tekstillä: ”Mikään ehdotetuista uusista hinnoittelumalleista ei ole kannatettava. Esitetyt vaihtoehtoiset mallit heikentävät tilannetta helsinkiläisten joukkoliikenteen käyttäjien näkökulmasta ja siksi nykyisen mallin säilyttäminen on isossa kuvassa kannatettavin verrattuna uusiin esitettyihin malleihin. Mikäli hinnoittelumallia muutetaan, niin muutokset eivät saa johtaa siihen, että joukkoliikenteen käyttö laskee siellä, missä joukkoliikenteeseen on investoitu ja investoidaan eniten.

Helsingin kaupunginhallituksen viime vuonna antamassa lausunnossa todettiin, että vyöhykeuudistuksen yhteydessä valtaosalla helsinkiläisistä joukkoliikenteen lippujen hinnat nousivat selvästi. Joukkoliikenteen käyttäjämäärät ovat laskeneet voimakkaasti ja yksi tärkeimmistä prioriteeteista on matkustajien houkuttelu takaisin joukkoliikenteen pariin. Edellä mainituista syistä Helsingin joukkoliikenteen lippujen hintoja ei tule tässä tilanteessa nostaa.

Kannattaja: Eveliina Heinäluoma

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Risto Rautavan vastaehdotuksen 6 mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 7:

Risto Rautava: Kappaleen: ”Selvityksen mukaan hinnoittelumallit vaikuttaisivat maankäyttöön nostamalla asumisen kysyntää alueilla...” jälkeen lisätään seuraava kappale:

”Seudun kannalta ei tule luoda mallia, joka hajauttaa entisestään yhdyskuntarakennetta, eikä HSL:n tule ottaa tasatariffia käyttöön. Lippujen hinnoittelumallilla ei tulisi olla myöskään haitallisia vaikutuksia Helsingin keskustan elinvoimaan. Ennen lippuhinnoittelutavan valintaa tulee selvittää mallin vaikutukset Helsingin keskustan elinvoimaan.”

Kannattaja: Eveliina Heinäluoma

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Risto Rautavan vastaehdotuksen 7 mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Tuomas Nevanlinna: Lisätään lause kappaleen 31 loppuun: "Myöskään tarkastusmaksujen korottaminen ei ole perusteltua."

Kannattaja: Sami Kuusela

Vastaehdotus 1:

Anni Sinnemäki: Uusi kappale taloussuunnitelma-lukuun, kappaleen 17 jälkeen:

Edellä todetusta huolimatta kaupunkiympäristölautakunta korostaa erityisesti seuraavaa: Tilanteessa jossa joukkoliikenteen matkustajamäärät jäävät edelleen merkittävästi alhaisemmalle tasolle kuin koronapandemiaa edeltävänä aikana joukkoliikennejärjestelmän tulevaisuuden kannalta keskeistä on houkutella matkustajia palaamaan joukkoliikenteen käyttäjiksi ja hinnoittelun tulisi kannustaa tähän. Tästä syystä AB-alueen lippujen hintojen nostaminen ei ole perusteltua ja tässä poikkeuksellisessa tilanteessa tulisi lippujen hintojen noston sijaan käydä valtion kanssa vahvasti keskustelua siitä, että valtio huolehtii koko maan joukkoliikenteen kannalta merkittävästä liikennöntialueesta ja tukee joukkoliikenteen nostamista siirtymäajalla poikkeustilannetta edeltävälle tasolle tavalla, jolla lippujen hintoja ei tarvitsisi korottaa.

Kannattaja: Eveliina Heinäluoma

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen 1 mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 2:

Anni Sinnemäki: Uusi virke kappaleen 8 loppuun:

Tätä tarkoitusta varten joukkoliikenteen linjakohtainen kannattavuus tulee laskea ja julkaista ja käyttää saatua informaatiota tuottavuustoimien kohdentamisessa joukkoliikenteen käyttäjämäärien kannalta mahdollisimman optimaalisesti.

Kannattaja: Eveliina Heinäluoma

Vastaehdotus 3:

Anni Sinnemäki: Uusi kappale kappaleen 30 jälkeen:

Ennen siirtymistä mihinkään uuteen vyöhykehinnoittelumalliin tarvitaan mallinnusta joka ottaa huomioon uusien hinnoitteluvaihtoehtojen tuottamat pidemmän aikavälin maankäyttövaikutukset.

Kannattaja: Eveliina Heinäluoma

29.08.2022

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen 3 mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 4:

Anni Sinnemäki: Lausunnon viimeiseksi kappaleeksi ennen esittelijän perusteluja:

Kaupunkiympäristölautakunta pyytää, että kaupunginhallitus yhteistyössä HSL:n kanssa arvioi työsuhdematkalipun myöntämistä kaikille Helsingin kaupungin työntekijöille yhtenä keinona palauttaa joukkoliikenteen matkustajamääriä pandemiaa edeltävälle tasolle ja teettämään asiasta tarvittavia selvityksiä, mikäli työsuhdematkalippu katsotaan taroituksenmukaiseksi keinoksi.

Kannattaja: Eveliina Heinäluoma

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen 4 mukaan muutetun ehdotuksen.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Risto Rautavan vastaehdotuksen 1 mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 7

Silja Borgarsdottir Sandelin, Eveliina Heinäluoma, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen

Ei-äännet: 5

Atte Kaleva, Otto Meri, Jenni Pajunen, Mika Raatikainen, Risto Rautava

Poissa: 1

Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen äänin 7 - 5 (1 poissa)

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Risto Rautavan vastaehdotuksen 3 mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 5

Eveliina Heinäluoma, Sami Kuusela, Amanda Pasanen, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen

Ei-äänet: 7

Silja Borgarsdottir Sandelin, Atte Kaleva, Otto Meri, Tuomas Nevanlinna, Jenni Pajunen, Mika Raatikainen, Risto Rautava

Poissa: 1

Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Risto Rautavan vastaehdotuksen 3 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 7 - 5 (1 poissa).

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Risto Rautavan vastaehdotuksen 5 mukaisesti muutettuna.

Jaa-äänet: 7

Silja Borgarsdottir Sandelin, Eveliina Heinäluoma, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen

Ei-äänet: 5

Atte Kaleva, Otto Meri, Jenni Pajunen, Mika Raatikainen, Risto Rautava

Poissa: 1

Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen äänin 7 - 5 (1 poissa)

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Anni Sinnemäen vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutettuna.

Jaa-äänet: 1

Tuomas Nevanlinna

Ei-äänet: 11

Silja Borgarsdottir Sandelin, Eveliina Heinäluoma, Atte Kaleva, Sami Kuusela, Otto Meri, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen

Poissa: 1

Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 11-1 (1 poissa).

5 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Tuomas Nevanlinnan vastaehdotuksen mukaisesti muutetuna.

Jaa-äännet: 6

Silja Borgarsdottir Sandelin, Atte Kaleva, Otto Meri, Jenni Pajunen, Mika Raatikainen, Risto Rautava

Ei-äännet: 6

Eveliina Heinäluoma, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Amanda Paasanen, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen

Poissa: 1

Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Tuomas Nevanlinnan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 6 - 6 (1 poissa). Puheenjohtajan ääni ratkaisi päätökseksi tulleen ehdotuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 08.08.2022 § 57

HEL 2022-007989 T 00 01 06

Päätös

Johtokunta antoi kaupunginhallitukselle Helsingin seudun liikenne – kuntayhtymän (HSL) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2023 – 2025 seuraavan lausunnon:

Yleistä

HSL:n hallitus on pyytänyt jäsenkuntien lausuntoa kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmasta (TTS) vuosille 2023 – 2025. HSL pyytää lausuntoa erityisesti seuraavista asioista:

1. Toimintasuunnitelma

- HSL:n keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja toimenpiteet TTS-kaudella suhteessa strategiaan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

- Liikenteen palvelutason arviointi ja markkinaymmärryksen perusteella suunniteltavat muutokset tarjontaan ja palvelutasoihin

2. Taloussuunnitelma

- Lipputulotavoitteet TTS-kaudella
- Kuntaosuuksien hyväksyttävä taso suhteessa lipputuloihin
- Kuntakohtaisen alijäämän kattaminen/ylijäämän käyttö TTS-kaudella

3. Hinnoittelun kehittäminen

- Näkemys tehdystä selvityksestä ja eri hinnoittelumallivaihtoehdoista

Helsingin kaupungin hallintosäännön mukaan liikenneliikelaitos (HKL) huolehtii metroliiikenteestä sekä siihen liittyvästä joukkoliikenneinfrastruktuurista. HKL tuottaa HSL:lle metroliiikenteen liikennöinnin sekä metroidraan liittyvät palvelut. Metroliiikennettä koskeva liikennöintisopimus on liikelaitoksen ja HSL:n välinen sopimus. Metroinfran kattava infrasopimus on Helsingin kaupungin ja HSL:n välinen ja HKL edustaa kaupunkia metroinfraa koskevissa asioissa HSL:n suuntaan.

Toimintasuunnitelma

Metroliiikenteen palvelutasoon liittyvät muutokset pohjautuvat HSL:n kanssa yhteistyössä valmisteltuihin suunnitelmiin. HKL tulee omassa taloussuunnitelmassaan 2023 – 2025 valmistautumaan HSL:n taloussuunnitelmassa esitettyihin palvelutason muutoksiin.

Alustavassa TTS:ssa esitetyt strategiset tavoitteet talouden tervehdyttämisen, asiakasmäärien kasvattamisen ja päästöjen vähentämisen osalta ovat pääosin linjassa Helsingin kaupunkistrategian 2021 – 2025 tavoitteiden kanssa. Myös Helsingin kaupungin strategisena tavoitteena on liikenteen järjestäminen kestäväällä tavalla niin taloudellisesti, sosiaalisesti kuin ekologisesti. Joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvattaminen on niin ikään yksi kaupungin strategisista tavoitteista. Helsingin kaupungin hiilineutraalisuustavoite vuoteen 2030 mennessä on tiukempi kuin HSL:n tavoite päästöttömästä joukkoliikenteestä vuonna 2035. Jotta Helsinki pääsee tavoitteeseen, tulee myös HSL:n sitoutua Helsingin alueelleen asettamiin tavoitteisiin päästöjen vähenemisestä vuoteen 2030 mennessä.

Koronapandemian vauhdittama liikkumisen muutos sekä Ukrainan sodan vaikutus mm. energian ja polttoaineiden hintoihin sekä rakennushankkeiden kustannustason aiheuttavat epävarmuutta joukkoliikenteen kehityssuuntauksiin. Sekä matkustajien määrän että yleisen kustannustason kehittyminen voivat luoda pitkäaikaisia haasteita joukkoli-

kenteen rahoitukselle. On erittäin hyvä, että tuottavuuden kehittäminen on keskeisesti esillä HSL:n toimintasuunnitelmassa. HSL:n valmistelussa olevassa tuottavuusohjelmassa aiotaan keskittyä tarkastelemaan ja selvittämään toimenpiteitä, joilla pystytään tasapainottamaan taloutta ja saavuttamaan strategiakaudella haluttu tasapaino kuntaosuuden tason ja muun tulorahoituksen välillä. Joukkoliikenteen tuottavuuden parantamistoimia pitää arvioida, suunnitella ja toteuttaa tiiviissä yhteistyössä Helsingin kaupungin sekä muiden joukkoliikennekentän toimijoiden kanssa. On tärkeää, että Helsingin, muiden seudun kuntien ja näiden yhdessä omistaman HSL:n toimet ohjaavat yhteiskunnan kokonaisedun mukaiseen tavoitteeseen siten, että eri toimijoiden osaoptimointi ei aiheuta resurssien hukkaa.

Tavoite asiakas- ja markkinaymmärryksen kasvattamisesta on erittäin kannatettava ja vastaa niihin huomioihin, joita HKL ja Helsingin kaupunki ovat aiempina vuosina nostaneet esille. Tietoa asiakkaiden muuttuvista tarpeista pitää pystyä hyödyntämään palvelujen suunnittelussa, jotta voidaan valita vaikuttavuudeltaan parhaat joukkoliikenteen kehittämiskohteet.

Palvelutason muutoksia suunniteltaessa on syytä ottaa huomioon, että liikennetuotannon kokonaiskustannuksista muuttuvat, suorat operointikustannukset muodostavat vain pienen osan. Muu osuus muodostuu kiinteistä pitkän aikavälin investoinneista mm. infraan, kalustoon sekä muihin liikennejärjestelmän osiin. Mahdollisen liikennetarjonnan supistamisen vaikutukset jo tehtyjen investointien kannattavuuteen tulee huomioida valmistelussa.

HSL:n lippu- ja maksujärjestelmän uudistus tilipohjaiseen taustajärjestelmään perustuvaksi on kehitysaskel, joka antaa hyvät mahdollisuudet kehittää tulevaisuudessa lipputuotteita. Uusi järjestelmä mahdollistaa lähimaksamisen, joka voi paranevan käyttäjäkokemuksen myötä houkutella lisää matkustajia.

Taloussuunnitelma

Tarve talouden tasapainottamiseen vaikuttaa useita vuosia sekä HSL:n että kaupungin toimintaan ja taloussuunnitteluun. HSL:lle asetettujen omistajaohjauksellisten tavoitteiden mukaisesti kuntaosuuksien taso tarkastelukauden 2023 – 2025 loppuun mennessä tulee olla enintään 50 % kokonaiskustannuksista. Tämä edellyttää HSL:n alustavassa TTS:ssa esiin tuotua tuottavuuden aktiivista kehittämistä.

Lähtökohtaisesti joukkoliikenteen talouden tasapainottamisessa ei tässä poikkeuksellisessa tilanteessa tule sulkea mitään vaihtoehtoa pois. Kaikki käytössä olevat keinot on syytä säilyttää keinovalikoimassa, kunten kuntaosuuksien kasvattaminen, lipunhintojen korottaminen sekä

palvelutason ja tarjonnan sopeuttaminen. Tarvittavat talouden sopeutustoimet tulisi kohdistaa siten, että lipun hinnat, palvelutaso ja kunta-kohtaisten maksuosuuksien taso pidetään kohtuullisessa tasapainossa.

HSL:n toiminnan ja talouden suunnittelussa tulee kiinnittää huomioita muiden kustannusten (ns. yleiskustannukset) kehittymiseen, joista Helsingin maksuosuus on 63 %, sekä poikkeusoloissa valtiolta saatavan lisärahoituksen maksimointiin. Lisäksi tulee huomioida se, ettei uusien tulonlähteiden etsiminen tapahdu kuntien tulonlähteitä pienentämällä siten, että kuntien todellinen maksuosuus kasvaa. Kokonaisuuden optimoinnin varmistamiseksi on tärkeää, että uudistukset suunnitellaan tiiviissä yhteistyössä HSL:n ja sen jäsenkuntien kesken.

Kaupunginhallituksen 27.6.2022 hyväksymän vuoden 2023 talousarvion raamin mukaisesti Helsingin kaupungin HSL:lle maksaman kuntaosuuden kasvu saa olla vuonna 2023 enintään 7,659 milj. euroa. HSL:n alustavassa TTS:ssa Helsingin kuntaosuuden kasvuksi oli arvioitu 14,958 milj. euroa.

Venäjän hyökkäyksen Ukrainaan vaikutukset rakennusmateriaalien saatavuuteen ja toimitusaikoihin aiheuttavat merkittävää epävarmuutta rakennushankkeiden kustannuksiin, toteutusnopeuteen ja hankkeiden käynnistymisedellytyksiin. Mikäli rakennushankkeiden toteutus siirtyy, tulevat vaikutukset näkymään lähivuosina hankkeiden vaatimien liikenteen poikkeusjärjestelyjen aiheuttamien lisäkustannusten pienemisenä. Toisaalta rakentamistöiden mahdollisesti kasvava kustannustaso tai pitkittyminen voi jatkossa näkyä hankkeiden käyttöönoton jälkeen suunniteltua korkeampina infrakustannuksina. On tärkeää ylläpitää HSL:n ja jäsenkuntien yhteistä tilannekuvaa tilanteen kehittymisen osalta.

Yhtenä Helsingin kaupungin strategisena tavoitteena on parantaa investointien ohjattavuutta kokonaisuutena. Alustavassa TTS:ssa todetun mukaisesti myös HSL:n tarkoituksena on kehittää strategisen liikennejärjestelmäsuunnittelun vaikutusarviointimenetelmiä. Näihin tavoitteisiin liittyen yhteistyötä kaupungin 10-vuotisen investointiohjelman taloudellisten vaikutusten arvioinnin osalta tulee tiivistää. Kaupunki tarvitsee HSL:ltä tietoa investointiohjelman vaikutuksista HSL:n talouteen kolmi-vuotista taloussuunnitelmakautta pidemmällä aikajänteellä.

Kuntien väliseen kustannusjakoon käytettävät metron matkustajamäärä- ja lippulajitulkimukset tulee päivittää, kun länsimetron jatke Kivenlahteen otetaan käyttöön. Metroliikenteen kulujen jakamisessa tulee käyttää päivitettyjä tietoja viimeistään tilinpäätösvaiheessa 2023.

Joukkoliikenteen rahoitushaasteiden jatkuessa pandemian jälkeisen toimintaympäristön muutoksen ja energiakriisin myötä tulee HSL:n yh-

teistyössä Helsingin seudun kuntien kanssa vaikuttaa valtion pääkaupunkiseudulle antaman joukkoliikenteen tuen kasvattamiseksi.

Hinnoittelun kehittäminen

Metroinfran omistajana HKL toteaa, että kaikki esitetyt hinnoittelumallivaihtoehdot näyttävät vaikuttavan positiivisesti kestävien liikkumismuotojen kulkutapaosuuteen. Selvitysten mukaan mikään malli ei aiheuttaisi erityisiä toimenpiteitä kuormitusmuutosten seurauksena.

Esitetyt uudet hinnoitteluvaihtoehdot rakentuvat kaikki ajatukselle, jossa nykyisen vyöhykejaon AB-alueiden lyhyempien matkojen lippujen hinnat nousevat ja ABC- sekä ABCD-alueilla tehtävien pidempien matkojen lippujen hinnat laskevat merkittävästi. Tämän seurauksena kaikissa esitetyissä malleissa Helsingin kuntaosuus laskee ja muiden kuntien kuntaosuudet nousevat. Hinnoitteluvaihtoehdon valintapäätöstä valmisteltaessa on hyvä arvioida myös muutoksen vaikutukset HSL:n laajenemismahdollisuuksiin seudulla.

Selvityksen mukaan hinnoittelumallit vaikuttaisivat maankäyttöön nostamalla asumisen kysyntää alueilla, joilla joukkoliikennelippujen hinnat laskevat. Tätä voidaan pitää Helsingin vetovoiman kehittymisen näkökulmasta haasteena, mutta kestävien kulkutapojen kulkutapaosuuden kasvaessa ympäristön näkökulmasta positiivisena. Pitkällä aikavälillä liikkumisen hinnan aleneminen voi kuitenkin johtaa yhdyskuntarakenteen hajautumiseen, sillä HSL arvioi tasatariffin vaikuttavan seudulla lievästi hajakeskittävästi lisäten paikalliskeskusten täydennysrakentamista. Siten myös pitkien moottoroitujen matkojen suorite lisääntyisi. Liikennemallitarkasteluissa nämä pitkän aikavälin maankäyttövaikutukset eivät tule esille.

Tehdyistä hinnoitteluselvityksistä ei käy ilmi, että onko hinnoitteluvaihtoehtojen arvioinnissa otettu huomioon lippujen hintojen kohoamisen aiheuttama kysyntäjousto matkustajamääriin. Liikennemalli ei yksin ole paras menetelmä tämän asian arviointiin, sillä menetelmä korostaa hinnoittelun vaikutusta käyttöön. Lipunhintojen noston riskinä on aina joukkoliikenteen kysynnän pieneneminen. Tämä voi johtaa huonoon kierteeseen joukkoliikenteen käytön vähentyessä ja lipputulojen pienenytessä, minkä seurauksena palvelutasoa joudutaan laskemaan.

Käsittely

08.08.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Silja Hyvärinen: Poistetaan lausunnon kohdasta Hinnoittelun kehittäminen kappale 23.

Johtokunta yksimielisesti hyväksyi varajäsen Hyvärisen tekemän ja Ropen kannattaman vastaehdotuksen.

Kannattaja: Jenni Rope

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

§ 577

Valtuutettu Amanda Pasasen toivomusponsi roskien lajittelumahdollisuuksien parantamisesta yleisillä alueilla

HEL 2021-012407 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 3.11.2021 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnien ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään nuorten aloitteita 3.11.2021 kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Amanda Pasasen toivomusponnen: "Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta järjestää lajitteluroskisten pilotin valinnaisella rajatulla alueella, josta kerätään kokemuksia ja kehitysideoita lajittelumahdollisuuksien laajentamiseksi. Lajitteluroskiksia ei ole tarpeen sijoittaa sellaisiin paikkoihin, jotka ovat huoltoliikenteen kannalta haastavia eikä niitä tarvitse olla yhtä tiheään kuin sekajätteroskiksia."

Kaupunkiympäristön toimialan vastuulla olevilla yleisillä alueilla tapahtuvan roskien lajittelun aloittaminen vaatii laajan tarkastelun koko kaupungin alueella. Tällä hetkellä puistoista kerättävä jäte käsitellään pääsääntöisesti sekajätteenä. Yleisillä alueilla omiin astioihinsa on mahdollista lajitella kierrätyspulloja ja -tölkkejä, grillihiiliä (grillipaikoilla) ja koi-

rien jätöksiä (koira-aitauksissa). Lisäksi muutamissa saaristokohteissa on kokeiltu jätteiden monipuolisempaa lajittelua.

Tämänhetkisessä jätteiden käsittelyn kierrossa kunnossapidon urakoitsijat, rakentamispalveluliikelaitos Stara ja yksityiset alueurakoitsijat tyhjentävät yleisten alueiden roska-astiat. Tukikohtien välivarastoista urakoitsijat toimittavat jätteet sekajätteen polttoon suunnitellulle nykyaikaiselle lämpövoimalaitokselle, mistä muun muassa metallikuona toimitetaan jatkojalostukseen.

Mikäli jätteitä ryhdytään lajittelemaan yleisillä alueilla, täytyy edellä mainitun ketjun toimia aina roska-astioiden tyhjennyksestä urakoitsijan toimintaan asti. Tämän ketjun muuttaminen tai uudelleen organisoiminen vaatii huolellista suunnittelua. Riskinä puistoissa tapahtuvalle jätteiden keräämiselle on huoltoliikenteen määrän kasvu, joten kaikki ajoneuvoja vaativat toiminnot vaativat erityistä tarkastelua.

Roskien lajittelun edistämisen tema on noussut esiin osallistuvan budjetoinnin OmaStadi -ehdotuksissa. OmaStadi 2019 -äänestyksen myötä roska-astioihin asennettiin telineitä kierrätyspulloille ja -tölkeille. Asennuksia tehtiin viime vuonna pääsääntöisesti keskustan alueella ja niitä on jatkettu keväällä 2022. OmaStadi 2021 -äänestyksessä menestyi aloite, jonka myötä pullo- ja tölkkitelineitä sijoitetaan myös lähion roska-astioihin.

Kaupunkiympäristön toimiala kehittää ja laajentaa kaupungin roska-astiamallistoa tarvittaessa vastaamaan mahdollisiin lajittelutarpeisiin yleisillä alueilla. Toimiala tulee tarkastelemaan OmaStadi 2021 -äänestyksessä hyväksytyn ehdotuksen "Meriluonto kiittää kierrättäjää" toteutuksen onnistumista. Ehdotuksella on toivottu jätteiden lajitteluominaisuuksilla varustettujen roska-astioiden lisäämistä kantakaupungin alueelle. Mahdollista toivomusponnessa esitettyä pilottihanketta voidaan harkita edellä mainitusta hankkeesta saatavien kokemusten perusteella.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

29.08.2022

Asia/13

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 01.02.2022 § 60

HEL 2021-012407 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön vastuulla olevilla yleisillä alueilla tapahtuvan roskien lajittelun aloittaminen vaatii laajan tarkastelun koko kaupungin alueella. Tällä hetkellä puistoista kerättävä jäte käsitellään pääsääntöisesti sekajätteenä. Tämän hetkessä jätteiden käsittelyn kierrossa kunnosapidon urakoitsijat, Stara ja yksityiset alueurakoitsijat, tyhjentävät yleisten alueiden roska-astiat. Tukikohtien välivarastoista urakoitsijat toimittavat jätteet sekajätteen polttoon suunnitellulle nykyaikaiselle lämpövoimalaitokselle, mistä muun muassa metallikuona toimitetaan jatkojalostukseen.

Mikäli jätteitä ryhdytään lajittelemaan yleisillä alueilla, täytyy edellä mainitun ketjun toimia aina roska-astian tyhjennyksestä urakoitsijan toimintaan tukikohdissa asti. Tämän ketjun muuttaminen tai uudelleen organisoiminen vaatii huolellista suunnittelua. Riskinä puistoissa on huoltoliikenteen määrän kasvu, joten kaikki ajoneuvoja vaativat toiminnot täytyy miettiä myös hyvin tarkkaan.

Kaupunkiympäristön toimiala on lisännyt roska-astioiden määriä yleisillä alueilla viime vuosina. Samalla myös astiamallien valikoima on monipuolistunut, kun jätteitä puristavia niin sanottuja älyroska-astioita on

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

29.08.2022

sijoitettu eri puolille kaupunkia tarpeen mukaan. Näihin astioihin mahtuu suuremmat määrät jätettä, joten samalla tyhjennysvälit harvenevat.

Edellisen OmaStadi 2019 äänestyksen myötä roska-astioihin asennettiin telineitä kierrätyspulloille ja -tölkeille. Asennuksia tehtiin viime vuonna pääsääntöisesti keskustan alueella ja ne jatkuvat keväällä 2022. OmaStadi 2021 äänestyksessä meni läpi aloite, jonka myötä pullo- ja tölkkelineitä sijoitetaan myös lähion roska-astioihin. Kierrätyspullojen ja -tölkkien lajittelun lisäksi yleisiltä alueilta löytyy grillihiilien (grilli-paikoilla) ja koirien jätösten (koira-aitauksissa) lajittelut omiin astioihinsa. Lisäksi muutamissa saaristokohteissa jätteiden monipuolisempaa lajittelua on kokeiltu.

Kaupunkiympäristön toimiala kehittää ja laajentaa kaupungin roska-astiamallistoa tarvittaessa Helsinki-ilmeen mukaisesti vastaamaan mahdollisiin lajittelutarpeisiin yleisillä alueilla. OmaStadi 2021 äänestyksessä on hyväksytty ehdotus: Meriluonto kiittää kierrättäjää. Kyseisen hankkeen onnistumista tullaan tarkastelemaan. Kierrättämisen jatkamista ja mahdollista pilottihanketta voidaan harkita saatujen kokemusten perusteella.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ville Immonen, projektijohtaja: 31026737
ville.immonen(a)hel.fi

§ 578

Kaupunginvaltuuston 24.8.2022 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 24.8.2022 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

195 §, Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ei toimenpidettä.

196 §, Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Ei toimenpidettä.

197 §, Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien valinta

Ei toimenpidettä.

198 §, Ilmoitus valtuustoryhmästä eroamisesta

Ei toimenpidettä.

199 §, Ilmoitus valtuustoryhmästä eroamisesta

Asia poistettiin.

200 §, Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaoston kahden varajäsenen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi tarkastusvirastolle.

201 §, Pelastuslautakunnan varajäsenen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi pelastuslautakunnalle ja tarkastuslautakunnalle.

202 §, Kaupunkiympäristölautakunnan varajäsenen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle ja tarkastuslautakunnalle.

203 §, Kasvatus- ja koulutuslautakunnan jäsenen ja varajäsenen valinta

29.08.2022

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi kasvatus- ja koulutuslautakunnalle ja tarkastuslautakunnalle.

204 §, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille ja Helsingin käräjäoikeudelle.

205 §, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille ja Helsingin käräjäoikeudelle.

206 §, Helsingin kaupungin äänestysaluejaon muuttaminen

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote digi- ja väestötietovirastolle.

Tiedoksi rakennusvalvontapalveluille sekä kartat ja paikkatiedoille.

207 §, Päiväkoti Jäkälän uudisrakennuksen hankesuunnitelma

Toivomusponsi kaupunginkansliaan vastattavaksi.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnalle.

208 §, Oulunkylän Siltavoudintie 9-11 ja Mäkitorpantie 18-20 asemakaavan muuttaminen nro (12742)

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle, Kymp/Talouden tuelle, kaavamuutoksen hakijoille, päätöksestä tiedon pyytäneille sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle, asemakaavoitukselle.

209 §, Talin liikuntapuiston itäosan asemakaavan muuttaminen (nro 12724)

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymälle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle, Kymp/Talouden tuelle, kaavamuutoksen hakijalle sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölau-

takunnan ympäristö- ja lupajaostolle, asemakaavoitukselle, kasvatuk-
sen ja koulutuksen toimialalle sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle.

210 §, Valtuutettu Anniina Iskaniuksen aloite kaupunginvaltuuston hybridikokousten
palauttamisesta

Ei toimenpidettä.

211 §, Valtuutettu Laura Kolben aloite kiinnostavasta rakennushistoriasta kertovista
seinälaatoista

Ei toimenpidettä.

212 §, Kokouksessa jätetyt aloitteet

Kokouksessa jätettyjen aloitteiden osoittamisesta vastattavaksi pääte-
tään erikseen.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta
heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 579

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 34.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto
- elinkeinojaosto
- sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta 23.8.2022

- suomenkielinen jaosto

- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölaikunta 23.8.2022

- ympäristö- ja lupajaosto

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 25.8.2022

pelastuslautakunta 23.8.2022

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 23.8.2022

- kulttuuri- ja kirjastojaosto

- liikuntajaosto

- nuorisajaosto

sosiaali- ja terveyslautakunta

- sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaikos 24.8.2022

- taloushallintopalveluliikelaikos

- työterveysliikelaikos

- rakentamispalveluliikelaikos

- liikenneliikelaikos

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

29.08.2022

apulaispormestarit

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.08.2022

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 565, 566, 567, 568, 569, 574, 575, 576, 577, 578 ja 579 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 570, 571 ja 572 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

29.08.2022

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 573 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

29.08.2022

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

29.08.2022

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 24.12.2021 saakka seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 27.12.2021 alkaen seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Sörnäistenkatu 1
00580 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tä-

29.08.2022

män yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

29.08.2022

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

29.08.2022

Kaupunginhallitus

Juhana Vartiainen
puheenjohtaja

Saara Nirkko
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Marcus Rantala

Sari Sarkomaa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 06.09.2022.